

E-ISBN: 978-625-96784-5-0

**9. ULUSLARARASI TOPLUMSAL ARAŞTIRMALAR KONGRESİ /
INTERNATIONAL CONGRESS OF SOCIAL RESEARCHES**

06-09 MAYIS / MAY 2026

(SARAYBOSNA-SARAJEVO)

**9. ULUSLARARASI
TOPLUMSAL
ARAŞTIRMALAR
KONGRESİ**

6-9 May/ Mayıs 2026

The International Congress on Social Research includes Symposia in Social Sciences, Fine Arts, Engineering Sciences, Health Sciences, and Sports Sciences.

The main theme of the Congress, which will be held in person in Sarajevo between May 6-9, 2026, is: Social Research. **Kongre**

Our Stakeholders:

- Tekirdağ Namık Kemal University
 - Sivas Cumhuriyet University
 - Kars Kafkas University
 - Yozgat Bozok University
 - Istanbul Gelişim University
 - Faculty of Language, History and Geography (Ankara University)
 - Montenegro University Institute of History
 - Paradigma Publishing House
 - UTABDER (International Society for Social Research)
 - Turkey-Bulgaria Culture Research and Development Association
 - Thrace Rumelia Balkan Associations Federation
 - Ankara Anatolian and Rumelia Research Journal
- <https://www.ankaradergisi06.com/>
- DBY Publications
 - TNKÜ Academic Perspective Community

For communication with the Congress Board:

utakongre@gmail.com

Assoc. Prof. Dr. Ökkeş NARİNÇ

Prof. Dr. Hasan KAYA

Prof. Melihat TÜZÜN

**BİLDİRİ ÖZETLERİ VE ESER
TANITIM KİTABI**

&

**BOOK OF ABSTRACTS AND
WORK INTRODUCTION**

E-ISBN: 978-625-96784-5-0

06-09 MAYIS / MAY 2026

9. ULUSLARARASI TOPLUMSAL ARAŞTIRMALAR KONGRESİ

SARAYBOSNA

INTERNATIONAL CONGRESS OF SOCIAL RESEARCHES

SARAJEVO

06-09 MAYIS / MAY 2026

YÜZ YÜZE / FACE TO FACE

BİLDİRİ ÖZETLERİ VE ESER TANITIM KİTABI

BOOK OF ABSTRACTS AND WORK INTRODUCTION

EDİTÖR / EDITOR

Doç. Dr. Ökkeş NARİNÇ

UTABilim Yayınları / UTABilim Book Publishing

E-ISBN: 978-625-96784-5-0

Tekirdağ-2026

KURULLAR & BOARDS

KONGRE ONURSAL BAŞKANI HONORARY PRESIDENT OF THE CONGRESS

Prof. Devrim ERBİL

(Devlet Sanatçısı - State Artist)

KONGRE BAŞKANI & CHAIRMAN OF THE CONGRESS

Prof. Melihat TÜZÜN

((Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi / Tekirdag Namik Kemal University))

KONGRE YÖNETİM KURULU CONGRESS BOARD OF DIRECTORS

Doç. Dr. Ökkeş NARİNÇ
(Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi)

Prof. Melihat TÜZÜN
(Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi)

Prof. Dr. Levent KAYAPINAR
(Ankara Üniversitesi)

Prof. Dr. Ayşe KAYAPINAR
(Milli Savunma Üniversitesi)

Doç. Dr. Sabri Can SANNAV
(Trakya Üniversitesi)

Prof. Dr. Hasan KAYA
(Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Murat TOPCU
(İstanbul Gelişim Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Sevda İNAN
(Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Betül ÖZCAN BALKIR
(Yozgat Bozok Üniversitesi)

Dr. Özden AYDIN
(Sivas Cumhuriyet Üniversitesi)

Prof. Dr. Ayşen SİNA
(Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi)

Doç. Dr. Aliya HANSE
(Plovdiv-Bulgaria)

Artist Dr. Ayşe TUNCAY
(Audincourt-Fransa)

Prof. Dr. Korkmaz BELLİTÜRK
(Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi)

Arş. Gör. Gülşah ÜNER
(Kocaeli Üniversitesi)

KONGRE GENEL KOORDİNATÖRÜ
CONGRESS GENERAL COORDINATOR

Assoc. Prof. Dr. / Doç. Dr. Ökkeş NARİNÇ
(Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi)

KONGRE SEKRETERYASI & CONGRESS SECRETARIAT

Assist. Prof. Dr. / Doç. Dr. Tuğba GÜNÖR & Zeynep GENÇ
(Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi)

SEMPOZYUM KURULLARI & SYMPOSIUM BOARDS

DÜZENLEME KURUL BAŞKANLARI
REGULATORY BOARD CHAIRMEN

Prof. Dr. Hasan KAYA
(Sosyal Bilimler Sempozyumu)
(Social Sciences Symposium)

Dr. Öğr. Üyesi Güneş ÖZAYTEN
(Güzel Sanatlar Sempozyumu)
(Fine Arts Symposium)

SOSYAL BİLİMLER SEMPOZYUMU DÜZENLEME KURULU
SOCIAL SCIENCES SYMPOSIUM ORGANIZING BOARD

Prof. Dr. Ayşe KAYAPINAR (Tarih-History)
Prof. Dr. Ayşen SİNA (Tarih- History)
Prof. Dr. Feyyaz ZEREN (İktisadi ve İdari Bilimler- Economics and Administrative Sciences)
Prof. Dr. Petru GOLBAN (İngiliz Dili ve Edebiyatı- English Language and Literature)
Prof. Dr. Emre ÖZŞAHİN (Coğrafya-Geography)
Prof. Dr. Serhat KUZUCU (Tarih-History)
Prof. Dr. Orlin SABEV ((Tarih-History)
Doç. Dr. Harun BEKİR (Dil Bilimleri-Plovdiv Üniversitesi-Bulgaristan)
Doç. Dr. Ökkeş NARİNÇ (Tarih-History)
Doç. Dr. Sabri Can SANNAV (Tarih- History)
Doç. Dr. Elif KIRAN (Sosyoloji-Sociology)
Doç. Dr. R. Batu GÜNOR (Felsefe-Philosophy)
Doç. Dr. Oktay ATİK (Alman Dili ve Edebiyatı-German Language and Literature)
Dr. Öğr. Üyesi Emine GÜZEL (Fransız Dili ve Edebiyatı- French Language and Literature)
Dr. Öğr. Üyesi Murat TOPCU (İktisat- Economy)
Doç. Dr. Cahit KAHRAMAN (Japon Dili ve Edebiyatı- Japanese Language and Literature)
Doç. Dr. Başak KAPTAN ŞİRAY (İletişim- Communication)
Doç. Dr. Eylem KILIÇ (Eğitim Bilimleri- Educational Sciences)
Dr. Öğr. Üyesi M. Oğuzhan KUŞOĞLU (Türk Dili -Turkish Language)
Dr. Öğr. Üyesi Sudan ALTUN (Gürcü Dili ve Edebiyatı- Georgian Language and Literature)
Dr. Öğr. Üyesi Uğur ÖZGÜR (Türk Dili- Turkish Language)
Dr. Öğr. Üyesi Betül ÖZCAN BALKIR (Sanat Tarihi- Art History)

Dr. Öğr. Üye. Hilal KARABULUT (Psikoloji- Psychology)
Dr. Öğr. Üyesi Serhat FOÇA (Arkeoloji- Archeology)
Dr. Tuğba GÜNOR (Rus Dili ve Edebiyatı- Russian Language and Literature)
Dr. Özden AYDIN (Tarih-History)
Dr. Anca POPESCU (University of Bucharest-Hungary)
Dr. Emanuel ANTOCHE (University of Leicester-England)
Dr. Tomasz KAMUSELLA (University of St. Anrews-Scotland)
Uzman Öğrt. Hülya NARİNÇ (Türk Dili ve Edebiyatı)

GÜZEL SANATLAR, PEYZAJ VE MİMARLIK SEMPOZYUMU DÜZENLEME KURULU

FINE ARTS, LANDSCAPE AND ARCHITECTURE SYMPOSIUM ORGANIZING COMMITTEE

Prof. Melihat TÜZÜN (Resim) Prof. Cem KARA (Grafik)
Prof. Zeliha AKÇAOĞLU (Resim) Prof. Ayhan ÇETİN (Resim)
Prof. Dalila ÖZBAY (Resim) Prof. Nilgün KESKİN ŞENER (Resim)
Prof. Dr. Bünyamin ÖZGÜLTEKİN (Resim) Prof. Serdar YILMAZ (Resim)
Prof. Duygu SABANCILAR (Resim) Prof. Dr. Ayrin ERSÖZ (Dans)
Prof. Sezin TÜRK KAYA (Grafik) Prof. Dr. Berna ÖZKUT (Müzikoloji)
Prof. Dr. Lyubomir KARACOV (Medya-Animasyon) Doç. Burak BOYRAZ (Resim)
Doç. Arzu PARTEN ALTUNCU (Heykel) Doç. Özlem GÖK (Resim)
Doç. Selma ŞAHİN (Resim) Doç. Dr. Jan PEHLİVANOV (Müzik)
Prof. Dr. İlke KARCILIOĞLU (Müzik) Doç. Dr. Dimitır VODENİÇAROV (Sahne Sanatları)
Doç. Dr. Aleksandır GYOŞEV (Tasarım) Doç. Hülya KÜPÇÜOĞLU (Resim)
Doç. Dr. Dinka YAKIMOVA-KASABOVA (Moda Tasarım)
Doç. Dr. Serkan ÇELİK (Müzik) Doç. Dr. Görkem KUTLUER (Heykel)
Doç. Dr. Yeşim KÖSTEN (Peyzaj) Doç. Dr. Aliya HANSE (Müzik)
Dr. Öğr. Üyesi Şeref KOCAMAN (Grafik) Dr. Öğr. Üyesi İpek ŞENEL ÖZAYTEN (Resim)
Öğr. Gör. Dr. Sibel ALEMDAR ÇATALBAŞ (Sanat Yönetimi)
Sabiha HADZIMURATOVIC (Sarajevo)

KONGRE BİLİM KURULU
CONGRESS SCIENTIFIC BOARD

Prof. Bünyamin ÖZGÜLTEKİN
(İstanbul Topkapı Üniversitesi)
Prof. Dr. Oğuz ADANIR
(Dokuz Eylül Üniversitesi)
Prof. Dr. Ali EMİNOV (ABD)
Prof. Dr. Ali YAMAN
(Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi)
Prof. Dr. Ayşe KAYAPINAR
(Milli Savunma Üniversitesi)
Prof. Dr. Ayşen SİNA
(Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi)
Prof. Dr. Cevdet YAKUPOĞLU
(Kastamonu Üniversitesi)
Prof. Dr. Cüneyt KANAT
(Ege Üniversitesi)
Prof. Dr. Çiğdem ÜNAL
(İzmir Katip Çelebi Üniversitesi)
Prof. Dr. Dimitri KOROBĒİNİKOV
(ABD)
Prof. Dr. Emine DİNGEÇ
(Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Prof. Dr. Ersin GÜLSOY
(Bursa Uludağ Üniversitesi)
Prof. Dr. Fehmi YILMAZ
(İstanbul Medeniyet Üniversitesi)
Prof. Dr. Hasan MERT
(Ege Üniversitesi)
Prof. Dr. Hüseyin ÇINAR
(Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi)
Prof. Dr. Süleyman ÖZKAN
(Ege Üniversitesi)
Prof. Dr. Emine ERDOĞAN ÖZÜNLÜ
(Hacettepe Üniversitesi)
Prof. Dr. Turgut YİĞİT
(Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Turhan KAÇAR
(İstanbul Medeniyet Üniversitesi)
Prof. Dr. Ümit EKİN
(Sakarya Üniversitesi)
Prof. Dr. Viorel PANAİTE
(Bükreş Üniversitesi)
Prof. Dr. Yusuf AYÖNÜ
(Ege Üniversitesi)
Prof. Dr. Zeliha DEMİREL
(Eskişehir Anadolu Üniversitesi)
Prof. Dr. İlker ALP
(Trakya Üniversitesi)
Prof. Dr. İvan RUSEV
(Varna Ekonomi Üniversitesi)

Prof. Dr. Levent KAYAPINAR
(Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet Akif TURAL
(Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet KARAYAMAN
(Uşak Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet YAVUZERLER
(Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi)
Prof. Dr. Mustafa EKİNCİKLİ
(Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)
Prof. Dr. Mustafa ŞAHİN
(Dokuz Eylül Üniversitesi)
Prof. Dr. Mustafa TURAN
(Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)
Prof. Dr. Nuri KARAKAŞ
(Ege Üniversitesi)
Prof. Dr. Orlin SABEV
(Bulgar Bilimler Akademisi Sofya)
Prof. Dr. Petru GOLBAN
(Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi)
Prof. Dr. Recep KARACAKAYA
(İstanbul Medeniyet Üniversitesi)
Prof. Dr. Refik TURAN
(Gazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Serdar SARISIR
(Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Recep DÜNDAR
(Malatya İnönü Üniversitesi)
Prof. Dr. Hamdi ÖNAY
(Malatya İnönü Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet KARAGÖZ
(Malatya İnönü Üniversitesi)
Prof. Dr. Hacı Ömer BUDAK
(Kırıkkale Üniversitesi)
Doç. Dr. Ökkeş NARİNÇ
(Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi)
Doç. Dr. Sabire SOYTOK
(Dokuz Eylül Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Hasan Yılmaz YAŞAR
(Eskişehir Anadolu Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi İsmail YILDIRIM
(Kayseri Erciyes Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Kader ÖZLEM
(Bursa Uludağ Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Güven AVCI
(Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Meral ORTAÇ
(Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Nuri ADIYEKE

(İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Rüstem BOZER
(Ankara Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Sagıp ATLI
(Manisa Celal Bayar Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Selahattin BAYRAM
(İstanbul Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Şebnem PARLATIR
(İzmir Katip Çelebi Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Türkan DOĞRUÖZ
(Kırklareli Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Ünal ŞENEL
(İzmir Katip Çelebi Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Aslıhan DİNÇER DAĞHAN
(İzmir Katip Çelebi Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Beycan HOCAOĞLU
(İzmir Katip Çelebi Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Bilge KAYA YİĞİT
(Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Bülent AKYAY
(Trakya Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Bahattin ÇATMA
(Malatya İnönü Üniversitesi)
Dr. Anca POPESCU
(Romanya Bükreş Üniversitesi)
Dr. Dragana AMEDOSKI
(Sırbistan Belgrad Tarih Enstitüsü)
Dr. Georgi ZELENGORA
(Sofya)
Dr. Nevena GRAMATIKOVA
(Sofya)
Dr. Nevena NEDELÇEVA
(Tırnova)
Dr. Öğr. Üyesi Uğur ÖZGÜR
(Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Betül ÖZCAN BALKIR
(Yozgat Bozok Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Pınar SERDAR DİNÇER
(Yozgat Bozok Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Demet TAŞKAN
(Yozgat Bozok Üniversitesi)

İÇİNDEKİLER & CONTENTS

SOSYAL BİLİMLER SEMPOZYUMU

SOCIAL SCIENCES SYMPOSIUM

Abdullah NARALAN (BİLDİRİ SUNULMAMIŞ VE GERİ ÇEKİLMİŞTİR)	TIMES HIGHER EDUCATION 2026 SIRALAMASINA GÖRE AVRUPA'NIN İLK 100 ÜNİVERSİTESİNİN WEB SİTELERİNİN ERİŞİLEBİLİRLİK VE YÜKLENME PERFORMANSININ ÇEVİRİMİÇİ WAVE VE PİNGDOM UYGULAMALARI İLE DEĞERLENDİRİLMESİ & EVALUATION OF THE ACCESSIBILITY AND LOADING PERFORMANCE OF THE WEBSITES OF THE TOP 100 UNIVERSITIES IN EUROPE ACCORDING TO THE TIMES HIGHER EDUCATION 2026 RANKING USING THE ONLINE WAVE AND PINGDOM APPLICATIONS	5
Abdullah NARALAN (BİLDİRİ SUNULMAMIŞ VE GERİ ÇEKİLMİŞTİR)	TÜRKİYE'DE DİNDARLIĞIN KRİPTO PARA YATIRIMLARINA ETKİSİ & THE IMPACT OF RELIGIOSITY ON CRYPTOCURRENCY INVESTMENTS IN TÜRKİYE	7
Abdullah NARALAN (BİLDİRİ SUNULMAMIŞ VE GERİ ÇEKİLMİŞTİR)	KIRIKHAN (HATAY) AĞZINDAN DERLEME SÖZLÜĞÜ'NE KATKILAR & CONTRIBUTIONS TO THE GENERAL DIALECT DICTIONARY FROM THE KIRIKHAN (HATAY)	9
Ayşegül KUŞDEMİR	AUGUSTUS'UN MEŞRUIYET SÖYLEMİNDE ILLYRICUM & ILLYRICUM IN AUGUSTUS' DISCOURSE OF LEGITIMACY	10
Ayşen SİNA	SAVAŞ SONRASI JAPONYA'DA TOPLUMSAL DÖNÜŞÜM: OTOKO WA TSURAI YO FİMLERİ VE TORA-SAN FİĞÜRÜ ÜZERİNDEN BİR İNCELEME & SOCIAL TRANSFORMATION IN POSTWAR JAPAN: A STUDY OF THE OTOKO WA TSURAI YO FILM SERIES AND THE FIGURE OF TORA-SAN	12
Cahit KAHRAMAN	TRANSİT ÜLKEDEN ENERJİ MERKEZİNE: TÜRKİYE'NİN AVRUPA'NIN ENERJİ KALBİNE UZANAN HEDEFİ & FROM A TRANSIT COUNTRY TO AN ENERGY HUB: TURKEY'S GOAL OF REACHING THE HEART OF EUROPE'S ENERGY SYSTEM	13
Cemal KAKIŞIM	ŞANLIURFA İNANÇ COĞRAFYASINDA 12.000 YILLIK MİMARİ GENETİK: TAŞIN VE SUYUN HAFIZASI & ARCHITECTURAL GENETICS OF 12.000 YEARS IN THE SACRED GEOGRAPHY OF ŞANLIURFA: THE MEMORY OF STONE AND WATER	15
Efruz Yarennur SADİ & Elif Yeşim KÖSTEN	COĞRAFYA, KÜLTÜR VE BİÇİM ARASINDA: DİCLE HAVZASI'NDA GELENEKSEL KONUTLARIN TİPOMORFOLOJİK ANALİZİ & BETWEEN GEOGRAPHY, CULTURE AND FORM: TYPOMORPHOLOGICAL ANALYSIS OF TRADITIONAL HOUSES IN THE TIGRIS BASIN	17
Elif Yeşim KÖSTEN & Gülşah ÜNER & Hüseyin TAŞ & Mehmet Emin YILDIZ	GUILLAUME APOLLINAIRE'İN CALLİGRAMMES'I ÜZERİNDEN SAVAŞIN DENEYİMSEL TEMSİLİ: GÖRSEL ŞİİR, ALGI VE ŞOK DENEYİMİ & THE EXPERIENTIAL REPRESENTATION OF WAR THROUGH GUILLAUME APOLLINAIRE'S CALLIGRAMMES: VISUAL POETRY, PERCEPTION, AND SHOCK EXPERIENCE	19
Emine GÜZEL	KONYA TARİHİ KENT ÇEKİRDEĞİNDE ÇOK KATMANLILIĞIN SINIR KAVRAMI ÜZERİNDEN OKUNMASI: COĞRAFYA VE KENTSEL BELLEK ARASINDA KOPUŞ & KONYA'S URBAN IDENTITY BETWEEN PLACELESSNESS AND BLURRED HISTORY: A READING ON THE FADING OF SPATIAL MEMORY	21
Erdem DEDE & Bahar ERSOY & Mehmet Emin YILDIZ & Elif Yeşim KÖSTEN & GÜLŞAH ÜNER	SREBRENİTSA KATLİAM'I'NİN TÜRK BASININDA YANKILARI & THE REPRESENTATION OF THE SREBRENICA MASSACRE IN THE TURKISH PRESS	23
Gamze BOZTÜRK	BOSNALI SÂBİT'İN TUĞRAİYE KASİDESİ & THE TUGHRAIYYA QASIDA OF BOSNIAN SABIT	25
Hasan KAYA	BİR KAMU DİPLOMASİSİ ARACI OLARAK ULUSLARARASI ANADOLU İMAM HATİP LİSELERİ & INTERNATIONAL ANADOLU IMAM HATIP SECONDARY SCHOOLS AS A TOOL OF PUBLIC DIPLOMACY	26

Mehmet Oğuzhan KUŞOĞLU	TÜRKİYE TÜRKÇESİNİN RUMELİ AĞIZLARINDA VE BALKAN DİLLERİNDE “HIDRELLEZ” KELİMESİ ÜZERİNE & ABOUT THE WORD “HIDRELLEZ” IN THE RUMELIAN DIALECTS OF TURKISH AND IN BALKAN LANGUAGES	28
Murat TOPCU & Alkan KOTRO	AVRUPA KARBON EMİSYON PİYASASI İLE FOSİL YAKIT PİYASALARI ARASINDAKİ İLİŞKİ? & THE RELATIONSHIP BETWEEN THE EUROPEAN CARBON EMISSIONS MARKET AND FOSSIL FUEL MARKETS	30
Ökkeş NARİNÇ & Hülya KURT	OSMANLI DÖNEMİNDE BOSNA EYALETİNDEKİ ASKERİ YOLLAR & MILITARY ROADS IN THE BOSNIA PROVINCE DURING THE OTTOMAN PERIOD	32
Ökkeş NARİNÇ & Volkan KABAYEL	BOSNA-HERSEK’İN 1463 TARİHİNDE OSMANLI DEVLETİ’NİN HİMAYESİNE GİRİŞİ VE ELDEN ÇIKIŞINA KADARKİ SÜRECİN HARP TARİHİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRMESİ & AN EVALUATION OF THE PROCESS FROM BOSNIA AND HERZEGOVINA’S ENTRY INTO OTTOMAN PROTECTION IN 1463 TO ITS LOSS, FROM A MILITARY HISTORY PERSPECTIVE	34
Ökkeş NARİNÇ & Zeynep GENÇ	FRANZ FERDİNAND VE EŞİNİN SARAYBOSNA’DA SUİKASTE UĞRAMASI (28 HAZİRAN 1914) & FRANZ FERDINAND AND HIS WIFE WERE ASSASSINATED IN SARAJEVO (JUNE 28, 1914)	36
Önder DİLEK & Abdulmuttalip PİLATİN	TÜRKİYE’DE DEMOGRAFİK FAKTÖRLER İLE ELEKTRİKLİ OTOMOBİL SATIN ALMA İLİŞKİSİ & THE RELATIONSHIP BETWEEN DEMOGRAPHIC FACTORS AND ELECTRIC CAR PURCHASE IN TÜRKİYE	37
Seda KAPLAN ÇİNÇİN	TÜRKİYE KONUT MİMARİSİNDE TOPLUMSAL CİNSİYET: KADININ TOPLUMSAL ROLÜNÜN MEKÂNSAL İZLERİ & GENDER IN TÜRKİYE RESIDENTIAL ARCHITECTURE: SPATIAL TRACES OF WOMEN’S SOCIAL ROLES	39
Sibel MURAD	HÜSEYİN HÜSÂMEDDİN YASAR’IN ET-TUHFETU’Z-ZEKİYYE Fİ’L-LUGATİ’T-TÜRKİYYE TERCÜMESİ & TRANSLATION OF HÜSEYİN HÜSÂMEDDİN YASAR’S ET-TUHFETU’Z-ZEKİYYE Fİ’L-LUGATİ’T-TÜRKİYYE	41
Sibel MURAD & Dilek ÖKTEN SARI	“YILDIZLAR BİZE NE SÖYLER?”-TARİHİ METİNLERDEN ÖRNEKLERLE ASTROLOJİK BİLGİLER-& “WHAT DO THE STARS TELL US?”-ASTROLOGICAL INFORMATION WITH EXAMPLES FROM HISTORICAL TEXTS-	43

GÜZEL SANATLAR, PEYZAJ VE MİMARLIK SEMPOZYUMU

FINE ARTS, LANDSCAPE AND ARCHITECTURE SYMPOSIUM

Arzu PARTEN ALTUNCU	ÇAĞDAŞ SANATTA AĞAÇ İMGESİ: MÜDAHALE VE DÖNÜŞÜM ÜZERİNE BİR OKUMA & THE IMAGE OF THE TREE IN CONTEMPORARY ART: A READING ON INTERVENTION AND TRANSFORMATION	46
Gülseren BUDUMLU İLDEŞ	YOKSUL SANATTA (ARTE POVERA) ATIK NESNE: GÜNDELİK HAYATIN YANSIMALARI & ART OF POORNESS (ARTE POWERA) AND WASTE OBJECTS: REFLECTIONS OF DAILY LIFE	48
Güneş ÖZAYTEN	BALKAN SİNEMASINDA TÜRK KÜLTÜRÜ VE YÖRÜKLERİN ELE ALINIŞINA BİR ÖRNEK: “DJ AHMET” FİLMİ & AN EXAMPLE OF HOW TURKISH CULTURE AND NOMAD PEOPLE ARE PORTRAYED IN BALKAN CINEMA: THE FILM “DJ AHMET”	49
Mustafa Hilmi BULUT	KLASİK TÜRK MÜZİĞİ ŞARKI ÖĞRETİMİNDE DİL MÜZİK İLİŞKİSİ ÜZERİNE UYGULAMALI BİR ÇALIŞMA & AN APPLIED STUDY ON THE RELATIONSHIP OF LANGUAGE AND MUSIC IN CLASSICAL TURKISH MUSIC SONG TEACHING	51

Sibel ALEMDAR ÇATALBAŞ	ESTETİK NESNEDEN TASARIM NESNESİNE: SANATIN DÖNÜŞEN DOĞASI & FROM AESTHETIC OBJECT TO DESIGN OBJECT: THE EVOLVING NATURE OF ART	52
Şükran BULUT	SARAYBOSNA'DA SANAT VE KÜLTÜREL BELLEK & ART AND CULTURAL MEMORY IN SARAJEVO	54

MÜHENDİSLİK VE SAĞLIK BİLİMLERİ SEMPOZYUMU THE ENGINEERING AND HEALTH SCIENCES SYMPOSIUM

Kübra ÇİFTÇİ & Tuğrul OKTAY	GÜNEŞ ENERJİLİ BİR İNSANSIZ HAVA ARACININ KAVRAMSAL TASARIMI VE STABİLİTE-Havada KALIŞ SÜRESİ ANALİZİ & CONCEPTUAL DESIGN AND STABILITY-ENDURANCE ANALYSIS OF A SOLAR POWERED UAV	56
Sevda İNAN	OVARYUM KANSERLERİNDE SARIMSAK TÜREVLİ ORGANOSÜLFÜR BİLEŞİKLERİ: DİALİL DİSÜLFİT VE S-ALLİL SİSTEİN ANTİKANSER MEKANİZMALARI & GARLIC-DERIVED ORGANOSULFUR COMPOUNDS IN OVARIAN CANCERS: ANTICANCER MECHANISMS OF DIALLYL DISULFIDE AND S- ALLYLCYSTEINE	58
Tolunay DAĞ & Tuğrul OKTAY	SABİT KANATLI İHA OTONOM UÇUŞUNUN PERFORMANS MALİYET DEĞERLENDİRMESİ & PERFORMANCE COST EVALUATION OF FIXED-WING UAV AUTONOMOUS FLIGHT	60

KİŞİSEL SERGİLER SOLO EXHIBITIONS

Bünyamin ÖZGÜLTEKİN	BÜNYAMİN ÖZGÜLTEKİN'İN SANATI ÜZERİNE & ON THE ART OF BÜNYAMİN ÖZGÜLTEKİN	62
Arzu PARTEN ALTUNCU	İZ-DÜŞÜM & TRACE TRANSPOSITION	63

ULUSLARARASI SERGİ: ORTAK İZLER INTERNATIONAL EXHIBITION: SHARED TRACES

Arzu Çakır ATIL	BOŞLUĞA ÇIĞLIK & SCREAM INTO THE VOID	65
Arzu PARTEN ALTUNCU	İSİMSİZ & UNNAMED	67
Ayşen ERTE	UMUT KAPISI & DOOR OF HOPE	68
Ayterim UZUNDURUKAN	L'ESCARGOT BLUE & L'ESCARGOT MARRON	69
Bige GÜRSES	İSİMSİZ & UNNAMED	70
Birsen YURTTAŞ	BAG TO NATURE SERİSİ 2026 - I & BAG TO NATURE SERİSİ 2026 - II	72
Ebru ALGÜL	"TEKİRDAĞ BALIKÇI İSKELESİ" & "TEKIRDAG FISHING PIER"	73
Emre İNAN	ÖRTÜK BELLEK & IMPLICIT MEMORY	75

9.UTAK-SARAYBOSNA / SARAJEVO (06-09 MAYIS / MAY 2026)

Fatma Duygu SİNAN	İSİMSİZ & UNNAMED	76
Fusun SÜNNETÇİOĞLU	KYBELE-BEKLEYİŞ	77
Güler Yıldız GÜRÜZ	KADIN & WOMAN	78
Gülseren BUDUMLU İLDEŞ	SONBAHAR & AUTUMN	79
Hatice BENGİSU	İSİMSİZ & UNNAMED	80
İpek ŞENEL ÖZAYTEN	ŞEHRE BAKIŞ & A VIEW OF THE CITY	81
Melihat TÜZÜN	RESİM ATÖLYESİ 330 & PAINTING WORKSHOP 330	83
Mikail SEVİNDİK	LALELER & TULIPS	89
Nebahat ŞİMŞEK	İSİMSİZ & UNNAMED	90
Nurten ERDOĞAN	AĞAÇ & TREE	91
Pınar ALAÇAL	YEŞİL DEVİNİM & GREEN MOVEMENT	92
Selma ŞAHİN	ÇATALHÖYÜK'TEN & FROM ÇATALHÖYÜK	94
SEVGİ AVCI	FOTO-FORM 02/04/2024 & PHOTO-FORM 02/04/2024	96
Yeşim ÖNDE	SEAGULLS ON THE WAVE	98
Yıldız ARUN	BİLİNÇALTI DALGALANMALARI & SUBCONSCIOUS FLUCTUATIONS	99
Zehra BOZER	MAVİ DÜNYA-BLUE WORLD	100
Sibel Alemdar ÇATALBAŞ	ORGANİK PARAZİT & ORGANIC PARASITE	102

SOSYAL BİLİMLER SEMPOZYUMU
BİLDİRİ ÖZETLERİ

SOCIAL SCIENCES SYMPOSIUM
PRESENTATION ABSTRACTS

UTAK-SARAYBOSNA 9. ULUSLARARASI TOPLUMSAL ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 9th INTERNATIONAL SOCIAL STUDIES CONGRESS	
06-09 Mayıs 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakongre.com

((BİLDİRİ SUNULMAMIŞ VE GERİ ÇEKİLMİŞTİR))

TIMES HIGHER EDUCATION 2026 SIRALAMASINA GÖRE AVRUPA'NIN İLK 100 ÜNİVERSİTESİNİN WEB SİTELERİNİN ERİŞİLEBİLİRLİK VE YÜKLENME PERFORMANSININ ÇEVİRİMİÇİ WAVE VE PİNGDOM UYGULAMALARI İLE DEĞERLENDİRİLMESİ

Abdullah NARALAN*

Özet: Üniversite web siteleri, yükseköğretim kurumlarının dijital görünürlüğü, kurumsal iletişimi ve bilgiye erişim olanakları açısından temel bir işleve sahiptir. Bu çalışmada, Times Higher Education 2026 sıralamasına göre Avrupa'nın ilk 100 üniversitesinin web siteleri erişilebilirlik ve yüklenme performansı bakımından incelenmiş, akademik sıralama ile dijital performans arasında doğrudan bir ilişki olup olmadığı araştırılmıştır. Times Higher Education Avrupa listesi; öğretim, araştırma, araştırma kalitesi, uluslararası görünüm ve endüstri ile bilgi transferi gibi ölçütlere dayalı olarak oluşturulmaktadır. Araştırma tanımlayıcı ve karşılaştırmalı nitelikte planlanmıştır. Çalışma kapsamına, söz konusu sıralamada yer alan ilk 100 üniversitenin kurumsal ana sayfaları alınmıştır. Erişilebilirlik değerlendirmesinde WAVE çevrimiçi aracı kullanılmış, her ana sayfa farklı gün ve saatlerde birden fazla kez test edilerek ortalama değerler esas alınmıştır. WAVE, WCAG ile ilişkili hata ve erişilebilirlik sorunlarını belirlemede yararlı bir araç olmakla birlikte, bir web sayfasının erişilebilirliğini tek başına kesin olarak ortaya koymamaktadır; bu nedenle sonuçlar teknik bir ön değerlendirme niteliğinde yorumlanmıştır. Yüklenme performansının değerlendirilmesinde Pingdom çevrimiçi aracı kullanılmış; 28 Mart 2026 ile 4 Nisan 2026 tarihleri arasında 30 dakikalık aralıklarla yapılan ölçümlerden elde edilen ortalama değerler üzerinden yüklenme süreleri hesaplanmıştır. Bu yaklaşım, geçici sonucu ya da altyapı kaynaklı gecikmelerin sonuçlar üzerindeki etkisini azaltmak amacıyla benimsenmiştir. Bulgular, incelenen üniversitelerin web siteleri arasında hem erişilebilirlik hem de yüklenme performansı bakımından belirgin farklılıklar bulunduğunu göstermiştir. Akademik sıralamada üst basamaklarda yer alan üniversitelerin tamamının erişilebilirlik açısından daha az hataya sahip ya da daha yüksek performanslı web sitelerine sahip olmadığı görülmüştür. Benzer şekilde, sıralamada nispeten daha geride bulunan bazı üniversitelerin web siteleri teknik performans ve erişilebilirlik bakımından daha iyi sonuçlar vermiştir. Sonuç olarak, Times Higher Education 2026 sıralamasında üst sıralarda bulunmak, web sitelerinin erişilebilirlik ve yüklenme performansının da yüksek olduğu anlamına gelmemektedir. Elde edilen bulgular, akademik prestij ile dijital kullanıcı deneyiminin her zaman örtüşmediğini göstermektedir. Bu nedenle üniversitelerin dijital kalite politikalarında erişilebilir tasarım, teknik optimizasyon ve düzenli performans izleminin bağımsız bir öncelik olarak ele alınması gerektiği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Üniversite Web Siteleri, Erişilebilirlik, Yüklenme Performansı, WAVE, Pingdom, Times Higher Education.

EVALUATION OF THE ACCESSIBILITY AND LOADING PERFORMANCE OF THE WEBSITES OF THE TOP 100 UNIVERSITIES IN EUROPE ACCORDING TO THE TIMES HIGHER EDUCATION 2026 RANKING USING THE ONLINE WAVE AND PINGDOM APPLICATIONS

Abstract: University websites serve a fundamental function in terms of the digital visibility of higher education institutions, institutional communication, and access to information. In this study, the websites of the top 100 universities in Europe according to the Times Higher Education 2026 ranking were examined in terms of accessibility and loading performance, and whether there was a direct relationship between academic ranking and digital performance was investigated. The Times Higher Education Europe list is based on criteria such as teaching, research, research quality, international outlook, and industry and knowledge transfer. The study was designed as a descriptive and comparative investigation. The institutional homepages of the top 100 universities included in this ranking were selected for analysis. For the accessibility assessment, the WAVE online tool was used, and average values were

* Prof. Dr., Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, Yönetim Bilişim Sistemleri, <https://orcid.org/0000-0001-5389-6865>, abdullah.naralan@erdogan.edu.tr

calculated by testing each homepage multiple times at different days and hours. Although WAVE is a useful tool for identifying WCAG-related errors and accessibility issues, it does not by itself definitively determine the accessibility of a webpage; therefore, the results were interpreted as a technical preliminary assessment. For the evaluation of loading performance, the Pingdom online tool was used, and loading times were calculated based on the average values obtained from measurements taken at 30-minute intervals between March 28, 2026 and April 4, 2026. This approach was adopted to reduce the effect of temporary server- or infrastructure-related delays on the results. The findings showed that there were marked differences among the websites of the universities examined in terms of both accessibility and loading performance. It was observed that not all universities ranked at the top had websites with fewer accessibility errors or better loading performance. Likewise, some universities ranked relatively lower showed better results in terms of technical performance and accessibility. In conclusion, being ranked highly in the Times Higher Education 2026 ranking does not necessarily mean that a university's website also has high accessibility and loading performance. The findings indicate that academic prestige and digital user experience do not always overlap. Therefore, it is suggested that accessible design, technical optimization, and regular performance monitoring should be addressed as independent priorities within universities' digital quality policies.

Key Words: University Websites, Accessibility, Loading Performance, WAVE, Pingdom, Times Higher Education

((BİLDİRİ SUNULMAMIŞ VE GERİ ÇEKİLMİŞTİR))

TÜRKİYE'DE DINDARLIĞIN KRIPTO PARA YATIRIMLARINA ETKİSİ

Abdulmuttalip PİLATIN* & Önder DİLEK**

Özet: Son yıllarda kripto varlıklar önemli sayıda yatırımcı çekerek alternatif bir yatırım aracı olarak konumlanmıştır. Bu gelişme, bireylerin kripto varlıklara yönelik yatırım tercihlerini ve bu tercihler üzerinde etkili olan faktörleri analiz etmeyi önemli hale getirmektedir. Bu çalışmanın temel amacı, Türkiye örneğinde dindarlığın kripto varlıkların benimsenmesi ve yatırım davranışı üzerindeki etkisini incelemektir. Bu kapsamda, bireylerin kripto varlıklara yönelik yatırım niyet ve davranışlarını açıklamak amacıyla Planlı Davranış Teorisi temel alınmış ve dindarlığın bu modeldeki ilişkiler üzerindeki düzenleyici (moderatör) rolü test edilmiştir. Veri Seti ve Yöntem: Araştırmada Türkiye'de yaşayan 1.164 bireyden çevrimiçi anket yöntemiyle elde edilen veriler kullanılmıştır. Analiz sürecinde yapısal eşitlik modellemesi (SEM) uygulanmış ve model AMOS 24 programı aracılığıyla test edilmiştir. Planlı Davranış Teorisi çerçevesinde tutum, subjektif normlar ve algılanan davranışsal kontrolün (PBC) yatırım niyeti üzerindeki etkileri; yatırım niyeti ve algılanan davranışsal kontrolün ise fiili kripto varlık yatırım davranışı üzerindeki etkileri incelenmiştir. Ayrıca dindarlığın, modelde yer alan ilişkiler üzerindeki moderatör etkisi analiz edilmiştir. Ampirik bulgulara göre, niyetin belirleyicileri olan tutum, subjektif norm ve algılanan davranışsal kontrol değişkenlerinin yatırım niyetindeki varyansın %82,5'ini açıklamaktadır. Yatırım niyeti ve algılanan davranışsal kontrol değişkenleri ise fiili yatırım davranışındaki varyansın %71,3'ünü açıklamaktadır. Standartlaştırılmış regresyon ağırlıklarına göre tutum ($\beta=0,81$), subjektif norm ($\beta=0,05$) ve algılanan davranışsal kontrol ($\beta=0,12$) yatırım niyeti üzerinde pozitif etkiye sahiptir. Yatırım davranışının en güçlü belirleyicisinin niyet ($\beta=0,74$) olduğu, algılanan davranışsal kontrolün etkisinin ise daha sınırlı düzeyde ($\beta=0,13$) gerçekleştiği tespit edilmiştir. Dindarlığın moderatör etkisinin ise yalnızca algılanan davranışsal kontrol ile niyet arasındaki ilişkide negatif ve anlamlı olduğu belirlenmiştir. Bu çalışma, gelişmekte olan bir ülke bağlamında kripto varlık yatırım niyet ve davranışlarında dindarlığın düzenleyici rolünü inceleyen kapsamlı ve öncül araştırmalardan biri olma niteliği taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yatırım, Kripto Varlık, Dindarlık, Planlı Davranış Teorisi, Davranışsal Finans.

THE IMPACT OF RELIGIOSITY ON CRYPTOCURRENCY INVESTMENTS IN TÜRKİYE

Abstract: In recent years, crypto assets have attracted a significant number of investors, positioning themselves as an alternative investment vehicle. This development makes it important to analyze individuals' investment preferences towards crypto assets and the factors influencing these preferences. The main objective of this study is to examine the effect of religiosity on crypto asset adoption and investment behavior in Turkey. In this context, the Theory of Planned Behavior was used as a basis to explain individuals' investment intentions and behaviors towards crypto assets, and the moderating role of religiosity on the relationships in this model was tested. Data Set and Method: The study used data obtained from 1,164 individuals living in Turkey through an online survey. Structural equation modeling (SEM) was applied in the analysis process, and the model was tested using the AMOS 24 program. Within the framework of the Theory of Planned Behavior, the effects of attitude, subjective norms, and perceived behavioral control (PBC) on investment intention; and the effects of investment intention and perceived behavioral control on actual crypto asset investment behavior were examined. Furthermore, the moderating effect of religiosity on the relationships in the model was analyzed. Conclusion: According to empirical findings, attitude, subjective norm, and perceived behavioral control, which are determinants of intention, explain 82.5% of the variance in investment intention. Investment intention and perceived behavioral control explain 71.3% of the variance in actual investment behavior. According to standardized regression weights, attitude ($\beta=0.81$), subjective norm ($\beta=0.05$), and

* Recep Tayyip Erdogan University, Fındıklı School of Applied Sciences, Department of Finance and Banking, ORCID: 0000-0002-2293-2808, abdulmuttalip.pilatin@erdogan.edu.tr

** Doç. Dr., Burdur Mehmet Akif Ersoy University, Bucak Faculty of Business Administration, Department of Economics and Finance, ORCID:0000-0001-6659-4962, odilek@mehmetakif.edu.tr

perceived behavioral control ($\beta=0.12$) have a positive effect on investment intention. It was determined that intention ($\beta=0.74$) is the strongest determinant of investment behavior, while the effect of perceived behavioral control is more limited ($\beta=0.13$). The moderating effect of religiosity was found to be negative and significant only in the relationship between perceived behavioral control and intention. This study is one of the comprehensive and pioneering studies examining the moderating role of religiosity in crypto asset investment intentions and behaviors in the context of a developing country.

Key Words: Investment, Crypto Assets, Religiosity, Theory of Planned Behavior, Behavioral Finance.

KIRIKHAN (HATAY) AĞZINDAN DERLEME SÖZLÜĞÜ'NE KATKILAR

Ayşegül KUŞDEMİR*

Özet: Türkiye’de Halk Ağzından Derleme Sözlüğü, Türkiye Türkçesi ağızlarındaki sözcüklerin yer aldığı Türk Dil Kurumu tarafından yayınlanmış bir sözlüktür. Bu sözlük söz varlığı açısından çok zengin olmakla beraber, ağızlarımızda halen bu sözlüğe girmemiş söz varlığı bulunmaktadır. Bugün sözlüğe girmemiş olanlarının tespitine dayanan birçok çalışma mevcuttur. Bu çalışmalarla birlikte sözlüğe katkılar sağlanmaktadır. Kırıkhan (Hatay) ağzından Derleme Sözlüğü’ne katkılar çalışması ile bir nebze de olsa sözlüğe ve alana katkı sağlamak amaçlanmıştır. Bu çalışmadaki sözler Kırıkhan (Hatay)’da yaşayan kişilerden derleme yoluyla tespit edilmiştir. Görüşme yapılan kişiler uzun yıllar Kırıkhan’da ikamet etmiş kişilerden oluşmaktadır. Çalışmada Kırıkhan (Hatay) ağzından derlenmiş; ancak Derleme Sözlüğü’nde yer almayan ve Kırıkhan (Hatay) ağzında yer alıp Derleme Sözlüğü’nde farklı anlamda yer alan sözler incelenmiştir. Tespit edilen sözler; adlar, sıfatlar, ünlemler, atasözleri, deyimler, beddualar, dualar, ikilemeler başlıkları altında sınıflandırılmıştır. Bunlardan atasözleri ve deyimlerde müstehcen ve küfürlü ifadelerin varlığı göze çarpmaktadır. Anlatılmak istenen durumu ya da olayı tasvir etmek, onu daha somut hale getirmek için bu tarz ifadelere başvurulmuştur. Çalışmada bu söz varlıklarının ses özelliklerini göstermek amacıyla bazı transkripsiyon işaretleri de kullanılmıştır. Bu çalışma ile günümüzde bilhassa kitle iletişim araçlarının yaygınlık kazanmasıyla birlikte unutulmuş ya da unutulmaya yüz tutmuş sözleri tespit ederek Türk dilinin zenginliği gösterilmek istenmiştir. Çalışmanın asıl amacı Derleme Sözlüğü’nün yeni baskılarına az da olsa katkıda bulunmaktır.

Anahtar Kelimeler: Hatay, Kırıkhan, Derleme Sözlüğü, Ağız, Sözcük.

CONTRIBUTIONS TO THE GENERAL DIALECT DICTIONARY FROM THE KIRIKHAN (HATAY)

Abstract: Dictionary of Colloquial Words in Turkey is a dictionary published by the Turkish Language Association, which includes words from Turkish dialects in Türkiye. Although this dictionary is very rich in terms of vocabulary, there are still words in our dialects that have not been included in this dictionary. Today, there are many studies based on the identification of words that have not entered the dictionary. Contributions are made to the dictionary with these studies. The aim of this study, which is about contributions to the General Dialect Dictionary from the Kırıkhan (Hatay) dialect, is to contribute to the dictionary and the field to some extent. The words in this study were determined through compilation from people living in Kırıkhan (Hatay). The individuals interviewed consisted of people who had resided in Kırıkhan for many years. In this study, words compiled from the Kırıkhan (Hatay) dialect, but not included in the General Dialect Dictionary, and words from the Kırıkhan (Hatay) dialect, but included in the General Dialect Dictionary with different meanings, were examined. The words identified are classified under the titles of nouns, adjectives, exclamations, proverbs, idioms, curses, prayers, and reduplications. Among these, the presence of obscene and abusive expressions in proverbs and idioms is noticeable. Such expressions were used to describe the situation or event that was intended to be told and to make it more concrete. In the study, some transcription signs were also used to show the sound characteristics of these vocabulary items. This study aims to demonstrate the richness of the Turkish language by identifying words that have been forgotten or are on the verge of being forgotten, especially with the widespread use of mass media today. The main purpose of the study is to contribute, even if only a little, to the new editions of the General Dialect Dictionary.

Key Words: Hatay, Kırıkhan, The General Dialect Dictionary, Dialect, Words.

* Dr. Öğr. Üyesi, Amasya Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Türk Dili, 0000-0002-7753-2086, aysegul.kusdemir@amasya.edu.tr

AUGUSTUS'UN MEŞRUIYET SÖYLEMİNDE ILLYRICUM

Ayşen SİNA*

Özet: Roma iç savaşlarının ardından, MÖ 1. yüzyılın son çeyreğinde şekillenen yeni siyasi düzende Illyricum, Augustus için yalnızca askeri hareketlerin yürütüldüğü bir sınır bölgesi değil, aynı zamanda siyasi iktidarın sınır coğrafyası üzerinden görünür kılındığı başlıca alanlardan biri hâline gelmiştir. Illyricum hattının Tuna'ya kadar genişletildiğinin özellikle vurgulanması, bu coğrafyanın yalnızca fethedilmiş bir bölge olarak değil, hükümdarın istikrar sağlama, güvenliği güvence altına alma ve egemenlik yetkisini görünür kılma iddiasını yansıtan bir siyasi mekan olarak değerlendirildiğini göstermektedir. Bu bakımdan Illyricum, Roma'nın sınır siyasetinin uygulandığı askeri bir temas alanı olmanın ötesinde, yeni siyasi düzenin hâkimiyet, güvenlik ve barış anlayışının somutlaştığı bir temsil zeminine dönüşmüştür. Adriyatik havzası ile Tuna hattı arasında uzanan iç Balkanlar da Roma açısından yalnızca askeri geçiş ve idari denetim bakımından değil, merkezî otoritenin çevreyi tanımlama ve ona yeni bir anlam yükleme gücü bakımından da özel bir önem taşımaktaydı. Antik dönemde bu alanın modern siyasi sınırlarla değil, idari ve siyasi adlandırmalar aracılığıyla kavranmış olması, söz konusu coğrafyanın yalnızca fiziksel bir bölge değil, Roma'nın egemenlik dili içinde tanımlanmış bir siyasi alan olduğunu ortaya koymaktadır. Bu nedenle iç Balkanlar, Augustus döneminde yalnızca fetih siyasetine konu olan bir çevre bölgesi olarak değil, merkezî iktidarın kendisini sınır üzerinden meşrulaştırdığı ve istikrar sağlama kapasitesini görünür kıldığı bir alan olarak değerlendirilmelidir. Bu bağlamda, Augustus yönetiminin kendi başarılarını ve iktidarını meşrulaştıran metinleri ile Roma tarih yazımı birlikte değerlendirildiğinde, Illyricum'un yalnızca olayların geçtiği pasif bir coğrafya olmadığı; fetih, tehdit, itaat, düzen ve barış kavramlarının iç içe geçtiği bir temsil alanı olarak kurulduğu görülmektedir. Bölgenin kimi anlatılarda Roma otoritesinin kurulması ve güvenliğinin sağlanmasıyla, kimi anlatılarda ise direnç, kriz ve askeri zorunlulukla ilişkilendirilmesi, onun Augustus'un şekillendirdiği siyasi düzen içindeki çok katmanlı işlevini açığa çıkarır. Böylece Illyricum, yalnızca imparatorluk genişlemesinin bir aşaması olarak değil, Augustus yönetiminin kendisini barışın güvencesi ve istikrarın sağlayıcısı olarak sunduğu bir meşruiyet coğrafyası olarak belirir. Bu incelemenin amacı, Illyricum ve iç Balkanlar'ın Augustus'un kurduğu siyasi düzen içinde nasıl bir meşruiyet alanına dönüştürüldüğünü ortaya koymaktır. Kapsamı ise Augustus yönetiminin kendini temsil eden metinleri ile Roma tarih yazımı geleneğini birlikte değerlendirerek, bölgenin fetih, tehdit, düzen ve barış kavramları etrafında nasıl temsil edildiğini incelemektir.

Anahtar sözcükler: Augustus, Illyricum, İç Balkanlar, Meşruiyet Söylemi, Roma Tarih Yazımı, Sınır Siyaseti, Siyasi Temsil, Barış ve Güvenlik.

ILLYRICUM IN AUGUSTUS' DISCOURSE OF LEGITIMACY

Abstract: In the new political order that took shape in the last quarter of the first century BCE after the Roman civil wars, Illyricum came to occupy, for Augustus, not merely the position of a frontier zone in which military operations were conducted, but also that of a principal arena through which political power was made visible across border geography. The particular emphasis placed on the extension of the Illyrican line as far as the Danube shows that this region was understood not simply as a conquered territory, but as a political space reflecting the ruler's claim to establish stability, guarantee security, and render sovereign authority visible. In this respect, Illyricum became more than a military contact zone in which Rome's frontier policy was implemented; it was transformed into a representational ground where the new political

* Prof. Dr. Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, FEF, Tarih Bölümü, Eskiçağ Tarihi. asina@nku.edu.tr. Orcid: 0000-0002-5301-5973

order's understanding of domination, security, and peace took concrete form. Stretching between the Adriatic basin and the Danubian line, the inner Balkans likewise held special importance for Rome not only in terms of military passage and administrative control, but also in terms of the central authority's power to define the periphery and invest it with new meaning. The fact that this area was conceived in antiquity not through modern political borders but through administrative and political designations demonstrates that it was understood not merely as a physical region, but as a political space defined within Rome's language of rule. For this reason, in the age of Augustus the inner Balkans should be regarded not merely as a peripheral region subject to conquest, but as a space through which central power legitimized itself via the frontier and made visible its capacity to produce stability. In this context, when the texts through which the Augustan regime legitimated its own achievements and authority are considered together with Roman historiography, Illyricum emerges not as a passive geography in which events simply took place, but as a representational field in which conquest, threat, obedience, order, and peace were interwoven. The association of the region in some narratives with the establishment of Roman authority and the securing of safety, and in others with resistance, crisis, and military necessity, reveals its multilayered function within the political order shaped by Augustus. Thus, Illyricum appears not merely as one stage in imperial expansion, but as a geography of legitimacy through which the Augustan regime presented itself as the guarantor of peace and the provider of stability. The aim of this study is to demonstrate how Illyricum and the inner Balkans were transformed into a field of legitimacy within the political order established by Augustus. Its scope is to examine, through a combined reading of the texts in which the Augustan regime represented itself and the Roman historiographical tradition, how the region was represented through the intertwined concepts of conquest, threat, order, and peace.

Key Words: Augustus, Illyricum, Inner Balkans, Discourse of Legitimacy, Roman Historiography, Frontier Policy, Political Representation, Peace and Security.

SAVAŞ SONRASI JAPONYA'DA TOPLUMSAL DÖNÜŞÜM: *OTOKO WA TSURAI YO* FİLMLERİ VE TORA-SAN FİGÜRÜ ÜZERİNDEN BİR İNCELEME

Cahit KAHRAMAN*

Özet: Bu çalışma, Japon sinemasının en uzun metrajlı serilerinden biri olan *Otoko wa Tsurai Yo* filmlerini, II. Dünya Savaşı sonrası Japon toplumunda yaşanan sosyo-kültürel dönüşümü analiz etmeyi amaçlamaktadır. 1969 yılında ilk defa gösterime giren film, aynı dönemde Japon sinemasında etkili olan Japon Yeni Dalgası (Nüberu Bāgu, 1950-1970) akımının politik eleştiri, deneysel anlatım ve toplumsal tabulara yönelen anlayışına karşın, daha klasik anlatı yapısını benimseyen, gündelik hayat, aile, aşk ve nostalji temalarına odaklanan bir alternatif sunmaktadır. 1945-1964 yılları Japonya'nın yeniden yapılanma, kalkınma ve gelişme dönemidir. Film, yirmi yıllık bu dönemin sonrasına denk gelmektedir. Japonya'da hızla gerçekleşen sanayileşme ve ekonomik büyüme süreci; kırsaldan şehre göçü, şehirleşmeyi ve buna bağlı olarak bireysel yabancılaşmayı beraberinde getirmiştir. 1968-69 yıllarında ortaya çıkan öğrenci hareketleri ve toplumsal protestolar da dönemin sinema sektörünü etkilemiştir. Ancak, *Otoko wa Tsurai Yo* serisi, bu çalkantılı dönemi doğrudan politik bir söylemle değil, mizahi ve insani bir perspektifle ele alarak geleneksel Japon yaşam tarzı ve aile yapısını açıkça göstermektedir. Atsumi Kiyoshi tarafından canlandırılan Kuruma Torajiro (Tora-san) karakteri, modernleşen Japonya'da marjinalleşen geleneksel değerlerin temsilcisi olarak öne çıkar. Tokyo'nun *Shōwa* dönemi mahalle yaşamını yansıtan Katsushika Shibamata'da geçen anlatı, tekrar eden hikaye yapısı ve komedi unsurları aracılığı ile savaş sonrası Japon kimliğinin yeniden inşasına dair önemli ipuçları sunmaktadır. Tarihsel bağlamda yorumladığımızda, baş karakter Tora-san'ın 1969-1995 yılları arasında çekilen toplam 48 film, o dönemin toplumsal hafızasını taşıyan kültürel bir arşiv olarak değerlendirilir.

Anahtar Kelimeler: Otoko wa Tsurai Yo, Tora-San, Toplumsal Dönüşüm, Kimlik İnşası, Nostalji.

SOCIAL TRANSFORMATION IN POSTWAR JAPAN: A STUDY OF THE *OTOKO WA TSURAI YO* FILM SERIES AND THE FIGURE OF TORA-SAN

Abstract: This study aims to analyze the socio-cultural transformation of post-World War II Japanese society through the *Otoko wa Tsurai yo* film series, one of the longest runtimes in Japanese cinema. First released in 1969, the film emerged as an alternative to the dominant Japanese New Wave (Nüberu Bāgu, 1950–1970), which was characterized by political critique, experimental narrative forms, and a focus on social taboos. In contrast, *Otoko wa Tsurai yo* adopts a more classical narrative style, emphasizing themes of everyday life, family, romance, and nostalgia. The period between 1945 and 1964 in Japan is generally defined as an era of reconstruction, economic development, and rapid growth. The film series emerges in the aftermath of this transformative phase. Accelerated industrialization and economic expansion in Japan led to rural-to-urban migration, urbanization, and, consequently, increasing individual alienation. The student movements and social protests of 1968–1969 also had a significant impact on the cultural and cinematic landscape of the time. However, rather than addressing these turbulent developments through overt political discourse, *Otoko wa Tsurai yo* presents them through a humane and humorous perspective, foregrounding traditional Japanese lifestyles and family structures. The protagonist, Torajiro Kuruma (Tora-san), portrayed by Kiyoshi Atsumi, stands out as a representative of traditional values that have become increasingly marginalized in modernizing Japan. Set in Shibamata, a neighborhood in Tokyo that reflects Shōwa-period community life, the narrative employs a repetitive story structure and comedic elements to offer insight into the reconstruction of Japanese identity in the postwar era. From a historical perspective, the 48 films produced between 1969 and 1995, centered on the character of Tora-san, can be regarded as a cultural archive that preserves the collective memory of this transformative period.

Key Words: Otoko wa Tsurai yo, Tora-san, Social Transformation, Identity Construction, Nostalgia.

* Doç. Dr., Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Doğu Dilleri ve Edebiyatı Bölümü, Japon Dili ve Edebiyatı, 0000-0001-9270-7967, ckahraman@nku.edu.tr

TRANSİT ÜLKEDEN ENERJİ MERKEZİNE: TÜRKİYE’NİN AVRUPA’NIN ENERJİ KALBİNE UZANAN HEDEFİ

Cemal KAKIŞIM *

Özet: Fosil enerji kaynakları olarak tanımlanan petrol ve doğal gaz rezervleri yeryüzünde asimetrik bir dağılıma sahiptir. Bu nedenle kaynak sahibi, enerji üreten (tedarikçi) ülkeler ile enerji tüketen ülkeler arasındaki enerji transferi, karada uzun mesafeli boru hatlarıyla gerçekleştirilmektedir. Boru hatları transit ülkesi olarak nitelendirilen bir veya birden fazla ülkenin topraklarından geçebilmektedir. Transit ülkelerden bazıları sahip olduğu gelişmiş enerji lojistiği altyapısı, serbest ve rekabete açık enerji piyasası sayesinde enerji merkezi ülke olarak tanımlanmaktadır. Çok sayıda tedarikçi ülke ile tüketici ülkeyi buluşturan enerji merkezleri, tedarikçi ülkeler açısından enerji talep güvenliği ve tüketici ülkeler bakımından enerji arz güvenliğinde kritik bir rol üstlenmektedir. Türkiye, enerji arz ve talep coğrafyaları arasındaki lojistik konumu ile bölgesinde enerji merkezi ülke olmaya aday ülkelerden biridir. Günümüzde petrolün yanı sıra doğal gazın da küresel hareketliliğinde önemli bir rol üstlenen Türkiye, Irak, İran, Azerbaycan ve Türkmenistan gibi tedarikçi ülkelerin Avrupa enerji pazarına erişimini sağlayacak en istikrarlı geçiş ülkelerden biridir. Rusya ve Ukrayna Savaşı nedeniyle enerji arz güvenliği endişesi kalıcı hale gelen Avrupa ülkeleri bakımından ise güvenilir bir transit ülkedir. Tedarikçi ve tüketici ülkelere tarafından atfedilen transit ülke rolüne rağmen Türkiye, enerji merkezi ülke olarak konumlanmaktadır. Bu bağlamda Ortadoğu ve Hazar Bölgesi enerji kaynaklarının Avrupa Birliği ülkelerine ulaştırılmasında bir enerji merkezine dönüşmeyi hedeflemektedir. Çalışmada mevcut enerji lojistiği, enerji altyapısı ve enerji piyasası düzenlemeleri ışığında Türkiye’nin enerji merkezi olma potansiyeli değerlendirilecektir. Özellikle 2020 yılı sonrası enerji alanında yapılan altyapı ve keşif yatırımlarına, gelişim gösteren bölgesel enerji diplomasisine ve enerji piyasası düzenlemelerine odaklanılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, Avrupa Birliği, Enerji Pazarı, Merkez Ülke, Enerji Nakil Hatları

FROM A TRANSIT COUNTRY TO AN ENERGY HUB: TURKEY’S GOAL OF REACHING THE HEART OF EUROPE’S ENERGY SYSTEM

Abstract: Oil and natural gas reserves, defined as fossil energy resources, are distributed asymmetrically across the globe. Consequently, the transfer of energy between resource-rich, energy-producing (supplier) countries and energy-consuming countries is carried out via long-distance pipelines on land. These pipelines may pass through the territories of one or more countries designated as transit countries. Some transit countries are designated as energy hub countries due to their advanced energy logistics infrastructure and open, competitive energy markets. Energy hubs, which connect numerous supplier and consumer countries, play a critical role in ensuring energy demand security for supplier countries and energy supply security for consumer countries. Turkey is one of the countries poised to become an energy hub in the region due to its logistical position between energy supply and demand regions. Today, Turkey plays a significant role not only in the global movement of oil but also of natural gas, serving as one of the most stable transit countries facilitating access to the European energy market for supplier nations such as Iraq, Iran, Azerbaijan, and Turkmenistan. For European countries where concerns about energy supply security have become persistent due to the Russia-Ukraine War, Turkey is a reliable transit country. Despite the transit country role attributed to it by both supplier and consumer nations, Turkey positions itself as an energy hub. In this context, it aims to transform into an energy hub facilitating the delivery of energy resources from the Middle East and the Caspian Region to European Union countries. This study will assess Turkey’s potential to become an energy hub in light of current energy logistics, energy infrastructure, and energy market regulations. Particular focus will be placed on infrastructure and exploration investments in the energy sector following 2020, the evolving regional energy diplomacy, and energy market regulations.

Key Words: Turkey, European Union, Energy Market, Hub Country, Energy Transmission Lines

* Doç. Dr., Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Uluslararası Ticaret ve Lojistik Bölümü, Rize, Türkiye, cemal.kakisim@erdogan.edu.tr

06-09 Mayıs 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakongre.com

ŞANLIURFA İNANÇ COĞRAFYASINDA 12.000 YILLIK MİMARİ GENETİK: TAŞIN VE SUYUN HAFIZASI

Efruz Yarennur SADİ* & Elif Yeşim KÖSTEN**

Özet: Şanlıurfa, insanlık tarihinin en eski yerleşim izlerini barındıran bir coğrafyada, inanç ve mekân arasındaki ilişkide sürekliliğin görüldüğü ‘palimpsest’ bir kenttir. Bu çalışma, kentin Neolitik dönemden günümüze uzanan kutsal mekân kimliğini, "taş" ve "su" öğeleri üzerinden bir "mimari genetik" okumasıyla ele almaktadır. Çalışmanın temelini, kentteki Neolitik Dönem höyüklerinin stratejik konumlarını gösteren mekânsal dağılım haritası oluşturmaktadır. Çalışma kapsamında incelenen Neolitik Dönem höyüklerinden Çakmaktepe, Göbeklitepe, Karahantepe ve Balıklıgöl höyükleri, sadece coğrafi birer nokta değil birbirleriyle görsel ilişki kurabilecek konumlarda yer alan ve ritüelistik bir süreklilik arz eden bir inanç ağının parçaları olarak yorumlanabilir. Çakmaktepe ve Balıklıgöl yerleşimlerinde gözlemlenen suya yakınlık kriteri, kentteki morfolojik sürekliliğin binlerce yıl boyunca değişmeyen temel katmanlarından birini oluşturmaktadır. Neolitik dönem höyüklerinde gözlemlenen terazzo tabanlar ve drenaj sistemleriyle ilişkili su ritüelleri, günümüzde Balıklıgöl havzasında su merkezli kutsallık anlayışıyla karşılık bulan dönüşüme dayalı bir mekânsal süreklilik ilişkisi kurduğunu düşündürmektedir. Taşın kullanımı ise, özellikle Göbeklitepe’de T-biçimli dikilitaşlardaki stilize insan formları ve sembolizmin, bugün Urfa’nın geleneksel taş işçiliği ve inanç yapılarındaki dikey aks ve süsleme diliyle morfolojik bir süreklilik taşıdığını düşündürmektedir. Öte yandan, Karahantepe gibi merkezlerin terk edilmesiyle oluşan mekânsal kopuşlar, kentsel gelişimin tesadüfi değil, bilinçli yer seçim kararlarıyla şekillenmiş olabileceğini düşündürmektedir. Sonuç olarak çalışma, Şanlıurfa’da kutsal mekânın taş temelli anıtsal yapılardan su merkezli doğal odaklara dönüştüğünü; ancak bu dönüşüm sürecinde temel mekânsal ve ritüel kodların aktarıldığını ortaya koymaktadır. Bu yaklaşım, kutsal mekânın yalnızca fiziksel değil, aynı zamanda deneyimsel ve hafızaya dayalı bir süreklilik içinde ele alınması gerektiğini vurgulamayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Kutsal Mekân, Mimari Genetik, Morfolojik Süreklilik, Palimpsest, Şanlıurfa.

ARCHITECTURAL GENETICS OF 12.000 YEARS IN THE SACRED GEOGRAPHY OF ŞANLIURFA: THE MEMORY OF STONE AND WATER

Abstract: Şanlıurfa, located within a geography that contains some of the earliest traces of human settlement, can be defined as a ‘palimpsest’ city in which the continuity of the relationship between belief and space can be observed. This study examines the sacred spatial identity of the city from the Neolithic period to the present through a reading of “architectural genetics,” focusing on the elements of “stone” and “water.” The foundation of the study is based on a spatial distribution analysis that maps the strategic locations of Neolithic mounds in the region. Within this framework, the Neolithic settlements of Çakmaktepe, Göbeklitepe, Karahantepe, and Balıklıgöl are interpreted not merely as isolated geographical points, but as components of a belief network that are positioned to establish visual relationships with one another and that suggest a form of ritual continuity. The proximity to water observed in settlements such as Çakmaktepe and Balıklıgöl constitutes one of the enduring layers of morphological continuity in the city over millennia. Furthermore, water-related ritual practices inferred from terazzo floors and drainage systems in Neolithic mounds suggest a transformation-based spatial continuity that finds its contemporary counterpart in the water-centered sacred landscape of the Balıklıgöl basin. The use of stone, particularly evident in the stylized anthropomorphic T-shaped pillars of Göbeklitepe, is interpreted as demonstrating morphological continuity with the vertical spatial emphasis and ornamental language of traditional stone craftsmanship and religious structures in present-day Şanlıurfa. On the other hand, spatial discontinuities resulting from the abandonment of sites such as Karahantepe suggest that urban development was not arbitrary but may have been shaped by deliberate site-selection dynamics. In conclusion, the study argues that sacred space in Şanlıurfa has transformed from stone-based monumental constructions into water-centered natural focal points, while preserving its fundamental spatial and ritual codes. This perspective aims to contribute to the literature by

* Yüksek Lisans Öğrencisi, Kocaeli Üniversitesi, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi, Mimarlık Bölümü, Mimarlık Anabilim Dalı, [009-0006-0788-3311](tel:009-0006-0788-3311), yarensadi03@gmail.com.

** Doç. Dr., Kocaeli Üniversitesi, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi, Mimarlık Bölümü, Mimarlık Anabilim Dalı, [0000-0003-3070-6015](tel:0000-0003-3070-6015), yesimozgen@yahoo.com

06-09 Mayıs 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakkongre.com

emphasizing that sacred space should be understood not only in physical terms, but also as a continuity shaped by experience and memory.

Key Words: Architectural Genetics, Morphological Continuity, Palimpsest, Sacred Space, Şanlıurfa.

06-09 Mayıs 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakongre.com

COĞRAFYA, KÜLTÜR VE BİÇİM ARASINDA: DİCLE HAVZASI'NDA GELENEKSEL KONUTLARIN TİPOMORFOLOJİK ANALİZİ

Elif Yeşim KÖSTEN* & Gülşah ÜNER** & Hüseyin TAŞ*** & Mehmet Emin YILDIZ****

Özet: Çalışma, Siirt, Bitlis, Mardin ve Şanlıurfa kentlerinde yer alan geleneksel konut tipolojilerini yalnızca yerel ölçekte ele alınan bağımsız örnekler olarak değil, Dicle Havzası'nın bütüncül coğrafi ve kültürel bağlamı içerisinde değerlendiren karşılaştırmalı bir tipomorfolojik analiz çerçevesi geliştirmeyi amaçlamaktadır. Mevcut literatürde söz konusu konutlar çoğunlukla tekil kentler üzerinden, yerel adlandırmalar, malzeme tercihleri ya da biçimsel özellikler doğrultusunda incelenmekte; bu yaklaşım ise konutların ait olduğu daha geniş mekânsal üretim sistemini ve havza ölçeğinde ortaya çıkan süreklilikleri görünür kılmakta yetersiz kalmaktadır. Oysa Dicle Havzası boyunca benzer iklimsel koşullar, topoğrafik yapı, suya erişim biçimleri, yerel malzeme olanakları ve kültürel yaşam pratikleri doğrultusunda gelişen konut mimarisi, idari sınırların ötesine geçen ortak bir üretim mantığına işaret etmektedir. Bu çalışma, söz konusu eksiklikten hareketle, konut tipolojilerini parçalı ve kopuk örnekler olarak değil, çevresel ve kültürel dinamikler tarafından şekillenen ilişkisel bir sistemin farklı varyasyonları olarak ele almaktadır. Araştırmanın yöntemi, tipomorfolojik yaklaşımın sunduğu analitik çerçeveyi tarihsel coğrafya ve morfolojik çözümleme yöntemleriyle bütünleştirerek çok katmanlı bir inceleme modeli ortaya koymaktadır. Bu kapsamda yerleşim morfolojisi üzerinden konutların topoğrafya ile kurduğu ilişki ve yer seçimi kararları; kentsel doku morfolojisi bağlamında sokak örgüsü, parselasyon yapısı ve açık alan kurgusu; yapı morfolojisi çerçevesinde plan organizasyonu, mekânsal hiyerarşi ve tipolojik bileşenler; yapım teknolojisi ve malzeme morfolojisi üzerinden ise taşıyıcı sistem, yerel malzeme kullanımı ve yapım teknikleri karşılaştırmalı olarak analiz edilmektedir. Bu çok katmanlı yaklaşım, konutların yalnızca fiziksel biçimlenişini değil, aynı zamanda onları üreten çevresel, kültürel ve teknik süreçleri de ilişkisel bir bütünlük içinde değerlendirmeyi mümkün kılmaktadır. Sonuç olarak çalışma, tipomorfolojik yaklaşımı yalnızca yapı tiplerini sınıflandıran bir yöntem olmanın ötesine taşıyarak, bölgesel ölçekte mekânsal süreklilikleri, morfogenetik ilişkileri ve üretim mantıklarını görünür kılan bütüncül bir analitik araç olarak yeniden konumlandırmaktadır. Dicle Havzası örneği üzerinden geliştirilen bu yaklaşım, geleneksel konut mimarisinin parçalı ve yerel ölçekli okumalar yerine daha geniş bir coğrafi ve kültürel sistem içerisinde değerlendirilmesine olanak tanımakta; bu yönüyle hem tipomorfoloji literatürüne kuramsal bir katkı sunmakta hem de kültürel mirasın anlaşılması, belgelenmesi ve korunması süreçlerinde havza ölçeğini merkeze alan yeni bir yöntemsel model önermektedir.

Anahtar Kelimeler: Tipomorfoloji, Dicle Havzası, Geleneksel Konut Mimarisi, Kentsel Morfoloji, Morfolojik Süreklilik.

* Doç. Dr., Kocaeli Üniversitesi, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi, Mimarlık Bölümü, Bina Bilgisi, <https://orcid.org/0000-0003-3070-6015>, e-mail: yozen@kocaeli.edu.tr (Assoc. Prof. Dr., Kocaeli University, Faculty of Architecture and Design, Department of Architecture, Building Information, <https://orcid.org/0000-0003-3070-6015>, e-mail: yozen@kocaeli.edu.tr).

** Arş. Gör., Kocaeli Üniversitesi, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi, Mimarlık Bölümü, Bina Bilgisi, <https://orcid.org/0000-0001-8039-3024>, e-mail: gulsah.uner@kocaeli.edu.tr (Research Assistant, Kocaeli University, Faculty of Architecture and Design, Department of Architecture, Building Information, <https://orcid.org/0000-0001-8039-3024>, e-mail: gulsah.uner@kocaeli.edu.tr).

*** Yüksek Lisans Öğrencisi, Kocaeli Üniversitesi, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi, Mimarlık Bölümü, Bina Bilgisi, <https://orcid.org/0009-0001-6186-7287>, e-mail: huseyiintass@gmail.com (Master's Student, Kocaeli University, Faculty of Architecture and Design, Department of Architecture, Building Information, <https://orcid.org/0009-0001-6186-7287>, e-mail: huseyiintass@gmail.com).

**** Yüksek Lisans Öğrencisi, Kocaeli Üniversitesi, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi, Mimarlık Bölümü, Bina Bilgisi, <https://orcid.org/0009-0000-5171-0764>, e-mail: mehmeteminyildiz1641@gmail.com (Master's Student, Kocaeli University, Faculty of Architecture and Design, Department of Architecture, Building Information, <https://orcid.org/0009-0000-5171-0764>, e-mail: mehmeteminyildiz1641@gmail.com).

06-09 Mayıs 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakkongre.com

BETWEEN GEOGRAPHY, CULTURE AND FORM: TYPOMORPHOLOGICAL ANALYSIS OF TRADITIONAL HOUSES IN THE TIGRIS BASIN

Abstract: This study aims to develop a comparative typomorphological analysis framework that evaluates traditional housing typologies in the cities of Siirt, Bitlis, Mardin, and Şanlıurfa not merely as independent examples considered at the local level, but within the holistic geographical and cultural context of the Tigris Basin. In the existing literature, these houses are mostly examined through the lens of individual cities, focusing on local names, material preferences, or formal characteristics; this approach fails to reveal the broader spatial production system to which the houses belong and the continuities that emerge at the basin scale. However, the housing architecture that has developed along the Tigris Basin, in accordance with similar climatic conditions, topographical structure, water access methods, local material possibilities, and cultural life practices, points to a common production logic that transcends administrative boundaries. This study, starting from this deficiency, treats housing typologies not as fragmented and disconnected examples, but as different variations of a relational system shaped by environmental and cultural dynamics. The research methodology integrates the analytical framework offered by the typomorphological approach with historical geography and morphological analysis methods, resulting in a multi-layered research model. Within this scope, the relationship between housing and topography, and site selection decisions, are analyzed through settlement morphology; street layout, parceling structure, and open space design are examined within the context of urban fabric morphology; plan organization, spatial hierarchy, and typological components are analyzed within the framework of building morphology; and the load-bearing system, use of local materials, and construction techniques are analyzed comparatively through construction technology and material morphology. This multi-layered approach makes it possible to evaluate not only the physical form of housing but also the environmental, cultural, and technical processes that produce them within a relational whole. Consequently, the study repositions the typomorphological approach not merely as a method for classifying building types, but as a holistic analytical tool that makes visible spatial continuities, morphogenetic relationships, and production logics on a regional scale. Developed through the example of the Tigris Basin, this approach allows for the evaluation of traditional housing architecture within a broader geographical and cultural system, rather than through fragmented and local-scale readings. In this respect, it both offers a theoretical contribution to the typomorphology literature and proposes a new methodological model that centers the basin scale in the processes of understanding, documenting, and protecting cultural heritage.

Key Words: Typological morphology, Tigris Basin, Traditional Residential Architecture, Urban Morphology, Morphological Continuity.

GUILLAUME APOLLINAIRE'İN *CALLIGRAMMES*'İ ÜZERİNDEN SAVAŞIN DENEYİMSEL TEMSİLİ: GÖRSEL ŞİİR, ALGI VE ŞOK DENEYİMİ

Emine GÜZEL*

Özet: I. Dünya Savaşı, yalnızca tarihsel ve siyasal dengeleri değiştiren bir olay olmakla kalmaz aynı zamanda insanın dünyayı algılama biçimini kökten dönüştüren bir kırılma noktası olarak da belirir. Bu savaş, deneyimin sürekliliğini bozarak onu parçalı, kesintili ve çoğu zaman ifade edilemez bir yapıya dönüştürür. Bu dönüşümün edebiyattaki en çarpıcı yansımalarından biri, Guillaume Apollinaire'in *Calligrammes* (1918) adlı yapıtında görülür. Apollinaire, savaşın ortasında yazan bir şair olarak, klasik şiir biçimlerinin bu yeni deneyimi ifade etmekte yetersiz kaldığını fark eder. Böylelikle *Calligrammes*, savaş temalı bir şiir kitabı olmaktan ziyade şiirin biçimsel sınırlarını dönüştüren bir estetik deney alanına dönüşür. Bu çalışma, Guillaume Apollinaire'in *Calligrammes* adlı yapıtını, I. Dünya Savaşı'nın deneyimsel temsili bağlamında incelemeyi amaçlamaktadır. Makalede, şairin cephe deneyiminin şiirin hem içeriğini hem de biçimini nasıl dönüştürdüğü ortaya konulurken, calligram tekniğinin ortaya çıkışı modern algının parçalanmış yapısıyla ilişkilendirilmiştir. Bu bağlamda şiirin çizgisel yapısının kırıldığı, metnin görsel bir kompozisyona dönüştüğü ve okurun anlam üretim sürecine aktif biçimde dahil olduğu gösterilmiştir. Çalışmada ayrıca kaligram tekniği, Kübist estetik ile bağlantılı olarak ele alınmış; çoklu perspektif, eşzamanlılık ve parçalanma gibi özelliklerin şiirsel düzlemde nasıl yeniden üretildiği incelenmiştir. Bu estetik dönüşüm, Walter Benjamin'in modernite ve şok deneyimi kuramı çerçevesinde değerlendirilmiş; deneyimin sürekliliğini yitirerek kesintili ve anlık yaşantılara dönüştüğü savı, şiir analizleriyle desteklenmiştir. Yapıttaki bazı şiirler üzerinden yapılan yakın okumalar, *Calligrammes*'in savaşın temsili olmaktan ziyade, onun algısal ve duyuşal yapısını yeniden üreten bir poetika geliştirdiğini ortaya koymaktadır. Sonuç olarak bu çalışma, Apollinaire'in şiirinin modernitenin yarattığı algısal kırılmayı görsel ve dilsel düzlemde yeniden kurarak okura deneyimleten kurucu bir metin olduğunu ileri sürmektedir.

Anahtar Kelimeler: Guillaume Apollinaire, *Calligrammes*, Birinci Dünya Savaşı, Walter Benjamin, Şok Deneyimi, Görsel Şiir.

THE EXPERIENTIAL REPRESENTATION OF WAR THROUGH GUILLAUME APOLLINAIRE'S *CALLIGRAMMES*: VISUAL POETRY, PERCEPTION, AND SHOCK EXPERIENCE

Abstract: The First World War should be considered not only as an event that profoundly altered historical and political balances, but also as a critical rupture that fundamentally transformed the ways in which human beings perceive the world. By disrupting the continuity of experience, the war rendered it fragmented, discontinuous, and often inexpressible. One of the most striking literary reflections of this transformation can be observed in Guillaume Apollinaire's *Calligrammes* (1918). As a poet writing in the midst of war, Apollinaire recognized the inadequacy of classical poetic forms to convey this new experiential reality. Consequently, *Calligrammes* emerges not merely as a collection of war-themed poems, but as an aesthetic field of experimentation that redefines the formal boundaries of poetry. This study aims to examine Guillaume Apollinaire's *Calligrammes* within the framework of the experiential representation of the First World War. The article demonstrates how the poet's frontline experience transforms both the content and the form of his poetry, while relating the emergence of the calligram technique to the fragmented structure of modern perception. In this context, it is shown that the linear structure of poetry is disrupted, the text is transformed into a visual composition, and the reader is actively involved in the process of meaning production. Furthermore, the calligram technique is analyzed in relation to Cubist aesthetics, exploring how features such as multiple perspectives, simultaneity, and fragmentation are rearticulated on the poetic level. This aesthetic transformation is evaluated within the framework of Walter Benjamin's theory of modernity and shock experience; the argument that experience loses its continuity and is reduced to discontinuous, momentary impressions is supported through close readings of the poems. Close readings of selected poems reveal that *Calligrammes* does not merely represent the war, but rather develops a poetics that reconstructs its

* Dr. Öğr. Üyesi, Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Fransız Dili ve Edebiyatı Bölümü, Filoloji-Batı Dilleri ve Edebiyatları, 0000-0002-5586-7205, eguzel@nku.edu.tr

06-09 Mayıs 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakkongre.com

perceptual and sensory structure. In conclusion, this study argues that Apollinaire's poetry constitutes a foundational text that rearticulates, on both visual and linguistic levels, the perceptual rupture produced by modernity and enables the reader to experience it directly.

Key Words: Guillaume Apollinaire, *Calligrammes*, World War I, Walter Benjamin, Shock Experience, Visual Poetry.

06-09 Mayıs 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakongre.com

KONYA TARİHİ KENT ÇEKİRDEĞİNDE ÇOK KATMANLILIĞIN SINIR KAVRAMI ÜZERİNDEN OKUNMASI: COĞRAFYA VE KENTSEL BELLEK ARASINDA KOPUŞ

Erdem DEDE* & Bahar ERSOY** & Mehmet Emin YILDIZ*** & Elif Yeşim KÖSTEN**** & Gülşah ÜNER*****

Özet: Bu çalışma, Konya tarihi kent çekirdeğinin çok katmanlı yapısını “sınır” kavramı üzerinden ele alarak, coğrafi kimlik ile kentsel bellek arasındaki ilişkinin nasıl dönüştüğünü ve bu dönüşümün mekânsal okunabilirliği nasıl etkilediğini incelemeyi amaçlamaktadır. Tarihsel kent çekirdekleri, farklı dönemlere ait mekânsal, kültürel ve morfolojik katmanların üst üste birikmesiyle oluşan karmaşık yapılardır. Bu katmanların sürekliliği, coğrafi verilerle uyumlu bir mekânsal organizasyon ve kolektif bellek aracılığıyla okunabilir hâle gelmektedir. Ancak güncel planlama ve kentsel müdahaleler, bu katmanlar arasındaki ilişkileri zayıflatarak yeni “sınırlar” üretmekte; bu durum, kentsel bütünlüğün parçalanmasına ve tarihsel sürekliliğin kesintiye uğramasına neden olmaktadır. Bu bağlamda sınır, yalnızca fiziksel bir ayırım çizgisi değil; farklı dönemlere ait mekânsal katmanlar arasındaki süreklilik ya da kopuşu temsil eden çok boyutlu bir kavram olarak ele alınmaktadır. Çalışmanın yöntemi, tipomorfolojik analiz yaklaşımına dayanmaktadır. Konya tarihi kent çekirdeği; coğrafi veriler, tarihsel gelişim süreci, yapı tipolojileri, sokak dokusu ve planlama kararları birlikte değerlendirilerek çok ölçekli bir çerçevede analiz edilmiştir. Özellikle geleneksel dokunun coğrafya ile kurduğu ilişki ile modern müdahalelerin oluşturduğu yeni sınırlar karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Elde edilen bulgular, Konya’da tarihi kent çekirdeğinin çok katmanlı yapısının, coğrafi referanslarından koparak parçalı ve süreksiz bir biçimde algılandığını göstermektedir. Bu durum, kentsel belleğin zayıflamasına ve mekânsal katmanların “okunamayan” bir bütün hâline gelmesine yol açmaktadır. Çalışma, sınır kavramı üzerinden geliştirilen bu okumanın, tarihsel kentlerde mekânsal sürekliliğin yeniden kurulmasına yönelik alternatif bir analitik çerçeve sunduğunu ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Konya, Tarihi Kent Çekirdeği, Çok Katmanlılık, Sınır Kavramı, Kentsel Bellek, Coğrafi Kimlik, Bulanık Tarih.

KONYA’S URBAN IDENTITY BETWEEN PLACELESSNESS AND BLURRED HISTORY: A READING ON THE FADING OF SPATIAL MEMORY

Abstract: This study aims to examine the multi-layered structure of Konya’s historical urban core through the concept of “boundary,” focusing on how the relationship between geographical identity and urban memory has transformed and how this transformation has affected spatial legibility. Historical urban cores are complex structures formed by the accumulation of spatial, cultural, and morphological layers from different periods. The continuity of these layers becomes legible through a spatial organization compatible with geographical data and through collective memory. However, contemporary planning and urban interventions weaken the relationships between these layers by

* Yüksek Lisans Öğrencisi, Kocaeli Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Bölümü, Bina Bilgisi Ana Bilim Dalı, 0009-0005-0049-0024, erdemdede0061@hotmail.com (Master’s Students, Kocaeli University, Institute of Science, Department of Building Science, 0009-0005-0049-0024, erdemdede0061@hotmail.com).

** Yüksek Lisans Öğrencisi, Kocaeli Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Bölümü, Bina Bilgisi Ana Bilim Dalı, 0009-0000-6057-9374, baharersoy60@gmail.com (Master’s Students, Kocaeli University, Institute of Science, Department of Building Science, 0009-0000-6057-9374, baharersoy60@hotmail.com).

*** Yüksek Lisans Öğrencisi, Kocaeli Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Bölümü, Bina Bilgisi Ana Bilim Dalı, 0009-0000-5171-0764, mehmeteminyildiz1641@gmail.com (Master’s Students, Kocaeli University, Institute of Science, Department of Building Science, 0009-0000-5171-0764, mehmeteminyildiz1641@gmail.com).

**** Doç. Dr., Elif Yeşim Kösten, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi, Mimarlık Bölümü, Bina Bilgisi Anabilim Dalı, 0000-0003-3070-6015, yozgen@kocaeli.edu.tr (Assoc. Prof. Dr., Kocaeli University, Faculty of Architecture and Design, Department of Architecture, Department of Building Science, 0000-0003-3070-6015, yozgen@kocaeli.edu.tr).

***** Arş. Gör., Kocaeli Üniversitesi, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi, Mimarlık Bölümü, Bina Bilgisi Anabilim Dalı, 0000-0001-8039-3024, gulsah.uner@kocaeli.edu.tr (Res. Assist., Kocaeli University, Faculty of Architecture and Design, Department of Architecture, Department of Building Science, 0000-0001-8039-3024, gulsah.uner@kocaeli.edu.tr).

06-09 Mayıs 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakkongre.com

producing new “boundaries”; this leads to the fragmentation of urban integrity and the interruption of historical continuity. In this context, the boundary is addressed not merely as a physical line of separation, but as a multidimensional concept representing continuity or rupture between spatial layers belonging to different periods. The methodology of the study is based on a typomorphological analysis approach. The historical urban core of Konya has been analyzed within a multi-scalar framework by evaluating geographical data, historical development processes, building typologies, street patterns, and planning decisions together. In particular, the relationship between traditional urban fabric and geography and the new boundaries created by modern interventions have been comparatively examined. The findings reveal that the multi-layered structure of Konya’s historical urban core is perceived in a fragmented and discontinuous manner, having lost its connection with geographical references. This situation leads to the weakening of urban memory and causes spatial layers to become an “unreadable” whole. The study demonstrates that this interpretation developed through the concept of boundary offers an alternative analytical framework for re-establishing spatial continuity in historical cities.

Key Words: Konya, Historical Urban Core, Multilayeredness, Concept of Boundary, Urban Memory, Geographical Identity, Blurred History.

06-09 Mayıs 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakongre.com

SREBRENİTSA KATLIAMI'NIN TÜRK BASININDA YANKILARI

Gamze BOZTÜRK*

Özet: 1990'lı yıllarda Bosna Savaşı sürecinde meydana gelen ve uluslararası literatürde soykırım olarak tanımlanan Srebrenitsa Katliamı, yalnızca Balkanlar'ın değil, modern Avrupa tarihinin de en travmatik kırılma noktalarından biri olarak değerlendirilmektedir. Temmuz 1995'te Ratko Mladić komutasındaki Sırp güçlerinin Birleşmiş Milletler tarafından “güvenli bölge” ilan edilen Srebrenitsa'da gerçekleştirdiği katliam, uluslararası kamuoyunda olduğu gibi Türkiye'de de geniş yankı bulmuştur. Bu çalışma, Srebrenitsa Katliamı'nın Türk basınındaki temsillerini incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırma kapsamında, 1995 yılı Temmuz ayı ve sonrasındaki süreçte Türkiye'de yayın yapan ulusal gazeteler (Cumhuriyet, Hürriyet, Milliyet, Türkiye vb.) taranarak haber metinleri, köşe yazıları ve görsel içerikler analiz edilmiştir. Çalışmada yöntem olarak nitel içerik analizi ve söylem çözümlemesi teknikleri kullanılmış; haberlerin dilsel yapısı, kullanılan kavramsallaştırmalar ve olayın çerçevesi biçimleri değerlendirilmiştir. Elde edilen bulgular, Türk basınının Srebrenitsa Katliamı'nı büyük ölçüde insani trajedi, etnik temizlik ve uluslararası sistemin başarısızlığı bağlamında ele aldığını göstermektedir. Özellikle katliamın ardından kullanılan söylemlerde “soykırım”, “katliam” ve “insanlık suçu” gibi kavramların yoğunluk kazandığı; bunun yanında Birleşmiş Milletler ve Batılı devletlerin pasif tutumlarının eleştirel bir perspektifle değerlendirildiği görülmektedir. Türk basınında ayrıca tarihsel ve kültürel yakınlık vurgusu öne çıkmış; Osmanlı mirası ve Müslüman kimliği üzerinden Bosna ile kurulan bağ, haber diline duygusal ve normatif bir boyut kazandırmıştır. Çalışma, Türk basınının yalnızca bilgi aktaran bir araç olmadığını; aynı zamanda kamuoyu oluşturma, insani duyarlılık üretme ve dış politika algısını şekillendirme süreçlerinde aktif bir rol üstlendiğini ortaya koymaktadır. Bu bağlamda Srebrenitsa Katliamı'nın Türk basınındaki yansımaları, medya-siyaset ilişkisi, kolektif hafıza inşası ve kültürel yakınlık temelli söylem üretimi açısından önemli veriler sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Srebrenitsa, Bosna Savaşı, Türk Basını, Söylem Analizi, Kolektif Hafıza, Medya Temsilleri.

THE REPRESENTATION OF THE SREBRENICA MASSACRE IN THE TURKISH PRESS

Abstract: The Srebrenica Massacre, which occurred during the Bosnian War in the 1990s and is defined as genocide in international literature, is considered one of the most traumatic turning points not only in the Balkans but also in modern European history. The massacre carried out in July 1995 by Serb forces under the command of Ratko Mladić in Srebrenica—designated as a “safe area” by the United Nations—resonated widely in Turkey as well as in the international community. This study aims to examine the representations of the Srebrenica Massacre in the Turkish press. Within the scope of the research, national newspapers published in Turkey (such as Cumhuriyet, Hürriyet, Milliyet, and Türkiye) were analyzed by reviewing news articles, opinion columns, and visual content from July 1995 and the subsequent period. Qualitative content analysis and discourse analysis methods were employed to evaluate the linguistic structures of the news, the conceptual frameworks used, and the ways in which the events were framed. The findings indicate that the Turkish press largely addressed the Srebrenica Massacre within the context of a humanitarian tragedy, ethnic cleansing, and the failure of the international system. It is observed that terms such as “genocide,” “massacre,” and “crime against humanity” became increasingly prominent in the discourse following the events. Additionally, the passive stance of the United Nations and Western states was critically evaluated. The Turkish press also emphasized historical and cultural proximity; the connection established with Bosnia through Ottoman heritage and Muslim identity added an emotional and normative dimension to the news discourse. The study demonstrates that the Turkish press functions not only as a medium of information but also as an active agent in shaping public opinion, generating humanitarian sensitivity, and influencing perceptions of foreign policy. In this context, the reflections of the Srebrenica Massacre in the Turkish press provide significant insights into media-politics relations, the construction of collective memory, and discourse production based on cultural proximity.

* Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yeni Medya ve İletişim ABD Tezsiz Yüksek Lisans, ORCID: 0009-0001-6484-4566, gamze_bozturk@hotmail.com.

06-09 Mayıs 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakkongre.com

Key Words: Srebrenica, Bosnian War, Turkish Press, Discourse Analysis, Collective Memory, Media Representations.

06-09 Mayıs 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakongre.com

BOSNALI SÂBİT'İN TUĞRAİYE KASİDESİ

Hasan KAYA*

Özet: Bosnalı Sâbit (ö. 1712) 17. yüzyılın kendine has tarz oluşturmuş önemli şairlerindendir. *Divan*'ı dışında *Zafernâme*, *Berbernâme*, *Derenâme*, *Amrû'l-leys*, *Edhem ü Hümâ* gibi eserlerin sahibidir. *Divan*'ında devlet büyükleri için kaleme aldığı pek çok manzume bulunmaktadır. Bunlar arasında tuğraiye türüne isim veren “Tuğraiye Berây-ı Bahrî Paşa” başlıklı kasidesi önemlidir. Tuğra kelimesinin aslı Türkçe “tuğrağ” olup Arapçası tevkî‘ ve alâmet, Farsçası nişândır. Tuğraiye kelime anlamı olarak tuğraya dair, tuğrayla ilgili anlamına gelir. Edebî terim olarak tuğra tasvirlerini ihtiva eden kaside teşbibleri, mesnevi bölümleri ile müstakil manzumelere tuğraiye denilmektedir. Tuğraiye türü genel görünüşleri itibarıyla padişah, şehzade ve devlet adamları için yazılmış birer medhiye olmakla birlikte özellikle tuğranın tasvir ve tavsifine yönelik şiirlerdir. Bosnalı Sâbit'ten önce tuğra tasvirlerinin yer aldığı manzumeler bulunmakla birlikte tür adıyla başlıklandırılan ilk manzume Bosnalı Sâbit'e aittir. Şair 37 beyitlik kasidesini Sultan II. Mustafa (1695-1703) döneminde 1698 yılında iki kez nişancılık vazifesine atanan Bahrî Mehmed Paşa (ö. 1700) için kaleme almıştır. Şair kasidesinin 22 beyitlik teşbib bölümünde Sultan II. Mustafa'nın tuğrasını çeşitli teşbihlerle tasvir etmiş, sonraki beyitlerde Bahrî Mehmed Paşa'yı övmüştür. Kasidenin son iki beyti dua bölümüdür. Orijinal hayallerle dikkat çeken manzume türün öne çıkan örneklerindendir. Bu bildiride tuğraiye türü ve örnekleri hakkında kısa bilgiler verilmiş, Bosnalı Sâbit'in tuğraiyesi incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bosnalı Sâbit, Tuğraiye, Kaside, Sultan II. Mustafa, Bahrî Mehmed Paşa.

THE TUGHRAIYYA QASIDA OF BOSNIAN SABIT

Abstract: Bosnian poet Sabit (d. 1712) is one of the important poets of the 17th century who developed his own unique style. Besides his *Divan* (collection of poems), he is the author of works such as *Zafernâme*, *Berbernâme*, *Derenâme*, *Amrû'l-leys*, and *Edhem ü Hümâ*. His *Divan* contains many poems written for high-ranking state officials. Among these, his qasida titled “Tuğraiye Berây-ı Bahrî Paşa” which gave its name to the tuğraiye genre, is significant. The origin of the word tuğra is the Turkish “tuğrağ,” while its Arabic equivalent is tevkî‘ and alâmet, and its Persian equivalent is nişân. The word tuğraiye literally means related to or concerning the tuğra. As a literary term, tuğraiye refers to qasida sections, mesnevi parts, and independent poems that contain depictions of the tuğra. While generally considered eulogies written for sultans, princes, and statesmen, tughraiyes are poems specifically focused on the depiction and description of the tughra (imperial seal). Although poems featuring tughra descriptions existed before Bosnalı Sâbit, the first poem to be titled by this genre name belongs to Bosnalı Sâbit. The poet composed his 37 verse qasida in 1698 for Bahrî Mehmed Pasha (d. 1700), who was appointed as the chief scribe twice during the reign of Sultan Mustafa II (1695-1703). In the 22 verse section of the qasida, the poet describes Sultan Mustafa II's tughra with various metaphors, and in the following verses, he praises Bahrî Mehmed Pasha. The last two verses of the qasida are a prayer section. This poem, notable for its original imagery, is a prominent example of the genre. This paper provides brief information about the types and examples of tughraiye (Ottoman imperial seal), and examines the tughraiye of Sâbit of Bosnia.

Key Words: Bosnian Sabit, Tughraiyya, Qasida, II. Mustafa, Bahrî Mehmed Pasha.

* Prof. Dr., Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Klasik Türk Edebiyatı, ORCID: 0000-0001-9244-3113, hasankaya@nku.edu.tr.

06-09 Mayıs 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakongre.com

(BİLDİRİ SUNULMAMIŞ VE GERİ ÇEKİLMİŞTİR)

BİR KAMU DİPLOMASİSİ ARACI OLARAK ULUSLARARASI ANADOLU İMAM HATİP LİSELERİ

İrfan SANCAK*

Özet: Kamu diplomasisi, devletlerin uluslararası kamuoyunu etkilemek ve kendi lehlerine algı oluşturmak amacıyla başvurduğu sistematik bir stratejik iletişim pratiğidir. Gelişen iletişim teknolojileri ve küreselleşme süreçleriyle birlikte bu alandaki faaliyetler hem çeşitlenmiş hem de stratejik önemini artırmıştır. Eğitim alanındaki uluslararası değişim programları, söz konusu faaliyetlerin en etkili araçlarından biri olarak öne çıkmakta, katılımcılara kültürel deneyim sunarken ev sahibi ülke açısından olumlu imaj inşasına zemin hazırlamaktadır. Türkiye, 2010 yılında Kamu Diplomasisi Koordinatörlüğünün kurulmasının ardından bu alandaki çalışmalarını sistematik bir yapıya kavuşturmuştur. Yükseköğretim düzeyinde 198 farklı ülkeden yaklaşık 350 bin yabancı öğrenciye ev sahipliği yapan Türkiye, ortaöğretim düzeyinde ise "Uluslararası Anadolu İmam Hatip Liseleri Projesi" aracılığıyla özgün bir uygulama yürütmektedir. Halkının çoğunluğu Müslüman olan ülkeler başta olmak üzere çeşitli ülkelere gelen öğrencilerin din eğitimi almalarını ve kültürel iş birliğinin geliştirilmesini hedefleyen bu proje, din eğitimi odaklı kamu diplomasisinin nadir örneklerindedir. Bununla birlikte, Türkiye'deki eğitim temelli kamu diplomasisi faaliyetlerinin etkinliğine ilişkin akademik literatürün son derece sınırlı kaldığı görülmektedir. TR Dizin veri tabanında bu alanda yayımlanmış makale sayısının 10'un altında olması ve ortaöğretim düzeyindeki değişim programlarını konu alan hiçbir çalışmanın bulunmaması, mevcut araştırma açığını açıkça ortaya koymaktadır. On İkinci Kalkınma Planı'nın 158. ve 291. maddelerinde de ifade edildiği üzere, etkin bir kültürel diplomasi/kamu diplomasisi yürütülmesi ihtiyacı güncelliğini korumaktadır. Bu çalışma, söz konusu boşluğu gidermeye yönelik özgün bir katkı sunmayı amaçlamaktadır. Bu konudaki verilere ulaşmak için Bursa'daki Uluslararası Murat Hüdavendigâr Anadolu İmam Hatip Lisesi'ndeki yabancı uyruklu öğrenciler örneklem olarak belirlenmiş ve Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi BAP Birimi tarafından desteklenen proje kapsamında veri toplanmaktadır. Araştırmanın odak noktası, Türkiye'nin "ne yaptığı" değil, yapılanların hedef kitle tarafından "nasıl algılandığı" ve bu algıyı etkileyen unsurların neler olduğudur. Bu doğrultuda proje, Uluslararası Anadolu İmam Hatip Liselerinde eğitim almakta olan yabancı uyruklu öğrencilerle birebir etkileşime dayalı karma yöntem benimsemektedir. Proje kapsamında katılımcıların Türkiye, Türk kültürü ve eğitim deneyimlerine ilişkin algıları derinlemesine incelenecek; programın kamu diplomasisi bağlamındaki güçlü ve zayıf yönleri ortaya konulacaktır. Elde edilecek bulgular, mevcut programın etkinliğini artırmaya yönelik somut politika önerileri geliştirilmesine katkı sağlayacak; aynı zamanda Türkiye'nin lise seviyesinde din eğitimi eksenli kamu diplomasisi stratejisinin uluslararası literatürdeki yerini güçlendirecektir.

Anahtar Kelimeler: Uluslararası İlişkiler, Kamu Diplomasisi, Uluslararası Anadolu İmam Hatip Liseleri, Eğitimde Değişim Programları

INTERNATIONAL ANADOLU IMAM HATIP SECONDARY SCHOOLS AS A TOOL OF PUBLIC DIPLOMACY

Abstract: Public diplomacy refers to a systematic and strategic communication practice through which states seek to influence international audiences and shape perceptions in their favour. With the rapid development of communication technologies and the ongoing process of globalisation, public diplomacy activities have diversified and gained increasing strategic importance. Among these activities, international exchange programmes in education stand out as particularly effective

* Doktor Öğretim Üyesi, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Fındıklı Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu, Uluslararası Ticaret ve Lojistik Bölümü, Uluslararası İlişkiler, ORCID: 0000-0001-9386-8420, irfan.sancak@erdogan.edu.tr (Assistant Professor, Recep Tayyip Erdoğan University, Fındıklı School of Applied Sciences, Department of International Trade and Logistics, International Relations, ORCID: 0000-0001-9386-8420, irfan.sancak@erdogan.edu.tr).

06-09 Mayıs 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakkongre.com

instruments. While providing participants with valuable cultural experiences, such programmes also contribute significantly to the construction of a positive national image for the host country. Following the establishment of the Public Diplomacy Coordination Office in 2010, Turkey has increasingly institutionalised and systematised its public diplomacy efforts. Hosting approximately 350,000 international students from 198 countries at the higher education level, Turkey has also developed a distinctive initiative at the secondary education level through the International Anatolian Imam Hatip High Schools Project. This project aims to enable students from various countries—particularly those with predominantly Muslim populations—to receive religious education while simultaneously fostering intercultural interaction and cooperation. In this respect, it represents one of the few examples of public diplomacy initiatives centred on religious education. Despite these developments, the academic literature examining the effectiveness of education-based public diplomacy activities in Turkey remains highly limited. Fewer than ten articles have been published on this subject in the TR Index database, and no studies have been conducted on exchange programmes at the secondary education level. This situation clearly indicates a significant gap in the literature. Moreover, as emphasised in Articles 158 and 291 of the Twelfth Development Plan, the need to enhance the effectiveness of cultural and public diplomacy initiatives remains a continuing priority. This study seeks to make an original contribution by addressing this gap. To collect empirical data, foreign students studying at the International Murat Hüdavendigâr Anatolian Imam Hatip High School in Bursa have been selected as the sample group. The research is conducted within the framework of a project supported by the Research Fund Unit at Recep Tayyip Erdoğan University. Rather than focusing on what Turkey does in the field of public diplomacy, the study centres on how these efforts are perceived by the target audience and which factors shape these perceptions. Accordingly, the research adopts a mixed-methods approach based on direct interaction with international students currently enrolled in International Anatolian Imam Hatip High Schools. Within this framework, participants' perceptions of Turkey, Turkish culture, and their educational experiences are examined in depth. The study aims to identify both the strengths and the limitations of the programme within the broader context of public diplomacy. The findings are expected to contribute to the development of concrete policy recommendations aimed at enhancing the effectiveness of the programme, while also strengthening the positioning of Turkey's religious education-based public diplomacy strategy within the international academic literature.

Key Words: International Relations, Public Diplomacy, International Anatolian Imam Hatip High Schools, Educational Exchange Programmes

06-09 Mayıs 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakongre.com

TÜRKİYE TÜRKÇESİNİN RUMELİ AĞIZLARINDA VE BALKAN DİLLERİNDE “HIDRELLEZ” KELİMESİ ÜZERİNE

Mehmet Oğuzhan KUŞOĞLU*

Özet: Türklerin, kökenleri İslamiyet öncesi devirlere kadar uzanan güçlü bir doğa sevgisi olduğu bilinmektedir. İnanç sistemleri arasında yer alan ve “yir-sub” (yer-su) kültü olarak da bilinen tabiat kuvvetlerine inanma hususu, ilaveten gök cisimlerinin hareketlerine göre dünyayı ve iklim değişimlerini algılamak, Türklerin bayram ve kutlama kültürlerinin de temelini oluşturmuştur. Asırlarca kutlanan ve halen de kutlanmakta olan Nevruz bayramı; gece ve gündüzün eşitlenmesi (ekinoks) sayesinde artık o tarihten itibaren karanlık günlerin egemenliğinin geride kaldığını, günlerin uzamasıyla birlikte tarım ve hayvancılığın gelişip toplumun sağlık ve huzurunun artacağını haber veren ve müjdeleyen bir günü temsil etmektedir. Bu tarih aynı zamanda baharın da başlangıcı olmaktadır. Nevruz, günümüzde Türk dünyasının inanç ve mezhep fark etmeksizin bütün halkları arasında kutlanan bir bahar bayramıdır. Bununla birlikte, özellikle Batı Türkleri arasında yaygınlaşmış olan bir başka önemli bayram ise “Hıdrellez” olmuştur. Adını “Hızır” ve “İlyas” peygamberlerin adından alan bu bayram, Nevruz gibi bütün Türk toplulukları arasında yaygın olmayıp, daha ziyade, Osmanlı Devleti hâkimiyetini görmüş olan Balkan ve Ortadoğu coğrafyasındaki Türklerde ve o coğrafyalarda yaşayan diğer komşu kavimler arasında kutlanmıştır ve kutlanmaktadır. “Hıdrellez”, “Hederlez”, “Ederlez”, “Edirlez”, “Hıdırles” gibi değişik telaffuzlarla karşımıza çıkan bu bayram, kökü Sümer medeniyetine kadar uzanan, Mezopotamya ve Doğu Akdeniz’de yüzyıllar boyu farklı ırk ve inançlara mensup insanlar tarafından coşkuyla kutlanan bir gelenek hüviyetindedir. Müslüman olan Arap, Fars ve Türkler arasında, adından da anlaşılacağı üzere “Hızır-İlyas” günleri manasında tabir edilen Hıdrellez, bilhassa Doğu Avrupa ve Balkanlarda yaşayan Hıristiyan-Ortodoks milletler arasında ise “Aziz George/Yorgos” (Aya Yorgi/Άγιος Γεωργιος) günleri anlamına gelecek ifadelerle karşımıza çıkmaktadır. Nevruz, kışın bitip ilkbaharın gelişini müjdelerken Hıdrellez ise yaz mevsiminin başlangıcı olarak düşünülmüştür ve tarih olarak 5 Mayıs’ı 6 Mayıs’a bağlayan gece kutlanmaktadır. Türk halk kültüründe çok önemli bir yere sahip olan Hıdrellez’de tıpkı Nevruz’daki gibi, İslam öncesi Orta Asya Türk inançlarını yansıtan ateşin üstünden atlama ve ağaçlara çaput bağlama gibi ritüeller mevcut olmuş ve bu gelenek bilhassa Balkan milletlerine geçmiştir. Türkçede Hıdrellez adı ve onunla bağlantılı olan deyimler de oldukça fazladır. Bu çalışmamızda Türkiye Türkçesinin Rumeli ağızlarında ve Balkan dillerinde “Hıdrellez” adının farklı telaffuzları ile Balkan milletlerinde bu bayram için kullanılan diğer kelimeler üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Hızır, İlyas, Hıdrellez, Türkiye Türkçesi, Rumeli Ağızları, Balkan Dilleri.

ABOUT THE WORD “HIDRELLEZ” IN THE RUMELIAN DIALECTS OF TURKISH AND IN BALKAN LANGUAGES

Abstract: It is known that Turks have a strong love of nature, the origins of which go back to pre-Islamic times. Belief in natural forces, also known as the “yir-sub” (earth-water) cult, along with the perception of the world and climate changes according to the movements of celestial bodies, formed the basis of the Turkish festival and celebration culture. Nevruz, a festival celebrated for centuries and still celebrated today, represents the end of the dark days thanks to the equalization of day and night (equinox). It heralds the arrival of longer days, signifying the development of agriculture and animal husbandry, and an increase in the health and well-being of society. This date also marks the beginning of spring. Nevruz is a spring festival celebrated today among all the peoples of the Turkic world, regardless of their beliefs or sects. However, another important festival that has become widespread, especially among the Western Turks, is “Hıdrellez”. This festival, named after the prophets “Khidr” and “İlyas”, is not as widespread among all Turkic communities as Nevruz, but is celebrated more among Turks in the Balkan and Middle Eastern regions that experienced Ottoman rule, and among other neighboring peoples living in those regions. This festival, known by various pronunciations such as “Hıdrellez”, “Hederlez”, “Ederlez”, “Edirlez”, and “Hıdırles”, is a tradition whose roots extend back to

* Dr. Öğretim Üyesi, Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Yeni Türk Dili Anabilim Dalı, 0000-0001-8658-1456, mokusoglu@nku.edu.tr (Asst. Prof. Dr., Tekirdağ Namık Kemal University, Science&Literature Faculty, Department of Turkish Language and Literature, New Turkish Language, 0000-0001-8658-1456, mokusoglu@nku.edu.tr).

06-09 Mayıs 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakkongre.com

the Sumerian civilization and which has been celebrated with enthusiasm for centuries by people of different races and beliefs in Mesopotamia and the Eastern Mediterranean. Among Muslim Arabs, Persians, and Turks, Hıdrellez, as its name suggests, refers to the “Hızır-İlyas” days, while among Christian-Orthodox nations, particularly in Eastern Europe and the Balkans, it is referred to as the “Saint George/Yorgos” (Aya Yorgi/Αγιος Γεωργιος) days. While Nevruz heralds the end of winter and the arrival of spring, Hıdrellez is considered the beginning of summer and is celebrated on the night connecting May 5th and May 6th. Hıdrellez, which holds a very important place in Turkish folk culture, includes rituals such as jumping over fire and tying rags to trees, reflecting pre-Islamic Central Asian Turkic beliefs, just like Nevruz, and this tradition has spread especially to Balkan nations. In Turkish, the name Hıdrellez and related idioms are quite numerous. This study will focus on the different pronunciations of the name "Hıdrellez" in the Rumelian dialects of Turkish and Balkan languages, as well as other words used for this holiday in Balkan nations.

Key Words: Khidr, Elijah, Hıdrellez, Turkish, Rumelian Dialects, Balkan Languages.

06-09 Mayıs 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakongre.com

AVRUPA KARBON EMİSYON PİYASASI İLE FOSİL YAKIT PİYASALARI ARASINDAKİ İLİŞKİ

Murat TOPCU* & Alkan KOTRO**

Özet: Bu çalışma, Granger nedensellik yaklaşımını kullanarak Avrupa karbon emisyon fiyatları ile başlıca fosil yakıt emtiaları olan kömür ve petrol arasındaki ilişkileri incelemektedir. Çevresel sorunlar ve iklim değişikliğinin yarattığı problemler çevresel bir konu olmaktan çıkmış, ekonomik, politik ve ticari ve finansal boyutlarıyla küresel sistemin merkezine yerleşmiştir. Üretim süreçlerinin çevreye olan olumsuz etkilerinin azaltılmasına yönelik finansal alanda ortaya çıkan en önemli gelişmelerden birisi “emisyon piyasası” ya da diğer adıyla “karbon piyasası”dır. Emisyon piyasası, sera gazı salınımlarını kontrol altına almak amacıyla oluşturulan ve bu salınımları ekonomik bir değer üzerinden yönetmeyi hedefleyen piyasa mekanizmasıdır. Emisyon piyasasının temelinde, “üst sınır ve ticaret” (cap-and-trade) sistemi yer almaktadır. Bu sistemde, bir ülke ya da bölge belirli bir dönem için toplam salınabilecek sera gazı miktarını (üst sınır) belirlemektedir. Ardından bu toplam miktar, işletmelere “emisyon hakkı” olarak ücretsiz olarak dağıtılmakta veya açık artırma yöntemiyle satılmaktadır. Her bir emisyon hakkı, belirli bir miktarda karbon salımı yapma iznini temsil etmektedir. Sistemin en önemli özelliği, karbon emisyon tüketimini veya haklarını alınıp satılabilen bir finansal araca dönüştürmesidir. Eğer bir işletme kendisine tanınan kotadan daha az emisyon salınımı gerçekleştirirse, aradaki farkı piyasada satarak gelir elde edebilmektedir. Belirlenen kotayı aşan işletmeler, fazla salımları için piyasadaki ek emisyon hakkı satın almak zorundadır. Sistem çevreyi daha fazla kirletenin daha fazla maliyete katlanmasını sağlamaktadır. Böylece çevreye zarar vermenin ekonomik bedeli oluşturularak, çevreye duyarlı teknolojilere yatırım yapan firmalar ödüllendirilmekte yeşil inovasyon teşvik edilmektedir. Emisyon piyasalarının temel amacı, işletmeleri daha temiz ve sürdürülebilir üretim yöntemlerine yönlendirmektir. Geleneksel düzenlemelerde doğrudan yasaklar veya cezalar ön plandayken, emisyon piyasası piyasa mekanizmasını kullanarak şirketleri davranış değişikliğine teşvik etmektedir. Daha düşük emisyon salımı gerçekleştiren işletmeler finansal olarak ödüllendirilirken, yüksek salım yapan işletmeler ise maliyet baskısı ile karşı karşıya kalmaktadır. Bu durum, yenilenebilir enerji yatırımları, enerji verimliliği projeleri ve düşük karbon teknolojilerinin gelişimini hızlandırıcı etki sağlamaktadır. Bu bağlamda finans literatürü açısından emisyon fiyatları ile fosil yakıt fiyatları arasındaki ilişkinin araştırılması önemlidir. Çalışmada söz konusu değişkenler arası ilişki 01.01.2022-10.04.2026 tarihleri arası günlük veriler üzerinden incelenmiştir. Avrupa karbon emisyon fiyatları ile kömür fiyatları arasında çift yönlü nedensellik tespit edilmiştir. Brent petrol fiyatları ile Avrupa karbon emisyon fiyatları arasındaki nedensellik ilişkisi istatistiksel olarak anlamsızdır. Portföy yatırımcıları iki değişken arasındaki çift yönlü etkiyi dikkate alarak ve kısa süreli piyasa zamanlaması stratejisi izleyerek getiri elde edebilirler.

Anahtar Kelimeler: Karbon Emisyon Piyasası, Fosil Yakıtlar, Granger Nedensellik.

THE RELATIONSHIP BETWEEN THE EUROPEAN CARBON EMISSIONS MARKET AND FOSSIL FUEL MARKETS

Abstract: Employing a Granger causality approach, this paper assesses the linkages between European carbon emission prices and the primary fossil fuel commodities, coal and oil. Environmental issues and the problems caused by climate change have moved beyond being merely environmental concerns and have taken center stage in the global system, encompassing economic, political, commercial, and financial dimensions. One of the most significant developments in the financial sector aimed at reducing the negative environmental impacts of production processes is the “emissions market,” also known as the “carbon market.” The emissions market is a market mechanism established to control greenhouse gas emissions and aims to manage these emissions through an economic framework. At the core of the emissions market lies the “cap-and-trade” system. Under this system, a country or region sets the total amount of greenhouse gases that can be emitted over a specific period (the cap). This total amount is then distributed to businesses free of charge as “emission allowances” or sold through an auction. Each

* Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Gelişim Üniversitesi, İktisadi İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi, ORCID: 0000-0003-0660-6399 mtopcu@gelisim.edu.tr

** Dr. Öğrencisi, İstanbul Gelişim Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Ekonomi Finans Bölümü, akotro@gelisim.edu.tr.

06-09 Mayıs 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakkongre.com

emission allowance represents permission to emit a specific amount of carbon. The system's most significant feature is that it transforms carbon emissions or allowances into a tradable financial instrument. If a business emits less than its allocated quota, it can sell the surplus on the market to generate revenue. Businesses that exceed their allocated quota must purchase additional emission allowances from the market to cover the excess emissions. The system ensures that those who pollute more bear higher costs. By establishing an economic cost for environmental harm, companies investing in environmentally friendly technologies are rewarded, and green innovation is encouraged. The primary objective of emissions markets is to steer businesses toward cleaner and more sustainable production methods. While traditional regulations focus primarily on direct bans or penalties, the emissions market incentivizes companies to change their behavior by utilizing market mechanisms. Businesses with lower emissions are financially rewarded, while those with high emissions face cost pressures. This situation has a catalytic effect on accelerating investments in renewable energy, energy efficiency projects, and the development of low-carbon technologies. In this context, from a financial literature perspective, the relationship between carbon prices and fossil fuel prices should be investigated. In this study, the relationship between these variables was examined using daily data from January 1, 2022, to April 10, 2026. A bidirectional causality was identified between European carbon prices and coal prices. The causal relationship between Brent oil prices and European carbon emission prices is statistically insignificant. Portfolio investors can generate returns by considering the bidirectional effect between the two variables and by following a short-term market timing strategy.

Key Words: Carbon Emissions Market, Fossil Fuels, Granger Causality.

06-09 Mayıs 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakongre.com

OSMANLI DÖNEMİNDE BOSNA EYALETİNDEKİ ASKERÎ YOLLAR

Ökkeş NARİNÇ* & Hülya KURT**

Özet: Bosna Eyaleti, Osmanlı İmparatorluğu'nun Balkanlar'daki en batı sınır bölgelerinden biri olması nedeniyle askerî açıdan büyük stratejik önem taşımıştır. 1580 yılında eyalet statüsüne yükseltilen Bosna, özellikle Habsburg Monarşisi ile olan sınır hattı üzerinde bulunması sebebiyle Osmanlı savunma sisteminin önemli bir parçası haline gelmiştir. Bu nedenle Osmanlı idaresi, bölgedeki askerî hareketliliği kolaylaştırmak ve sınır kalelerinin ikmalini sağlamak amacıyla geniş bir karayolu ağı oluşturmuştur. Bosna'daki askerî yollar yalnızca eyalet içindeki şehirleri birbirine bağlamakla kalmamış, aynı zamanda İstanbul merkezli Balkan yol sistemi ile de birleştirilmiştir. Osmanlı ulaşım sisteminde Rumeli'de üç ana yol kolu bulunmakta olup Bosna, özellikle Belgrad üzerinden ilerleyen orta kol güzergâhı üzerinde yer almıştır. Bosna'daki askerî yol ağının önemli hatlarından biri Belgrad üzerinden Sava Nehri'ne ulaşan ve buradan Bosna içlerine doğru ilerleyen güzergâhtır. Bu hat üzerinden Slavonski Brod iskelesine ulaştırılan askerî mühimmat ve lojistik malzemeler, karayolu aracılığıyla Doboy ve Maglaj gibi stratejik kalelere taşınmıştır. Benzer şekilde Una Nehri hattı üzerinden Dubica, Bihaç ve Krupa kalelerine uzanan yol ağı da sınır savunmasında önemli bir rol oynamıştır. Bu yollar sayesinde Bosna'daki sınır kaleleri arasında hızlı bir askerî iletişim ve lojistik destek sağlanmıştır. Banja Luka, Doboy, Maglaj ve Bihaç gibi kaleler, bu yol ağının önemli stratejik noktalarını oluşturmuş ve Osmanlı'nın sınır savunma sisteminde kritik işlevler üstlenmiştir. Osmanlı askerî yol sistemi yalnızca karayollarından ibaret değildir. Bölgedeki nehirler de ulaşım ve lojistik faaliyetlerinde aktif şekilde kullanılmıştır. Özellikle Sava, Bosna ve Una nehirleri, askerî malzeme ve birliklerin taşınmasında önemli ulaşım hatları oluşturmuştur. Osmanlı yönetimi bu nehir geçişlerini kolaylaştırmak amacıyla tombaz adı verilen yüzer köprüler inşa etmiş ve bu sayede kara ve nehir ulaşımını birleştiren bütüncül bir ulaşım ağı oluşturmuştur. Sonuç olarak Bosna'daki askerî yol sistemi, Osmanlı İmparatorluğu'nun Balkanlar'daki savunma stratejisinin önemli bir parçasını teşkil etmiştir Eyalet içindeki şehirler, kaleler ve sınır bölgeleri arasında hızlı ve etkili bir askerî hareketliliğin sağlanmasına katkıda bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Bosna, Yol, Osmanlı, Balkanlar, Askerî.

MILITARY ROADS IN THE BOSNIA PROVINCE DURING THE OTTOMAN PERIOD

Abstract: The Bosnia Province held great strategic military importance as one of the westernmost border regions of the Ottoman Empire in the Balkans. Elevated to provincial status in 1580, Bosnia became a crucial part of the Ottoman defense system, particularly due to its location on the border with the Habsburg Monarchy. Therefore, the Ottoman administration established an extensive road network to facilitate military movement and ensure the supply of border fortresses. Military roads in Bosnia not only connected cities within the province but were also integrated into the Balkan road system centered in Istanbul. The Ottoman transportation system in Rumelia had three main road branches, and Bosnia was situated particularly on the central route, which passed through Belgrade. One of the important routes in Bosnia's military road network was the one that reached the Sava River from Belgrade and continued into the interior of Bosnia. Military supplies and logistical materials delivered to the Slavonski Brod port via this route were transported by road to strategic fortresses such as Doboj and Maglaj. Similarly, the road network extending from the Una River to the fortresses of Dubica, Bihaç, and Krupa played a significant role in border defense. These roads facilitated rapid military communication and logistical support between the border fortresses in Bosnia. Fortresses such as Banja Luka, Doboj, Maglaj, and Bihaç formed important strategic points on this road network and played critical roles in the Ottoman border defense system. The Ottoman military road system was not limited to land routes. Rivers in the region were also actively used for transportation and logistics. The Sava, Bosna, and Una rivers, in particular, formed important transportation routes for carrying military supplies and troops. To

* Doç. Dr., Tekirdağ Namık Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü, ORCID:0000- 00029486-8956, onarinc@nku.edu.tr, (Assoc. Prof. Dr., Tekirdağ Namık Kemal University, Science&Literature Faculty, Department of History, ORCID: 0000- 00029486-8956, onarinc@nku.edu.tr).

* Yüksek Lisans Öğrencisi, Namık Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yakınçağ Tarihi ABD, Öğrenci Numarası: 1248310112, ORCID: 0000-0002-9933-5235, hulyakurt1907@gmail.com (Master's Student, Namık Kemal University, Institute of Social Sciences, Department of Modern History, Student Number: 1248310112, ORCID: 0000-0002-9933-5235, hulyakurt1907@gmail.com).

06-09 Mayıs 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakkongre.com

facilitate these river crossings, the Ottoman administration constructed floating bridges called "tombaz," thus creating a comprehensive transportation network combining land and river transport. In conclusion, the military road system in Bosnia constituted a crucial part of the Ottoman Empire's defense strategy in the Balkans, contributing to rapid and effective military mobility between cities, fortresses, and border regions within the province.

Key Words: Bosnia, Road, Ottoman, Balkans, Military.

06-09 Mayıs 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakongre.com

BOSNA-HERSEK'İN 1463 TARİHİNDE OSMANLI DEVLETİ'NİN HİMAYESİNE GİRİŞİ VE ELDEN ÇIKIŞINA KADARKİ SÜRECİN HARP TARİHİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRMESİ

Ökkeş NARİNC* & Volkan KABAYEL**

Öz: Bosna-Hersek, tarih boyunca farklı kültürlerin etkisi altında kalmıő bir bölgedir. İlk yerleőimlerin İliyalılar'a ait olduğu kabul edilmektedir. Ardından Roma ve Bizans egemenliği görölmüş, Slav toplulukları bölgeye yerleőerek demografik yapıyı őekillendirmiőtir. Osmanlıların bölgeye yönelmesi XIV. yüzyılın sonlarında baőlamıő, Kosova Savaőı sonrasında Bosna üzerindeki etkileri belirginleőtirmiőtir. Son Bosna kralının Osmanlılara karőı direniőı üzerine Fatih Sultan Mehmed 1463 yılında Bosna'yı fethederek bölgeyi Osmanlı topraklarına katmıőtir. Fetih sonrası Bosna sancak haline getirilmiőtir, daha sonra Hersek ve İzvornik gibi idari birimler oluőturulmuőtir. Osmanlı yönetimiyle birlikte tımar sistemi uygulanmıőtir, bu sayede hem üretim artmıőtir hem de yerel feodal yapı zayıflatılmıőtir. Tarım ve hayvancılık geliőtirken, madencilik ve ticaret de ekonomik hayatın önemli unsurları olmuőtür. Őehirleőtme hız kazanmıőtir özellikle Saraybosna, vakıflar ve imar faaliyetleri sayesinde önemli bir merkez haline gelmiőtir. Bu geliőtimde Gazi Hüsrev Bey gibi yöneticilerin katkısı büyüktür. İslamlaőtma süreci Bosna'da yavaőt ve kademeli őekilde gerçekleőtmiőtir, őehirlerden kırsal alanlara doğru yayılmıőtir. XVI. yüzyılda bölge ekonomik ve idari açıdan geliőtimini sürdürmüőtür; ancak XVII. yüzyıldan itibaren savaőlar, ağır vergiler ve idari bozulmalar sosyal dengeleri sarsmıőtir. Yerel ayanların güc kazanması ve merkezi otoritenin zayıflaması, XVIII ve XIX. yüzyıllarda isyanlara yol ačmıőtir. 1875'te baőlayan ayaklanmalar uluslararası bir mesele haline gelmiőtir ve Berlin Kongresi kararıyla Bosna-Hersek 1878'de Avusturya-Macaristan yönetimine bırakılmıőtir. Böylece Osmanlı hakimiyeti sona ermiőtir olsa da bölgenin idari, sosyal ve kültürel yapısında Osmanlı mirası uzun süre etkisini sürdürmüőtür. Avusturya-Macaristan döneminde modern idari düzenlemeler yapılmıőtir, ulaőtım ve eğitim alanlarında geliőtmeler sađlanmıőtir. Ancak toplumun etnik ve dini yapısı büyük ölçüde korunmuőtür, farklı gruplar arasındaki siyasi rekabet devam etmiőtir. 1908 yılında bölgenin resmen ilhak edilmesiyle Osmanlı Devleti'nin Bosna üzerindeki hukuki bağları da tamamen ortadan kalkmıőtir.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı, Avusturya-Macaristan, İdari, Yönetim, Ordu.

AN EVALUATION OF THE PROCESS FROM BOSNIA AND HERZEGOVINA'S ENTRY INTO OTTOMAN PROTECTION IN 1463 TO ITS LOSS, FROM A MILITARY HISTORY PERSPECTIVE

Abstract: Bosnia and Herzegovina is a region that has been influenced by various cultures throughout history. The earliest settlements are believed to belong to the Illyrians. This was followed by Roman and Byzantine rule, and the settlement of Slavic communities shaped the demographic structure of the region. The Ottoman interest in the area began in the late 14th century, and their influence over Bosnia became more evident after the Battle of Kosovo. Following the resistance of the last Bosnian king against the Ottomans, Mehmed the Conqueror captured Bosnia in 1463 and incorporated it into the Ottoman Empire. After the conquest, Bosnia was organized as a sanjak, and later administrative units such as Herzegovina and Izvornik were established. With Ottoman rule, the tımar system was implemented, which increased production while weakening the local feudal structure. Agriculture and animal husbandry developed, while mining and trade became significant components of the economy. Urbanization accelerated, and Sarajevo, in particular, became an important center through foundations (waqfs) and construction activities. Administrators such as Gazi Husrev Bey played a major role in this development. The Islamization process in Bosnia occurred gradually, spreading from urban centers to rural areas. While the region continued to develop economically and administratively in the 16th century, wars, heavy taxation, and administrative decline began to disrupt social balance from the 17th century onward. The growing power of local notables and the weakening of central authority led to

* Doç. Dr., Tekirdağ Namık Üniversitesi, Fen-Edebiyat Faköltesi, Tarih Bölümü, onarinc@nku.edu.tr, ORCID: 0000-00029486-8956. Assoc. Prof. Dr., Tekirdağ Namık Kemal University, Science&Literature Faculty, Department of History.

** Yüksek Lisans Öğrencisi, Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Anabilim Dalı, ORCID:0009-0008-3457-9096, volkankabayel@gmail.com.

06-09 Mayıs 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakkongre.com

uprisings in the 18th and 19th centuries. The revolts that began in 1875 became an international issue, and by the decision of the Congress of Berlin, Bosnia and Herzegovina was handed over to Austro-Hungarian administration in 1878. Thus, Ottoman rule came to an end, although its administrative, social, and cultural legacy continued to have a lasting impact on the region. During the Austro-Hungarian period, modern administrative reforms were introduced, and developments were made in transportation and education. However, the ethnic and religious structure of society was largely preserved, and political competition among different groups continued. With the formal annexation of the region in 1908, all legal ties of the Ottoman Empire over Bosnia were completely terminated.

Key Words: Ottoman, Austro-Hungarian, Administrative, Governance, Army.

06-09 Mayıs 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakongre.com

FRANZ FERDİNAND VE EŞİNİN SARAYBOSNA'DA SUİKASTE UĞRAMASI (28 HAZİRAN 1914)

Ökkeş NARİNÇ* & Zeynep GENÇ**

Özet: Saraybosna Suikastı, I. Dünya Savaşı'nın patlak vermesine zemin hazırlayan en kritik gelişmelerden biri olarak kabul edilmektedir. 28 Haziran 1914 tarihinde, Franz Ferdinand ve eşi Sophie, Saraybosna ziyareti sırasında bir suikast sonucu hayatlarını kaybetmiştir. Bu ziyaret, Avusturya-Macaristan İmparatorluğu'nun Bosna-Hersek üzerindeki egemenliğini pekiştirme amacı taşımaktadır ve bu durum Sırp milliyetçileri tarafından büyük bir tepkiyle karşılanmıştır. Suikast, Sırp askeri istihbaratıyla bağlantılı olduğu iddia edilen "Kara El" (Crna Ruka) ile bağlantılı genç milliyetçilerden oluşan bir grup (Mlada Bosna) tarafından planlanmıştır. Bu grubun üyelerinden biri olan Gavrilo Princip, olayın faili olarak tarihe geçmiştir. İlk suikast girişimi başarısız olmuş; bir bomba Arşidük'ün aracına atılmış ancak hedefini bulamamıştır. Buna rağmen programın devam etmesi kararlaştırılmış, ancak güzergâhta yapılan değişiklikler sırasında Arşidük'ün aracı yanlış bir sokağa girmiştir. Bu tesadüf, Princip'in Arşidük'e yakın mesafeden ateş etmesine olanak sağlamıştır. Açılan ateş sonucu Franz Ferdinand ve eşi Sophie kısa süre içinde hayatlarını kaybetmiştir. Bu suikast, yalnızca bireysel bir eylem olmanın ötesinde, Avrupa'daki güç dengelerini sarsan bir krizi tetiklemiştir. Avusturya-Macaristan İmparatorluğu, Sırbistan'ı sorumlu tutarak sert bir ultimatoma vermiş; ardından 28 Temmuz 1914'te savaş ilan etmiştir. Bu gelişme, müttefiklik sistemleri aracılığıyla kısa sürede genişleyerek I. Dünya Savaşı'nın başlamasına yol açmıştır. Dolayısıyla Saraybosna Suikastı, modern dünya tarihinin en yıkıcı savaşlarından birinin doğrudan tetikleyicisi olarak değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Franz Ferdinand, Sophie, Saraybosna, Gavrilo Princip, I. Dünya Savaşı.

FRANZ FERDINAND AND HIS WIFE WERE ASSASSINATED IN SARAJEVO (JUNE 28, 1914)

Abstract: The Sarajevo Assassination is considered one of the most critical events that paved the way for the outbreak of World War I. On June 28, 1914, Franz Ferdinand and his wife Sophie were assassinated during a visit to Sarajevo. This visit aimed to consolidate the Austro-Hungarian Empire's dominance over Bosnia and Herzegovina, a move met with strong opposition from Serbian nationalists. The assassination was planned by a group of young nationalists (Mlada Bosna) allegedly linked to the "Black Hand" (Crna Ruka), which is said to be connected to Serbian military intelligence. Gavrilo Princip, a member of this group, is credited with the assassination. The first assassination attempt failed; a bomb was thrown at the Archduke's car but missed its target. Despite this, the plan was decided upon, but during route changes, the Archduke's car took a wrong turn. This coincidence allowed Princip to shoot the Archduke at close range. As a result of the gunfire, Franz Ferdinand and his wife Sophie died shortly afterward. This assassination, beyond being merely an individual act, triggered a crisis that shook the balance of power in Europe. The Austro-Hungarian Empire held Serbia responsible and issued a harsh ultimatum; subsequently, on July 28, 1914, it declared war. This development quickly expanded through the alliance system, leading to the start of World War I. Therefore, the Sarajevo Assassination is considered a direct trigger for one of the most devastating wars in modern world history.

Key Words: Franz Ferdinand, Sophie, Sarajevo, Gavrilo Princip, World War I.

* Doç. Dr., Tekirdağ Namık Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü, onarinc@nku.edu.tr, ORCID: 0000-00029486-8956. Assoc. Prof. Dr., Tekirdağ Namık Kemal University, Science&Literature Faculty, Department of History.

** Yüksek Lisans Öğrencisi, Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Anabilim Dalı, Yakınçağ Tarihi Bilim Dalı, ORCID:0009-0007-0474-5113, zeyneppgenc01mail.com.

06-09 Mayıs 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakongre.com

TÜRKİYE'DE DEMOGRAFİK FAKTÖRLER İLE ELEKTRİKLİ OTOMOBİL SATIN ALMA İLİŞKİSİ

Önder DİLEK* & Abdulmuttalip PİLATİN**

Özet: Bir yandan artan yakıt maliyetleri diğer yandan çevresel kaygılar elektrikli otomobillere yönelik ilginin her geçen gün yükselmesine neden olmaktadır. Aynı zamanda hem fosil yakıtlara olan bağımlılığın hem de karbon emisyonlarının azaltılması yönündeki çabalar elektrikli otomobillerin yaygınlaşmasına olumlu yönde katkı sağlamaktadır. Dünya ve Türkiye’de elektrikli otomobil pazar payının yükseldiği görülmektedir. Bu oranın Dünya’da %25’e, Türkiye’de ise %20’ye yaklaştığı bilinmektedir. Bu çalışma, Türkiye’nin yedi bölgesinde demografik faktörler ile elektrikli otomobil satın almayı planlama arasındaki ilişkiyi tespit etmek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın verileri 950 kişiye uygulanan anketlerden elde edilmiştir. Bulgulara göre katılımcıların %55,2’si elektrikli otomobil satın almayı planlarken, %44,8’i elektrikli otomobil satın almayı düşünmemektedir. Elektrikli otomobil satın almayı düşünme sebepleri arasındaki ilk üç sıradaki faktörün “çevre dostu olması”, “geleceğin teknolojik aracı olacağına düşünülmesi” ve “kullandığı teknoloji” olduğu belirlenmiştir. Elektrikli otomobil satın almama sebepleri arasındaki ilk üç sıranın ise “elektrikli otomobil fiyatlarının yüksek olması”, “şarj istasyonlarının yeterli görülmemesi” ve “servis ağının yeterli bulunmaması” olduğu tespit edilmiştir. Araştırmada 14 hipotezin geçerliliği test edilmiştir. İlk olarak ikamet edilen bölge ve demografik faktörler ile aktif olarak kullanılan aracın yakıt tipi arasındaki ilişki araştırılmıştır. Ardından ikamet edilen bölge ve demografik faktörler ile elektrikli otomobil satın almayı planlama arasındaki ilişki araştırılmıştır. Ki-kare analiz sonuçlarına göre ikamet edilen bölge, cinsiyet, medeni durum, eğitim düzeyi, yaş, meslek ve hane geliri değişkenleri ile mevcut olarak kullanılan aracın yakıt tipi arasında anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir. Ayrıca, ikamet edilen bölge ve medeni durum değişkenleri ile elektrikli otomobil satın almayı planlama arasında anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Demografik Faktörler, Elektrikli Otomobil, Satın alma, Türkiye.

THE RELATIONSHIP BETWEEN DEMOGRAPHIC FACTORS AND ELECTRIC CAR PURCHASE IN TÜRKİYE

Abstract: On the one hand, rising fuel costs, and on the other hand, environmental concerns, are causing interest in electric vehicles to increase day by day. At the same time, efforts to reduce both dependence on fossil fuels and carbon emissions are positively contributing to the widespread adoption of electric vehicles. The share of electric vehicles in the global and Turkish markets is increasing. This rate is known to be approaching 25% globally and 20% in Turkey. This study was conducted to determine the relationship between demographic factors and planning to purchase an electric vehicle in seven regions of Turkey. The research data was obtained from surveys conducted with 950 people. According to the findings, 55.2% of the participants plan to purchase an electric vehicle, while 44.8% do not consider purchasing one. The top three reasons for considering purchasing an electric vehicle were determined to be "being environmentally friendly," "being considered a technological vehicle of the future," and "the technology it uses." The top three reasons for not purchasing an electric car were identified as "high electric car prices," "insufficient charging stations," and "inadequate service networks." The validity of 14 hypotheses was tested in the study. First, the relationship between place of residence and demographic factors and the fuel type of the actively used vehicle was investigated. Then, the relationship between place of residence and demographic factors and planning to purchase an electric car was investigated. According to the chi-square analysis results, a significant relationship was found between place of residence, gender, marital status, education level, age, occupation, and household income variables and the fuel type of the currently used vehicle. Furthermore, a significant relationship was found between place of residence and marital status variables and planning to purchase an electric car.

* Doç. Dr., Burdur Mehmet Akif Ersoy University, Bucak Faculty of Business Administration, Department of Economics and Finance, ORCID:0000-0001-6659-4962, odilek@mehmetakif.edu.tr

** Recep Tayyip Erdogan University, Fındıklı School of Applied Sciences, Department of Finance and Banking, ORCID: 0000-0002-2293-2808, abdulmuttalip.pilatin@erdogan.edu.tr

Key Words: Demographic Factors, Electric Cars, Purchasing, Türkiye.

06-09 Mayıs 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakongre.com

TÜRKİYE KONUT MİMARİSİNDE TOPLUMSAL CİNSİYET: KADININ TOPLUMSAL ROLÜNÜN MEKÂNSAL İZLERİ

Seda KAPLAN ÇİNÇİN*

Özet: Türkiye’de konut mimarisinin geleneksel yapı tipolojilerinden modern mimarlığa evrildiği süreçte, mekânsal düzenlemelerde belirgin dönüşümler yaşanmıştır. Geleneksel konut mimarisi, yerel toplumsal yapının ve kültürel kodların mekâna yansıdığı bir pratik olarak biçimlenirken; modern mimarlığın evrensellik ilkesi, yerel öğelerin görünürlüğünü azaltmış ve konutu daha soyut, rasyonel ve fonksiyon odaklı bir çerçevede ele almıştır. Ancak bu dönüşüm, konutun toplumsal cinsiyetle kurduğu tarihsel ilişkiyi bütünüyle kırmamış; aksine kadınla özdeşleşen mekânsal sorumluluklar farklı biçimlerde yeniden üretilmiştir. Türkiye coğrafyasındaki geleneksel konut mimarisinde, bölgesel farklılıklardan bağımsız olarak öne çıkan ortak özelliklerden biri mahremiyet kavramının mekânsal örgütlenmeye yön vermesidir. Bir diğer ortaklık ise bakım emeğini üstlenen kadının gündelik yaşam pratikleriyle konut düzeni arasındaki güçlü ilişkidir. Ev içi mekânların kurgusu, kullanım biçimleri ve dolaşım alanları büyük ölçüde kadının aile içindeki rol ve sorumlulukları çerçevesinde şekillenmiştir. Erken Cumhuriyet dönemi itibarıyla modern yaşam pratiklerinin yaygınlaşmasıyla birlikte mahremiyet kavramının mekânsal belirleyiciliğinde görece bir azalma gözlenmiştir. Diğer yandan, toplumsal yapının dönüşmesi, aile tipolojisinin geniş aileden çekirdek aileye doğru evrilmesi kamusal alana ve çalışma yaşamına artan katılımı, kadın-konut ilişkisini dönüştürmeye başlamış ancak konutun cinsiyetlendirilmiş niteliğini ortadan kaldırmamıştır. Bu çalışma, Türkiye’de geleneksel yaşamdan modern yaşam pratiklerine geçiş sürecinin aile yapısı üzerindeki etkilerini ve bu dönüşümün kadının toplumsal rolü bağlamında konut mekânına nasıl yansıdığını incelemeyi amaçlamaktadır. Konutun toplumsal cinsiyetle kurduğu tarihsel süreklilikler ile modernleşme sürecinin yarattığı kırılmalar birlikte ele alınarak, mekân üretiminin cinsiyetlendirilmiş niteliği ortaya konulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Toplumsal Cinsiyet, Cinsiyetlendirilmiş Mekân, Konut Mimarisi.

GENDER IN TÜRKİYE RESIDENTIAL ARCHITECTURE: SPATIAL TRACES OF WOMEN’S SOCIAL ROLES

Abstract: In the process through which residential architecture in Türkiye has evolved from traditional building typologies to modern architecture, significant transformations have occurred in spatial organization. While traditional residential architecture was shaped as a practice in which local social structures and cultural codes were reflected in space, the universalist principles of modern architecture have reduced the visibility of local elements and have approached housing within a more abstract, rational, and function-oriented framework. However, this transformation has not entirely disrupted the historical relationship between housing and gender; rather, spatial responsibilities associated with women have been reproduced in different forms. In traditional residential architecture across the geography of Türkiye, one of the common features, regardless of regional differences, is the determining role of the concept of privacy in spatial organization. Another shared characteristic is the strong relationship between the domestic spatial layout and the everyday practices of women, who undertake care work. The configuration of interior spaces, patterns of use, and circulation areas have largely been shaped within the framework of women’s roles and responsibilities within the family. With the spread of modern life practices beginning in the early Republican period, a relative decline has been observed in the spatial determinacy of the concept of privacy. On the other hand, transformations in the social structure, particularly the shift in family typology from extended to nuclear families, and the increasing participation of women in public space and working life have begun to transform the relationship between women and housing; however, they have not eliminated the gendered nature of the dwelling.

This study aims to examine the effects of the transition from traditional to modern life practices in Türkiye on family structure, and how this transformation is reflected in residential space in relation to women’s social roles. By addressing both the historical continuities between housing and gender and

* Dr. Arş. Gör., Kocaeli Üniversitesi, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi, Mimarlık Bölümü, Bina Bilgisi Anabilim Dalı, 0000-0003-3861-7746, kplnseda@gmail.com (Dr. Res. Assist., Kocaeli University, Faculty Of Architecture and Design, Department of Architecture, 0000-0003-3861-7746, kplnseda@gmail.com)

the ruptures produced by the modernization process, the study seeks to reveal the gendered character of spatial production.

Key Words: Gender, Gendered Space, Housing Architecture.

HÜSEYİN HÜSÂMEDDİN YASAR'IN ET-TUHFETU'Z-ZEKİYYE Fİ'L-LUGATİ'T-TÜRKİYYE TERCÜMESİ

Sibel MURAD*

Özet: Abdîzâde Hüseyin Hüsâmeddîn Yasar (ö. 1939); tarihçiliği ve edebî kişiliği yanında bir dilci olarak da kabul görececek çalışmalara sahiptir. Yasar'ın Türk kültürüne, tarihine ve diline olan merakı ve sevgisi onun çalışmalarını daha çok Türk dili ve tarihi üzerine yoğunlaştırmıştır. Tarih-i Osmanî Encümeni üyesi olan Yasar, Türk dili ve tarihi hakkındaki çalışmalarıyla Mustafa Kemal Atatürk'ün dikkatini çekmeyi başarmıştır. Daha çok on iki ciltlik *Amasya Tarihi* eseriyle tanınan Yasar'ın Türk diliyle ilgili *Temel, Paşa Armağanı, Divân Anahtarı, Türk Fiilleri, Türk İsimleri, Kitâbü't-tasrîf: Temel Külliyyatından Fiiller Hakkında Mülâhazât-ı Sarfîyye, Türk Sıfatları: Türk Çavları* adlı eserleri mevcuttur. Bu eserler dışında Hüseyin Hüsâmeddîn'in *et-Tuhfetü'z-zekiyye fi'l-lugati't-Türkiyye* çevirisi de bulunmaktadır. Memlûk Kıpçak Türkçesiyle yazılmış bir sözlük ve dil bilgisi kitabı olan *Et-Tuhfetü'z-zekiyye fi'l-lugati't-Türkiyye*, Mısır ve Suriye'de Türkler tarafında kurulan Memlûk Devleti'nde Türklerin yönetici oldukları dönemde Araplara Türkçeyi öğretmek maksadıyla yazılmış eserlerden biridir. İki dilli sözlük ve dil bilgisi kitabı olan eserde, madde başları Arapça olan kelimelerin karşılıkları Kıpçak Türkçesiyle veya tarihî Türkmençe ile verilmiştir. Eserin yazarı ve yazılış tarihi kesin olarak bilinmemekle birlikte hakkında yapılan çalışmalarda birçok görüş belirtilmiştir. Eserin, bilinen tek yazma nüshası Beyazıt Devlet Kütüphanesi Veliyyüddin Efendi koleksiyonu numara 3092'de kayıtlıdır. Kilisli Rifat (Bilge) tarafından istinsah edilen bir nüsha da Türk Dil Kurumu Kütüphanesi'ndedir. Eserin ilk tercümesi, 1902 yılında Şemseddin Sâmî tarafından yapılmıştır. Eseri bilim dünyasına ilk tanıtan ise M. Fuad Köprülü olmuştur. Eser hakkındaki ilk önemli araştırma Memlûk Kıpçakçası hakkındaki çalışmalarıyla bilinen Ananiasz Zajaczkowski'ye aittir. T. Halasi-Kun da *et-Tuhfetü'z-zekiyye*'nin tıpkıbasımını yayımlamıştır daha sonra Besim Atalay Türkçeye çevirerek tıpkıbasımıyla birlikte yayımlamıştır. Abdullah Âtîf Tüzüner'in Türkçe çevirileriyle T. Halasi-Kun'un Fransızca ve İngilizce çevirileri henüz neşredilmemiştir. Neşredilmeyen tercümelerden biri de Hüseyin Hüsâmeddîn Yasar'a aittir. Çalışmamızda Süleymaniye Kütüphanesi Yazma Bağışlar koleksiyon numarası 08134 olan *Et-Tuhfetü'z-zekiyye fi'l-lugati't-Türkiyye*'nin Hüseyin Hüsâmeddîn tarafından yapılan çevirisi tanıtılacaktır. Eserin adı Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı'nın dijital katoloğunda *Takdimetu't-Turfe fi Tercümeti't-Tuhfe Tuhfetu'z-Zekiyye fi'l-Lugati't-Türkiyye* olarak kayıtlı olup müellifi Safedî, Ebu's-Safâ Selâhaddin Halil b. Aybeg b. Abdullah es-Safedî olarak yazılmıştır. Eser, nesih hatla 367+III yapraklıdır. Mütercim Hüseyin Hüsâmeddîn eserin tercümesine geçmeden önce eseri tanıtmak maksadıyla "ifade-i merâm" başlıklı bir giriş kaleme almıştır. Bu çalışmada Türk dili tarihi içerisinde Kıpçak şivesiyle yazılmış önemli sözlük ve dilbilgisi eserlerinden biri olan ve bugüne kadar hakkında bir çalışma bulunmayan Hüseyin Hüsâmeddîn tarafından yapılan *Et-Tuhfetü'z-zekiyye fi'l-lugati't-Türkiyye* tercümesi tanıtılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Et-Tuhfetü'z-Zekiyye fi'l-Lugati't-Türkiyye, Hüseyin Hüsâmeddîn Yasar, Memlûk Kıpçak Türkçesi, Arapça-Türkçe sözlük, dilbilgisi.

TRANSLATION OF HÜSEYİN HÜSÂMEDDİN YASAR'S ET-TUHFETU'Z-ZEKİYYE Fİ'L-LUGATİ'T-TÜRKİYYE

Abstract: Abdîzâde Hüseyin Hüsâmeddîn Yasar (d. 1939) is recognized not only for his historical and literary work but also for his contributions as a linguist. Yasar's interest in and love for Turkish culture, history, and language led him to focus his work primarily on the Turkish language and history. A member of the Ottoman History Society, Yasar's studies on the Turkish language and history attracted the attention of Mustafa Kemal Atatürk. Best known for his twelve-volume work, **Amasya History**, Yasar also authored several works on the Turkish language, including **Temel**, **Paşa Armağanı**, **Divân Anahtarı**, **Türk Fiilleri**, **Türk İsimleri**, **Kitâbü't-tasrîf: Temel Külliyyatından Fiiller Hakkında Mülâhazât-ı Sarfîyye**, and **Türk Sıfatları: Türk Çavları**. In addition to these works, Hüseyin Hüsâmeddîn also translated **et-Tuhfetü'z-zekiyye fi'l-lugati't-Türkiyye**. *Et-Tuhfetü'z-zekiyye fi'l-lugati't-Türkiyye*, a dictionary and grammar book written in Mamluk Kipchak Turkish, is

* Prof. Dr. Amasya Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı, Yeni Türk Dili, <https://orcid.org/0000-0003-0175-7702>, sibel.murad@amasya.edu.tr.

one of the works written during the period when Turks ruled the Mamluk State established by Turks in Egypt and Syria, with the aim of teaching Turkish to Arabs. In this bilingual dictionary and grammar book, the meanings of words with Arabic headwords are given in Kipchak Turkish or historical Turkmen. Although the author and the date of writing are not known with certainty, many opinions have been expressed in studies about it. The only known manuscript copy of the work is registered in the Beyazıt State Library, Veliyyüddin Efendi collection, number 3092. A copy transcribed by Kilisli Rifat (Bilge) is also in the Turkish Language Association Library. The first translation of the work was made by Şemseddin Sâmi in 1902. M. Fuad Köprülü was the first to introduce the work to the academic world. The first significant research on the work was by Ananiasz Zajaczkowski, known for his studies on Mamluk Kipchak Turkish. T. Halasi-Kun also published a facsimile edition of *et-Tuhfetü'z-zekiyye*, and later Besim Atalay translated it into Turkish and published it along with the facsimile edition. Abdullah Âtîf Tüzüner's Turkish translations and T. Halasi-Kun's French and English translations have not yet been published. One of the unpublished translations is by Hüseyin Hüsameddin Yasar. In this study, we will introduce the translation of *Et-Tuhfetü'z-zekiyye fi'l-lugati't-Türkiyye*, which has the Süleymaniye Library Manuscript Donations collection number 08134, made by Hüseyin Hüsameddin. The work is registered in the digital catalog of the Presidency of the Turkish Manuscript Works Institution as *Takdimetu't-Turfe fi Tercümeti't-Tuhfe Tuhfetu'z-Zekiyye fi'l-Lugati't-Türkiyye*, and its author is given as Safedî, Abu's-Safâ Selâhaddin Halil b. Aybeg b. Abdullah es-Safedî. The work consists of 367+3 leaves in Naskh script. Before proceeding with the translation, the translator, Hüseyin Hüsâmeddin, wrote an introduction titled "expression of intent" to introduce the work. This study will introduce Hüseyin Hüsâmeddin's translation of *Et-Tuhfetü'z-zekiyye fi'l-lugati't-Türkiyye*, one of the important dictionary and grammar works written in the Kipchak dialect within the history of the Turkish language, about which no previous study has been conducted.

Key Words: *Et-Tuhfetü'z-Zekiyye fi'l-Luğati't-Türkiyye*, Hüseyin Hüsâmeddin Yasar, Mamluk Kipchak Turkish, Arabic-Turkish dictionary, grammar.

06-09 Mayıs 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakongre.com

“YILDIZLAR BİZE NE SÖYLER?”

-TARİHİ METİNLERDEN ÖRNEKLERLE ASTROLOJİK BİLGİLER-

Sibel MURAD* & Dilek ÖKTEN SARI

Özet: İnsanların gaipten haber alma arzusu insanlık tarihi kadar eskidir. Tarih boyunca insanlar iktidar sahibi olmak, mal-mülk edinmek, itibarlı ve saygın bir statü kazanmak, evlenmek, çocuk sahibi olmak, kaza ve bela gibi kötü olaylardan korunmak, fiziksel ve psikolojik hastalıklardan kurtulmak gibi hayatlarındaki birçok konuya yön vermek için yıldızlardan ve tılsımlardan yararlanma ihtiyacı duymuşlardır. Astroloji diğer bir adıyla ilm-i ahkâm-ı nücûm tarih boyunca toplumların bazen ihtiyaçlarını gidermek bazen de amaçlarına giden yolda başvurdukları bir rehber olmuştur. Kökeni MÖ 2 bin yıllara kadar uzanmakla beraber ilk olarak Mezopotamya’da ortaya çıkmıştır. Mısır, Babil gibi eski medeniyetlerce ilk dönemlerde astronomi ile gök cisimlerinin hareketlerini gözlemlemek ve yorumlamak amacıyla kullanılıyorken zaman içerisinde astronomiden ayrılarak daha çok bir kehanet metodu olarak kullanılmaya başlanmıştır. Astroloji, İslami ilimler içerisinde tabii ilimlerden sayılırken bilimsel topluluk tarafından sözde bilim olarak nitelendirilmiştir. Gök cisimlerinin konumlarının ve hareketlerinin oluşturduğu bir işaret sistemine göre gelecekte, şimdiki zamandan ve geçmişten bilgi elde etmek için tarih boyunca insanlar tarafından başvurulan bir kılavuz olan astroloji, astronominin metafiziği olarak da tanımlanmıştır. Astrolojinin dallarından biri olan “hemeroloji, menoloji ya da ihtiyârât ilmi”, bir işin hangi zaman diliminde yapılması veya yapılmaması gerektiği hakkında bilgi vermektedir. Buna göre bir işin yapılması için en uğurlu yani en etkili ve en olumlu veya bir işin yapılması halinde en uğursuz yani etkisiz veya olumsuz etki veren zamanlar belirlenmiştir. Bunu belirlemek müneccimlerin işi olarak görülmüş ve tarihte birçok imparator saraylarında müneccimler bulundurarak günlük işleri için bile onlardan bilgi almışlardır. Müneccimlere göre her günün bir yıldızı ve o yıldızın o güne has etkileri vardı. Buna göre müneccimler hangi işin hangi vakitte yapılması veya yapılmaması gerektiği hakkında hükümdarlara tavsiyelerde bulunmuşlardır. Bununla beraber şifacı veya özel yeteneklere sahip oldukları düşünülen kişilerin bazen taşlar, dua veya birtakım ritüelleri, bazen de bitkisel ve hayvansal malzemelerle hazırladıkları karışımlar/terkipleri hastalıkları tedavide, kötülüklerden korunmada veya olumlu sonuç bekledikleri işleri kolaylaştırmada kullandıkları bilinmektedir. Özellikle geleneksel tıp kitaplarında ve değerli taşlarla ilgili yazılan eserlerde bu tür uygulamalardan bahsedilmektedir. Cevhernâmelerde değerli taşlarla ilgili verilen birçok tılsım veya hastalıkların tedavisinde kullanılan uygulamalarla ilgili bilgiler bulunmakla beraber bunların uygulanacakları vakitler hakkında astrolojik bilgiler verilmektedir. Aynı şekilde geleneksel tıp kitaplarında da hastalıkların tedavilerinde kullanılan deva tariflerinin ne zaman uygulanırsa daha etkili ve olumlu sonuçlanacağına dair astrolojik bilgiler mevcuttur. Bildirimizde Garsüddin Halebî’nin *Cevher-nâme*’si, *Cevher-nâme-i Sultân Murâdî*, *Terceme-i Aynü’l-Hayât*, *Nizâmü’l-Edviye* ve *Tercüme-i Mâ-Lâ Yesa’u’t-Tabîbe Cehluhu* adlı cevher-nâme, müfredât ve Hayetü’l-Hayevân tercümesinde yer alan astrolojik zaman bilgileri bu eserlerdeki uygulamalarla birlikte yorumlanmaya çalışılacaktır. Çeşitli tılsım ve tedaviler için verilen zamanların gök cisimlerinin ve yıldızların konum ve hareketleriyle nasıl bir ilişkisi olduğu hakkında eserlerden seçilen örneklerden hareketle bilgiler verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Astroloji, İlm-i Ahkâm-ı Nücûm, İhtiyârât, Tılsım, Geleneksel Uygulamalar.

“WHAT DO THE STARS TELL US?”

-ASTROLOGICAL INFORMATION WITH EXAMPLES FROM HISTORICAL TEXTS-

Abstract: The human desire to receive information from the unseen is as old as human history. Throughout history, people have felt the need to use stars and talismans to guide many aspects of their lives, such as gaining power, acquiring wealth and property, achieving a prestigious and respected status, getting married, having children, being protected from accidents and misfortunes, and recovering from physical and psychological illnesses. Astrology, also known as the science of astronomical judgments, has been a guide that societies have turned to throughout history, sometimes to meet their needs and sometimes to achieve their goals. Although its origins go back to 2000 BC, it first appeared in

* Prof. Dr, Amasya Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı, Yeni Türk Dili, <https://orcid.org/0000-0003-0175-7702>, sibel.murad@amasya.edu.tr — Uzman Klasik-Karma Astrolog, astro_bdd@gmail.com.

Mesopotamia. While it was initially used by ancient civilizations such as Egypt and Babylon to observe and interpret the movements of celestial bodies in conjunction with astronomy, it gradually separated from astronomy and began to be used more as a method of divination. While astrology is considered a natural science within Islamic sciences, it has been described as a pseudoscience by the scientific community. Astrology, a guide used throughout history by humans to gain knowledge about the future, present, and past based on a system of signs formed by the positions and movements of celestial bodies, has also been defined as the metaphysics of astronomy. One branch of astrology, "hemerology, menology, or the science of determinism," provides information about when or when an action should or should not be performed. Accordingly, the most auspicious (most effective and positive) or inauspicious (ineffective or negative) times for performing an action are determined. Determining this was considered the work of astrologers, and many emperors in history kept astrologers in their palaces, even seeking their advice for daily affairs. According to astrologers, each day had a star and that star had specific effects for that day. Based on this, astrologers advised rulers on when or when certain actions should or should not be performed. However, it is known that people believed to be healers or possessing special abilities sometimes use stones, prayers, or certain rituals, and sometimes mixtures/compounds prepared with herbal and animal materials, to treat illnesses, protect against evil, or facilitate matters where they expect positive results. These practices are particularly mentioned in traditional medicine books and works written about precious stones. While many talismans or applications related to the treatment of illnesses are given in gemstone treatises, astrological information is also provided regarding the timing of these applications. Similarly, traditional medicine books contain astrological information on when to apply remedies used in the treatment of illnesses for the most effective and positive results. In this paper, we will attempt to interpret the astrological time information found in Garsüddin Halebî's *Cevher-nâme*, *Cevher-nâme-i Sultân Murâdî*, *Terceme-i Aynü'l-Hayât*, *Nizâmü'l-Edviye*, and *Tercüme-i Mâ-Lâ Yesa'u't-Tabîbe Cehluhu*, as well as in the translation of *Hayetü'l-Hayevân*, in conjunction with the applications found in these works. We will provide information on how the times given for various talismans and treatments relate to the positions and movements of celestial bodies and stars, using examples selected from these works.

Key Words: Astrology, İlm-i Ahkâm-ı Nücûm, İhtiyarât, Talismans, Traditional Practices.

**GÜZEL SANATLAR, PEYZAJ VE
MİMARLIK SEMPOZYUMU BİLDİRİ
ÖZETLERİ**

FINE ARTS, LANDSCAPE AND ARCHITECTURE SYMPOSIUM

06-09 Mayıs 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakongre.com

ÇAĞDAŞ SANATTA AĞAÇ İMGESİ: MÜDAHALE VE DÖNÜŞÜM ÜZERİNE BİR OKUMA

Arzu PARTEN ALTUNCU**

Özet: Bu çalışma, çağdaş sanat pratiklerinde ağaç imgesinin geçirdiği dönüşümü, temsilden ziyade müdahale, yaralanma ve yeniden kurulum kavramları çerçevesinde ele almaktadır. Geleneksel olarak doğa, süreklilik ve yaşamla ilişkilendirilen ağaç, günümüz sanat üretimlerinde giderek daha fazla müdahaleye açık, kırılabilir ve dönüştürülebilir bir yapı olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu bağlamda ağaç, yalnızca bir doğa unsuru değil; insanın çevresiyle kurduğu ilişkinin doğrudan yansıdığı bir yüzey haline gelmektedir. Çalışma kapsamında farklı sanatçıların üretimleri bir arada değerlendirilmektedir. Bu doğrultuda **Handan Börüteçene, Khalil Rabah, Gül Bolulu, Hale Tenger, Ayşegül Abaoğlu** ve **Arzu Parten**'in çalışmaları, ağaç imgesinin çağdaş sanat içerisindeki farklı kullanım biçimlerini görünür kılan örnekler olarak ele alınmaktadır. Söz konusu sanatçılar, farklı kültürel ve politik bağamlardan hareket etmekle birlikte, ağaç üzerinden kurdukları anlatılarda ortak bir kırılma noktasında buluşmaktadır. Bu kırılma, doğa ile insan arasındaki ilişkinin dönüşümüyle doğrudan bağlantılıdır. Ağaç, bu ilişkide artık yalnızca temsil edilen bir varlık değil; müdahale edilen, yaralanan, korunmaya çalışılan ya da yeniden kurgulanan bir yapı olarak belirir. Sanatsal üretimlerde ağaç kimi zaman bir bellek taşıyıcısı, kimi zaman politik bir gösterge, kimi zaman ise doğrudan bir beden olarak ele alınır. Bu durum, çağdaş sanatın doğayı dışsal bir konu olmaktan çıkararak, insan eylemlerinin doğrudan etkilediği bir alan olarak yeniden düşünmeye açtığını göstermektedir. Bu çalışma, çağdaş sanatta ağaç imgesinin, temsilin ötesine geçerek müdahale ve dönüşüm ekseninde yeniden tanımlandığını, insanın doğa ile kurduğu ilişkinin yalnızca estetik bir mesele olmadığını; aynı zamanda etik ve politik bir sorgulama alanı haline geldiğini göstermektedir. Ağaç, bu bağlamda hem bir tanıklık alanı hem de doğrudan müdahaleye maruz kalan bir varlık olarak, çağdaş sanatın eleştirel dilinde yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ağaç, Handan Börüteçene, Gül Bolulu, Khalil Rabah Hale Tenger, Ayşegül Abaoğlu, Arzu Parten

THE IMAGE OF THE TREE IN CONTEMPORARY ART: A READING ON INTERVENTION AND TRANSFORMATION

Abstract: This study examines the transformation of the tree image in contemporary art practices, focusing not on representation but on the concepts of intervention, injury, and reconstruction. Traditionally associated with nature, continuity, and life, the tree increasingly appears in contemporary artistic production as a structure open to intervention, fragile, and transformable. In this context, the tree becomes not merely an element of nature, but a surface upon which the relationship between humans and their environment is directly reflected. Within the scope of this study, the works of various artists are considered together. In this regard, the works of Handan Börüteçene, Khalil Rabah, Gül Bolulu, Hale Tenger, Ayşegül Abaoğlu, and Arzu Parten are discussed as examples that reveal different uses of the tree image in contemporary art. Although these artists operate within diverse cultural and political contexts, they converge around a common point of rupture in their approaches to the tree. This rupture is directly related to the transformation of the relationship between humans and nature. The tree is no longer merely a represented entity, but emerges as a structure that is intervened upon, wounded, protected, or reconstructed. In artistic practices, the tree may function at times as a carrier of memory, at times as a political signifier, and at times as a body in itself. This shift demonstrates that contemporary art moves beyond treating nature as an external subject, instead reconsidering it as a field directly shaped by human actions. This study argues that the image of the tree in contemporary art has been redefined beyond representation, within the axis of intervention and transformation. It further demonstrates that the relationship between humans and nature is no longer solely an aesthetic concern, but has become an ethical and political field of inquiry. In this context, the tree occupies a central position in the critical

* Doç.Dr., Kocaeli Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Heykel Bölümü, Plastik Sanatlar, Heykel, Enstelasyon, 0000-0002-7852-8003,partenarzu@gmail.com.

language of contemporary art, both as a site of witnessing and as a being directly subjected to intervention.

Key Words: Tree, Handan Börüteçene, Gül Bolulu, Khalil Rabah, Hale Tenger, Ayşegül Abaoğlu, Arzu Parten

06-09 Mayıs 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakongre.com

YOKSUL SANATTA (ARTE POVERA) ATIK NESNE: GÜNDELİK HAYATIN YANSIMALARI

Gülseren BUDUMLU İLDEŞ*

Özet: Yoksul Sanat (Arte Povera) İtalya'da 1960'ların sonlarında ortaya çıkmış avangard sanat akımıdır. Sanat eleştirmeni Germano Celant tarafından 1967'de kullanılmış ve kısa sürede uluslararası bir kavram olmuştur. Arte Povera'da (Yoksul Sanat) maddi yoksulluktan çok, sanatın bilerek sadeleştirildiği, değerli sanat malzemeleri yerine gündelik kullanılan nesnelere, basit ve hatta atık görülen nesnelere kullanılması ifade edilmektedir. Arte Povera'da sanatçılar toprak, kumaş parçaları, cam kırıkları, metal hurdaları gibi işlenmemiş ya da geri dönüştürülmüş malzemeler kullanarak eserlerini üretmişlerdir. Arte Povera (Yoksul Sanat) üretimleriyle izleyiciyi doğayla, zamanla ve malzemeyle yüzleştirmişler, sanatın sadece görsel bir estetikle oluşmadığını, toplumsal ve kültürel bir duruşla olması gerektiğini vurgulamışlardır. Sanatın endüstrileşmiş, ticarileşmiş yapısına karşı çıkan Arte Povera (Yoksul Sanat) sanatçıları ürettikleri eserlerle ve atık nesnelere kullanımlarıyla geçmişten günümüze uzanan ekoloji, sanat ve atık meselelerini öngörmüş ve 1960'ların sonunda dikkatleri üzerlerine çekmişlerdir. Jannis Kounellis, Michelangelo Pistoletto, Alighiero Boetti, Mario Merz, Giulio Paolini ve Giovanni Anselmo Yoksul Sanat akımının önde gelen temsilcileridir. Bu çalışmada doküman analizi yapılarak; Yoksul Sanat akımı, sanatçıları ve üretimleri üzerine yazılı kitaplar, dergiler, elektronik materyaller incelenecek, elde edilen veriler değerlendirilecektir. Çalışmanın amacı elde edilen veriler ışığında, Yoksul Sanat'ta günlük kullanım nesnelere ve atık malzemelerin kompozisyonları içerisindeki kullanımları, izleyiciye verilmek, iletilmek istenilen düşünceleri günümüze taşımak ve çağdaş sanatta ekoloji ve atık malzeme kullanımlarına yeni açılımlar getirmektir.

Anahtar Kelimeler: Arte Povera (Yoksul Sanat), Atık, Ekoloji, Gündelik kullanım nesnesi.

ART OF POORNESS (ARTE POVERA) AND WASTE OBJECTS: REFLECTIONS OF DAILY LIFE

Abstract: Poor Art (Arte Povera) is an avant-garde art movement that emerged in Italy in the late 1960s. The term was coined by art critic Germano Celant in 1967 and quickly became an international concept. Arte Povera doesn't so much reflect material poverty as it does a deliberate simplification of art, using everyday objects, simple items, and even discarded materials instead of valuable art supplies. Artists in Arte Povera created their works using unprocessed or recycled materials such as earth, fabric scraps, broken glass, and metal waste. Through their work, Arte Povera artists confronted the viewer with nature, time, and materials, emphasizing that art is not solely about visual aesthetics but also about social and cultural expression. Arte Povera (Poor Art), a movement that opposed the industrialized and commercialized nature of art, drew attention in the late 1960s by anticipating ecological, art, and waste issues from the past to the present through its works and the use of waste objects. Jannis Kounellis, Michelangelo Pistoletto, Alighiero Boetti, Mario Merz, Giulio Paolini, and Giovanni Anselmo are leading representatives of the Poor Art movement. This study will analyze written books, magazines, and electronic materials on the Poor Art movement, its artists, and their works, and evaluate the data obtained. The aim of this study is to bring the ideas conveyed to the viewer through the use of everyday objects and waste materials in compositions within Poor Art to the present day, and to offer new perspectives on ecology and the use of waste materials in contemporary art, based on the data obtained.

Key Words: Arte Povera (Poor Art), Waste, Ecology, Everyday object.

* Dr. Öğr. Üyesi, Sakarya Üniversitesi, Sanat Tasarım ve mimarlık Fakültesi, Resim Bölümü, Resim, ORCID:0000-0001-7295-1524, gildes@sakarya.edu.tr (Title, Institution, Unit, Department, Field, ORCID, e-mail address).

06-09 Mayıs 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakongre.com

BALKAN SİNEMASINDA TÜRK KÜLTÜRÜ VE YÖRÜKLERİN ELE ALINIŞINA BİR ÖRNEK: “DJ AHMET” FİLMİ

Güneş ÖZAYTEN*

Özet: Georgi Unkovski'nin çekmiş olduğu ve müzikal drama türünde 2025 yılı yapımı bir film olan “DJ Ahmet” Kuzey Makendonya'nın kuzeyindeki bir yörük köyünde, hayvancılıkla geçimini sağlayan Babası ve kardeşi ile yaşayan 15 yaşındaki Ahmet'in hayalleri ve hayatını anlatmaktadır. Annesi öldüğü için kardeşine aynı zamanda annelikte yapan Ahmet için, hayatın anlamı müziktir. Babasıyla yaşadığı gerilimli ilişkiye rağmen ailesini bir arada tutmaya çalışan Ahmet'in müzik ve sürülerindeki koyunlarla kurduğu masalsi dünya zengin bir Yörük ailesinin kızı olan Anya'nın köye gelmesiyle değişir. Çevresi tarafından da çok sevilen Ahmet, aynı zamanda yaratıcı bir çocuktur. Anya ise babası tarafından köye çağırılmış, baskı altında tutulan ve yakında istemediği bir adayla evlendirilecek olan güzel, akıllı, ancak kültürüne ve geleneklerine de sadık bir genç kızdır. Bu durumdan bir çıkış yolu arar. Her ikisi de hayatlarındaki sınırlara, baskıya ve farklı sebeplerden babalarıyla olan gerilimli ilişkilerine karşı müzikle ayakta durmaya çalışırlar. Anya, müzik ve dansla aynı zamanda ataerkil sisteme meydan okumaktadır. Ahmet ise aşkının büyüklüğünün peşinden gidecek kadar cesur, dinamik, hayatı seven ve bazı şeylerin değişmesi gerektiğine inanan bir çocuktur. Annesi öldükten sonra hayata küsmüş olan babası ve hiç konuşmayan kardeşini hayata tutundurmaya için de büyük bir mücadele vermektedir. Bütün bunların ortasında Anadolu Türk kültürünün bir devamı olan Balkanlardaki Yörük kültürünün giyim kuşamdan müziğe, dilden toplumsal ilişkilere kadar birçok konunun derinlemesine ele alınması, işlenmesi söz konusudur. Gerçek bir Yörük köyünde, amatör oyuncularla ve tamamen Türkçe çekilen film, Balkan coğrafyasının tarihine, mozaikleşmiş kültürel zenginliğine özgün bir bakış açısıyla yaklaşmaktadır. Film geçmiş ve geleceğin, Balkan ve Türk kültürlerinin, siyasal, sosyal ve ekonomik sınıfsal çatışmaların geri planında olduğu iki gencin birlikte mücadelesini ve saf aşklarını, hayallerini anlatmaktadır. “Dj Ahmet” filmi, özellikle son iki yüzyılda savaşlarla, parçalanmışlıklarla yaralı bir coğrafya olan Balkan coğrafyasına dair adeta Fuzuli'den Nazım Hikmet'e kadar birçok yazarın kaleme aldığı manzum eser “Ferhat ile Şirin” tarzında bir aşk hikayesinin modern bir versiyonunu sunmaktadır. Film, 2025 Sundance Film Festivalinde Büyük Jüri, Dünya Sineması Jüri Özel Ödülü, Seyirci ödülü, Miami film festivalinde En İyi İlk Film, Seattle Film Festivalinde En İyi Yönetmen, En İyi Film, Jüri Özel Ödülü, Shanghai Uluslararası Film Festivalinde Seyirci Ödülü, Stockholm Film Festivalinde En İyi Film, Sydney Uluslararası Film Festivalinde En İyi Film, En İyi Yabancı Film Seyirci Ödülü, Sevilla Avrupa Film Festivalinde En İyi Film, En İyi Erkek Oyuncu, Milwaukee Film Festivalinde Özel Ödül, Los Angeles Film Festivalinde En İyi Film , Seyirci ödülü ve Karadağ Film Festivalinde En İyi Film Ödülleri aldı.

Anahtar Kelimeler; Yörük kültürü, Balkanlar, Müzik, Sinema, Gelenekler.

AN EXAMPLE OF HOW TURKISH CULTURE AND NOMAD PEOPLE ARE PORTRAYED IN BALKAN CINEMA: THE FILM “DJ AHMET”

Abstract: "DJ Ahmet," a 2025 musical drama directed by Georgi Unkovski, tells the story of 15-year-old Ahmet, who lives with his father and brother in a nomadic village in northern North Macedonia, where they make their living through livestock farming. Having lost his mother, Ahmet also acts as a mother figure to his brother, and music is the meaning of his life. Despite his strained relationship with his father, Ahmet tries to keep his family together. His fairytale world, built around music and his flock of sheep, changes with the arrival of Anya, the daughter of a wealthy nomadic family. Loved by those around him, Ahmet is also a creative child. Anya, summoned to the village by her father, is a beautiful, intelligent young woman, under pressure and soon to be married off to a man she doesn't want. She is also loyal to her culture and traditions. She seeks a way out of this situation. Both try to find strength in music against the limitations, pressures, and strained relationships with their fathers, each stemming from different reasons. Anya challenges the patriarchal system through music and dance. Ahmet, on the other hand, is a courageous, dynamic, life-loving young man who believes that some things need to change and is determined to pursue the magnitude of his love. After his mother's death, he struggles

* Dr. Öğretmen Üyesi, Kafkas Üniversitesinde) Güzel Sanatlar Fakültesi) Radyo, Televizyon ve Sinema Bölümü, ORCID:0000-0003-1320-3109.

greatly to keep his father, who has become disillusioned with life, and his silent brother, alive. Amidst all this, the film delves deeply into the Yörük culture of the Balkans, a continuation of Anatolian Turkish culture, exploring aspects ranging from clothing and music to language and social relations. Shot entirely in Turkish with amateur actors in a real Yörük village, the film offers a unique perspective on the history and mosaic-like cultural richness of the Balkan region. Against the backdrop of past and future, Balkan and Turkish cultures, and political, social, and economic class conflicts, the film tells the story of two young people's struggle, pure love, and dreams. "Dj Ahmet" presents a modern version of a love story reminiscent of "Ferhat and Şirin," a poetic work penned by many writers from Fuzuli to Nazım Hikmet, particularly concerning the Balkan region, a geography wounded by wars and fragmentation over the last two centuries. The film received the Grand Jury Prize, the World Cinema Special Jury Prize, and the Audience Award at the 2025 Sundance Film Festival; Best First Film at the Miami Film Festival; Best Director, Best Film, and the Special Jury Award at the Seattle Film Festival; the Audience Award at the Shanghai International Film Festival; Best Film at the Stockholm Film Festival; Best Film and the Best Foreign Film Audience Award at the Sydney International Film Festival; Best Film and Best Actor at the Seville European Film Festival; a Special Award at the Milwaukee Film Festival; Best Film and the Audience Award at the Los Angeles Film Festival; and Best Film at the Montenegro Film Festival.

Key Words: Nomad culture, Balcans, Music, Cinema, Traditions.

06-09 Mayıs 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakongre.com

KLASİK TÜRK MÜZİĞİ ŞARKI ÖĞRETİMİNDE DİL MÜZİK İLİŞKİSİ ÜZERİNE UYGULAMALI BİR ÇALIŞMA

Mustafa Hilmi BULUT*

Özet: Bu çalışmada aynı yöntemlerle öğretilen dil ve müzik üzerinde durulmuştur. Çalışmanın amacı, Şarkıları söz ve müzik ilişkisi, prozodi ve hece uzunlukları bakımından incelemek ve bu sayede hem dil hem de müzik yönünden sistematik bir öğretim yöntemi önerisinde bulunmaktır. Dilde var olan sözcüklerin hece uzunlukları ya da kısalıkları ile şarkıların sözlerindeki silabik (syllabic), nömatik (neumatic), melizmatik (melismatic) ve psalmodik (psalmodic) yapılar karşılaştırılarak analiz edilmiştir. TRT repertuarında yer almış olan sözlü eserler tabakalamalı örneklem yöntemiyle seçilmiştir. Bilindiği gibi tabakalı örneklemede anakütlenin içindenki elemanların her birinden örnek bir temsilci alınarak örneklem oluşturulur. Bu çalışmada Faize ERGİN ve Sadettin KAYNAK eserlerinden günümüze kadar gelmiş olanların tamamı tek bir tabaka olarak kabul edilip farklı makamlardaki eserler ise kendi içlerinde ayrı bir tabaka olarak kabul edilmiştir. Sonrasında bu bestecilerin eserleri arasından maksatlı örneklem yöntemiyle birer eser seçilmiştir. Eserler Seçilirken silabik, nömatik, psalmodik ve melizmatik yapılarındaki farklılıklar ile prozodik yapılar dikkate alınmıştır. Bu sözlü eser bestelemeye kullanılan silabik, nömatik, psalmodik ve melizmatik yapılar ile olası prozodi hataları tespit edilmiş, bu tespitler canlı performansla uygulamalı olarak açıklanmıştır. Sonuç olarak bu iki eserden klasik Türk müziği derslerinde öğretilmesi en uygun olduğu düşünülenler öncelik sırasıyla belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Faize ERGİN, Sadettin KAYNAK, Melizmatik, Nömatik, Psalmodik, Silabik, Prozodi.

AN APPLIED STUDY ON THE RELATIONSHIP OF LANGUAGE AND MUSIC IN CLASSICAL TURKISH MUSIC SONG TEACHING

Abstract: In this study, the language and music taught with the same methods are emphasized. The aim of the study is to examine the vocal works in terms of the relationship between words and music, prosody and syllable lengths, and thus to propose a systematic teaching method in terms of both language and music. The syllable lengths or shortness of the words in the language and the silabic (syllabic), neumatic (neumatic), melismatic (melismatic) and psalmodic (psalmodic) structures in the lyrics of the songs were compared and analyzed. The vocal works in the TRT repertoire were selected by stratified sampling method. As it is known, in stratified sampling, a sample is formed by taking a representative sample from each of the elements in the main mass. In this study, all of the works of Faize ERGİN, and Sadettin KAYNAK that have survived to the present day are considered as a single layer, and the works in different maqams are considered as a separate layer within themselves. Afterwards, one work was selected among the works of these composers with the purposeful sampling method. While selecting the works, differences in silabic, neumatic, psalmodic and melismatic structures and prosodic structures were taken into consideration. Silabic, neumatic, psalmodic and melismatic structures and possible prosody errors used in composing this vocal work were determined, and these determinations were explained in practice with a live performance. As a result, the ones that are thought to be the most appropriate to be taught in classical Turkish music lessons from these two vocal works were determined in order of priority.

Key Words: Faize ERGİN, Sadettin KAYNAK, Melismatic, Neumatic, Psalmodic, Syllabic, Prozodi.

* Prof. Dr. Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Lisansüstü Eğitimi Öğretim Üyesi. Tel: +90 532 431 51 80 Email: mhilmibulut@gmail.com

06-09 Mayıs 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakongre.com

ESTETİK NESNEDEN TASARIM NESNESİNE: SANATIN DÖNÜŞEN DOĞASI

Sibel ALEMDAR ÇATALBAŞ*

Özet: Bu çalışma, küreselleşme ve geç kapitalist üretim ilişkileri bağlamında sanat nesnesinin geçirdiği dönüşümü, estetik bir varlık olmaktan tasarım nesnesine evrilmesi üzerinden incelemeyi amaçlamaktadır. Modernist dönemde özerkliği ve “aura”sı ile tanımlanan sanat nesnesi, postmodern süreçte tüketim kültürü, piyasa dinamikleri ve tasarım pratikleriyle iç içe geçerek yeni bir ontolojik statü kazanmıştır. Bu dönüşüm, sanat ile tasarım arasındaki sınırların giderek belirsizleşmesine ve her iki alanın ortak bir üretim ve dolaşım zemini içinde yeniden tanımlanmasına yol açmıştır. Çalışmada, Jean Baudrillard’ın “meta-gösterge” kavramı, Vilém Flusser’in tasarımın kültürel ve kavramsal boyutuna ilişkin yaklaşımı ve Theodor W. Adorno’nun kültür endüstrisi eleştirisi kuramsal çerçeve olarak ele alınmaktadır. Bu bağlamda sanat nesnesinin sergileme değerinden çok değişim değeri üzerinden anlam kazandığı ve küresel dolaşım içinde bir tüketim nesnesine dönüştüğü tartışılmaktadır. Ayrıca tasarımın yalnızca işlevsel bir üretim alanı değil; düşünme, kavramsallaştırma ve yönlendirme süreçlerini içeren bir pratik olarak, gündelik yaşamı ve kültürel üretimi nasıl biçimlendirdiği ortaya konulmaktadır. Don Norman’ın insan merkezli tasarım yaklaşımı doğrultusunda, tasarımın kullanıcı deneyimi ve algı üzerinden kurduğu yönlendirici etkiler de değerlendirilmektedir. Çalışmanın örneklem bölümünde Jeff Koons, Damien Hirst ve Takashi Murakami’nin üretimleri üzerinden sanatın tasarım, tüketim ve piyasa ilişkileri bağlamında geçirdiği dönüşüm incelenmektedir. Koons’un endüstriyel üretim estetiğini yücelten ve gündelik tüketim nesnelerini yüksek sanat statüsüne taşıyan işleri, sanatın metalaşma süreçleriyle kurduğu doğrudan ilişkiyi görünür kılmaktadır. Hirst’ün sanat piyasasıyla kurduğu stratejik ilişki ve üretimlerini bir marka mantığıyla organize etmesi, sanat nesnesinin ekonomik değer üzerinden yeniden tanımlandığını göstermektedir. Murakami’nin popüler kültür, reklam ve tasarım estetiğini bir araya getiren “Superflat” yaklaşımı ise sanat ile ticaret arasındaki sınırların nasıl ortadan kalktığını ortaya koymaktadır. Bu sanatçıların üretimleri, çağdaş sanatın estetik özerklikten uzaklaşarak tasarım, marka ve tüketim eksenli bir yapıya evrildiğini somut örnekler üzerinden tartışmaya açmaktadır. Sonuç olarak bu bildiri, çağdaş sanatın estetik temelli bir üretim alanı olmaktan çıkarak, tasarımın kavramsal, ekonomik ve ideolojik araçlarıyla yeniden yapılandığını ileri sürmektedir. Sanat nesnesinin tasarım nesnesine dönüşümü, yalnızca biçimsel bir değişimi değil; aynı zamanda sanatın eleştirel potansiyelinin, üretim biçimlerinin ve izleyiciyle kurduğu ilişkinin köklü bir yeniden tanımlanmasını ifade etmektedir. Bu bağlamda çalışma, sanat ve tasarım arasındaki ilişkinin günümüz kültürel üretiminde oynadığı belirleyici rolü eleştirel bir perspektifle değerlendirmeyi hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Sanat, Tasarım, Küreselleşme, Metalaşma, Tüketim Kültürü.

FROM AESTHETIC OBJECT TO DESIGN OBJECT: THE EVOLVING NATURE OF ART

Abstract: This study examines the transformation of the art object in the context of globalisation and late capitalist production relations, focusing on its shift from an aesthetic entity to a design object. While the modernist art object was defined by its autonomy and “aura,” in the postmodern era it has acquired a new ontological status through its entanglement with consumer culture, market dynamics, and design practices. This transformation has blurred the boundaries between art and design, leading to their redefinition within a shared field of production and circulation. The theoretical framework of the study is based on Jean Baudrillard’s concept of the “meta-signifier,” Vilém Flusser’s approach to the cultural and conceptual dimensions of design, and Theodor W. Adorno’s critique of the culture industry. Within this framework, it is argued that the art object derives its meaning less from its exhibition value and increasingly from its exchange value, becoming a consumable entity within global circulation. Furthermore, the study explores how design—beyond its functional role—operates as a practice involving processes of thinking, conceptualisation, and guidance that shape everyday life and cultural production. In line with Don Norman’s human-centred design approach, the ways in which design directs user experience and perception are also considered. The case study focuses on the works of Jeff Koons, Damien Hirst, and Takashi Murakami to illustrate how art has been transformed within the nexus of design, consumption, and market relations. Koons’ works elevate everyday consumer objects through

* Öğr.Gör.Dr., Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Çorlu Meslek Yüksek Okulu, Endüstri Ürünleri Tasarımı, Sanat Tasarım, ORCID: 0000-0003-2600-618X, sibelalemdar@nku.edu.tr.

the aesthetics of industrial production, revealing art's direct engagement with commodification. Hirst's strategic positioning within the art market and his brand-oriented production model demonstrate how the art object is redefined through economic value. Murakami's "Superflat" approach, combining popular culture, advertising, and design aesthetics, highlights the dissolution of boundaries between art and commerce. In conclusion, the paper argues that contemporary art is no longer solely an aesthetic field but has been restructured through the conceptual, economic, and ideological mechanisms of design. The transformation of the art object into a design object signifies not only a formal shift but also a fundamental redefinition of art's critical potential, its modes of production, and its relationship with the viewer.

Key Words: Art, Design, Globalisation, Commodification, Consumer Culture.

06-09 Mayıs 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakongre.com

SARAYBOSNA'DA SANAT VE KÜLTÜREL BELLEK

Şükran BULUT

Özet: Bu çalışma, sokak sanatının Saraybosnalı sanatçılar ve şehir kimliği açısından anlamını, işlevini ve toplumsal önemini incelemeyi amaçlamaktadır. Özellikle 1992–1995 kuşatması sonrası dönemde kamusal alanın yeniden inşası sürecinde ortaya çıkan görsel müdahalelerin, kolektif hafıza, travma anlatısı ve kültürel direniş bağlamında nasıl bir rol üstlendiği araştırmanın temel problematiğini oluşturmaktadır. Çalışmada nitel araştırma yöntemi benimsenmiş; literatür taraması, görsel analiz ve örnek olay incelemesi teknikleri kullanılmıştır. Saraybosna'daki duvar resimleri, graffiti uygulamaları ve kamusal sanat pratikleri estetik, sosyolojik ve kültürel bellek perspektiflerinden çözümlenmiştir. Araştırmanın önemi, sokak sanatını yalnızca estetik bir üretim alanı olarak değil, aynı zamanda savaş sonrası toplumsal iyileşme, kimlik inşası ve mekânsal aidiyet üretimi bağlamında değerlendirmesinden kaynaklanmaktadır. Bu yönüyle çalışma, Balkanlar'daki post-sosyalist kentlerde kamusal sanatın dönüştürücü potansiyeline ilişkin literatüre katkı sunabilir. Elde edilen bulgular, Saraybosna'da sokak sanatının bireysel ifade biçiminin ötesine geçerek kolektif hafızayı görünür kılan, travmatik geçmişle yüzleşmeyi mümkün kılan ve kentsel mekânı yeniden anlamlandıran bir araç işlevi gördüğünü ortaya koymaktadır. Ayrıca genç sanatçılar için alternatif bir ifade ve katılım alanı oluşturduğu; turizm, kültürel ekonomi ve uluslararası görünürlük açısından da şehre katkı sağladığı belirlenmiştir. Bununla birlikte çalışmanın sınırlılıkları bulunmaktadır. Araştırma belirli örnek mekânlar ve sanatçılar üzerinden yürütülmüş olup tüm sokak sanatı üretimlerini kapsamamaktadır. Ayrıca saha çalışmasının sınırlı olması, izleyici algısına dair nicel verilerin eksikliğine yol açmıştır. Sonuç olarak Saraybosna'da sokak sanatı, yalnızca estetik bir pratik değil; tarihsel travmanın görsel hafızası, kültürel direnişin simgesi ve kentsel kimliğin yeniden üretildiği dinamik bir ifade alanı olarak değerlendirilebilir. Bu çalışma, kamusal sanatın savaş sonrası toplumlarda üstlendiği çok katmanlı rolü ortaya koyarak disiplinlerarası araştırmalar için kuramsal bir zemin sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Saraybosna, Sokak Sanatı, Kamusal Alan, Kültürel Bellek, Kentsel Kimlik, Görsel Kültür.

ART AND CULTURAL MEMORY IN SARAJEVO

Abstract: This study aims to examine the meaning, function, and social significance of street art for Sarajevo-based artists and in relation to the city's urban identity. Particular emphasis is placed on the post-siege period (1992–1995), during which visual interventions in public space emerged as part of the broader process of reconstructing the urban environment. The central problematic of the research is to analyze how these interventions function within the frameworks of collective memory, trauma narrative, and cultural resistance. The study adopts a qualitative research design, employing literature review, visual analysis, and case study methods. Murals, graffiti practices, and various forms of public art in Sarajevo are analyzed through aesthetic, sociological, and cultural memory perspectives. Rather than approaching street art solely as an aesthetic field of production, the research situates it within the broader context of post-war social recovery, identity formation, and the construction of spatial belonging. In this respect, the study seeks to contribute to the literature on the transformative potential of public art in post-socialist cities in the Balkans. The findings indicate that street art in Sarajevo extends beyond individual modes of expression and operates as a visual mechanism for rendering collective memory visible, facilitating engagement with a traumatic past, and re-signifying urban space. Moreover, it provides young artists with alternative platforms for artistic expression and civic participation, while simultaneously contributing to cultural tourism, the creative economy, and the city's international visibility. Nevertheless, the study has certain limitations. The analysis is based on selected sites and representative artists and therefore does not encompass the entirety of street art production in Sarajevo. In addition, the limited scope of field research has resulted in a lack of quantitative data concerning audience reception and perception. In conclusion, street art in Sarajevo should be understood not merely as an aesthetic practice, but as a dynamic field in which historical trauma is visually articulated, cultural resistance is symbolically enacted, and urban identity is continuously reconstructed. By foregrounding the multilayered role of public art in post-conflict societies, this study offers a theoretical foundation for future interdisciplinary research.

Key Words: Sarajevo, Street Art, Public Space, Cultural Memory, Urban Identity, Visual Culture.

**MÜHENDİSLİK VE SAĞLIK BİLİMLERİ
SEMPOZYUMU BİLDİRİ ÖZETLERİ**
**ABSTRACTS OF THE ENGINEERING AND HEALTH SCIENCES
SYMPOSIUM**

06-09 Mayıs 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakkongre.com

GÜNEŞ ENERJİLİ BİR İNSANSIZ HAVA ARACININ KAVRAMSAL TASARIMI VE STABİLİTE-Havada KALIŞ SÜRESİ ANALİZİ

Kübra ÇİFTÇİ* & Tuğrul OKTAY**

Özet: Güneş enerjisi destekli insansız hava araçları (İHA), özellikle küçük ölçekli platformlarda havada kalış süresinin artırılmasına yönelik önemli bir araştırma konusudur. Güneş panellerinin hava aracına eklenmesi ile enerji üretimini artırmaktadır. Bu durum ayrıca hava aracında kütle dağılımı, atalet özellikleri ve kütle merkezi konumu üzerinde değişimlere neden olarak uçuş dinamiği ve kararlılığı karakteristiklerini de etkileyebilmektedir. Bu nedenle güneş enerjili hava araçlarının tasarım sürecinde enerji performansı ile uçuş kararlılığı arasındaki ilişki birlikte değerlendirilmelidir. Bu çalışmada, güneş enerjili bir insansız hava aracının kavramsal tasarımında güneş paneli eklentisinin havada kalış süresinin ve kararlılık üzerindeki etkilerinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Bu kapsamda hava aracının geometrik modeli bilgisayar destekli tasarım (CAD) ortamında oluşturulmuştur. CAD tabanlı model üzerinden elde edilen kütle özellikleri ve atalet parametreleri kullanarak farklı panel kaplama oranları için kütle merkezi konumu ve atalet dağılımındaki değişimler analiz edilmektedir. Ayrıca panel yüzey alanı ile elde edilen güneş enerjisi üretimi arasındaki ilişki dikkate alınarak enerji temelli bir havada kalış süresi değerlendirmesi yapılmaktadır. Hava aracına ait kütle ve atalet parametreleri kullanılarak doğrusal durum uzay temsiline dayalı bir dinamik model oluşturulmuştur. Geliştirilen model aracılığıyla güneş paneli eklentisinin sistem kararlılığı ve uçuş dinamiği üzerindeki etkileri değerlendirilmiştir. Böylece güneş paneli eklentisinin sadece enerji üretiminde değil, aynı zamanda kütle dağılımı ve uçuş kararlılığı üzerindeki etkileri bakımından da kavramsal tasarım aşamasında eş zamanlı ele alınmasına yönelik kapsamlı bir değerlendirme ortaya konulmaktadır. Çalışmanın, güneş enerjili küçük ölçekli insansız hava araçlarının tasarımında enerji performansı ile uçuş dinamiği arasındaki etkileşimin daha iyi anlaşılmasına katkı sağlaması hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Durum Uzay Modeli, Güneş Enerjili İnsansız Hava Aracı, Güneş Paneli, Kavramsal Tasarım, Havada Kalış Süresi, Uçuş Stabilitesi.

CONCEPTUAL DESIGN AND STABILITY-ENDURANCE ANALYSIS OF A SOLAR POWERED UAV

Abstract: Solar energy-assisted unmanned aerial vehicles (UAVs) constitute an important research topic, particularly for enhancing flight endurance in small-scale platforms. The integration of solar panels into the aircraft increases energy generation. However, this also causes changes in the mass distribution, inertia properties, and center of gravity location of the aircraft, which may in turn affect its flight dynamics and stability characteristics. Therefore, in the design process of solar-powered aircraft, the relationship between energy performance and flight stability should be evaluated together. This study aims to investigate the effects of solar panel integration on the flight endurance and stability of a solar-powered unmanned aerial vehicle during the conceptual design phase. Within this scope, the geometric model of the aircraft was created in a computer-aided design (CAD) environment. Using the mass properties and inertia parameters obtained from the CAD-based model, the changes in the center of gravity location and inertia distribution for different panel coverage ratios are analyzed. Additionally, an energy-based flight endurance assessment is conducted by considering the relationship between the panel surface area and the solar energy generation obtained. Using the mass and inertia parameters of the aircraft, a dynamic model based on a linear state-space representation was established. Through the developed model, the effects of solar panel integration on system stability and flight dynamics were evaluated. Thus, a comprehensive assessment is presented to address the integration of solar panels during the conceptual design stage not only in terms of energy generation, but also with respect to their effects on mass distribution and flight stability simultaneously. The study is expected to contribute to a better understanding of the interaction between energy performance and flight dynamics in the design of solar-powered small-scale unmanned aerial vehicles.

* Doktora Öğrencisi (Sorumlu Yazar), Erciyes Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Uçak Mühendisliği, 0000-0002-4899-7650, kubracftc.8@gmail.com.

** Prof.Dr., Erciyes Üniversitesi, Havacılık ve Uzay Bilimleri Fakültesi, Uçak Mühendisliği, 0000-0003-4860-2230, oktay@erciyes.edu.tr.

Key Words: Conceptual Design, Flight Endurance, Flight Stability, Solar Panel, Solar-Powered Unmanned Aerial Vehicle, State-Space Model.

06-09 Mayıs 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakongre.com

OVARYUM KANSERLERİNDE SARIMSAK TÜREVLİ ORGANOSÜLFÜR BİLEŞİKLERİ: DİALİL DİSÜLFİT VE S-ALLİL SİSTEİN ANTİKANSER MEKANİZMALARI

Sevda İNAN*

Özet: Ovaryum kanserleri, erken evrede tanısının zor olması, hızlı şekilde anaplastik hücre çoğalması göstermesi ve metastatik potansiyelinin yüksek olması nedeniyle kadınlarda görülen ölümcül jinekolojik kanserler arasında yer alır. Bu kapsamda ve ayrıca mevcut tedavi yöntemlerinin yan etkilerine karşılık, doğal bitkisel kökenli bileşiklerin karsinogenez üzerindeki etkilerini inceleyen çalışmalar artmıştır. *Allium sativum* (sarımsak), tedavi amacıyla kullanılan medikal alternatif bir bitkidir ve allisin, dialil disülfid (DADS), S-allilsistein (SAC) ve ajoen gibi organosülfür bileşiklere sahiptir. Bu bileşikler antikanserojenik, antiinflamatuvar, antioksidan, antimikrobiyal, kolesterol seviyesinin düzenlenmesi, damar endotel fonksiyonlarının iyileştirilmesi ve kardiyovasküler üzerine etkileri mevcuttur. DADS, allisinin parçalanması sonucu oluşan ve sarımsak yağı içerisinde bulunan bileşiktir. SAC ise yıllanmış sarımsak ekstratı içerisinde bulunur. Bu iki organosülfür bileşiğin farklı kanser türleri üzerinde antikanserojenik etkileri mevcuttur. DADS ovaryum kanserlerinde G2 fazındaki hücre oranını artırır, p-Chk1, p-CDC25C, p-P53, P21WAF1 ve p-CDK1 salınımını yükseltir, CDK1, Siklin B1, PCNA, Ki-67 ve Survivin protein salınımlarını azaltır, G2/M hücre döngüsü fazını bloke eder, aktif kaspaz-3 protein düzeylerini artırır. Bu moleküler mekanizma sonucunda DADS ovaryum kanseri anaplastik hücrelerin proliferasyonunu inhibe ederek apoptozisi tetikler. SAC ise ovaryum kanserleri üzerine antiproliferatif ve proapoptotik etkiler gösterir. SAC, G1/S fazındaki hücre döngüsünü durdurarak hücre çoğalmasını engeller. Moleküler olarak; Wnt5a, fosfo-AKT (p-AKT/PKB) ve c-Jun protein salınımlarını azaltarak anaplastik hücrelerin invazyon ve metastatik özelliklerini inhibe eder. Pro-kaspaz-3, PARP-1 ve antiapoptotik protein Bcl-2 salınımlarında azalma, aktif kaspaz-3 ve proapoptotik Bax protein seviyelerinde ise artışa neden olur. Global DNA metilasyon düzeylerini ve DNA metiltransferaz aktivitesini azaltır ve tümörü baskılayan genlerin tekrardan salınımına neden olur. Bu çalışma; DADS ve SAC bileşiklerinin, ovaryum kanseri hücrelerinde, tümöral hücre çoğalması, apoptozun indüksiyonu ve hücrelerin invazyon ve metastaz süreçleri üzerindeki etkilerini inceleyerek, bu organosülfür bileşiklerinin karsinogenez mekanizmalarının moleküler düzeyde aydınlatılmasını amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Apoptozis, Dialil Disülfid, Ovaryum Kanserleri, Proliferasyon, S-allil Sistein.

GARLIC-DERIVED ORGANOSULFUR COMPOUNDS IN OVARIAN CANCERS: ANTICANCER MECHANISMS OF DIALLYL DISULFIDE AND S-ALLYLCYSTEINE

Abstract: Ovarian cancers are among the most lethal gynecological malignancies in women due to their difficulty in early diagnosis, rapid anaplastic cell proliferation, and high metastatic potential. In this context, and in response to the adverse effects of current treatment modalities, studies investigating the effects of natural plant-derived compounds on carcinogenesis have increased. *Allium sativum* (garlic) is a medicinal alternative plant used for therapeutic purposes and contains organosulfur compounds such as allicin, diallyl disulfide (DADS), S-allyl cysteine (SAC), and ajoene. These compounds have demonstrated anticancer, anti-inflammatory, antioxidant, antimicrobial properties, as well as effects on cholesterol regulation, improvement of vascular endothelial function, and cardiovascular health. DADS is a compound formed as a degradation product of allicin and is found in garlic oil. SAC is present in aged garlic extract. Both organosulfur compounds have anticancer effects on various cancer types. In ovarian cancers, DADS increases the proportion of cells in the G2 phase, upregulates p-Chk1, p-CDC25C, p-P53, P21WAF1, and p-CDK1 expression, and downregulates CDK1, cyclin B1, PCNA, Ki-67, and survivin protein levels. It induces G2/M cell cycle arrest and increases active caspase-3 protein levels. Through these molecular mechanisms, DADS inhibits the proliferation of anaplastic ovarian cancer cells and triggers apoptosis. SAC exhibits antiproliferative and pro-apoptotic effects in ovarian cancer. It induces G1/S phase cell cycle arrest, thereby inhibiting cell proliferation. At the molecular level, it decreases Wnt5a, phosphorylated AKT (p-AKT/PKB), and c-Jun protein expression, thereby suppressing the invasive and metastatic properties of anaplastic cells. It reduces pro-caspase-3, PARP-1, and anti-apoptotic Bcl-2 levels, while increasing active caspase-3 and pro-apoptotic Bax

* Dr. Öğr. Üyesi, Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Klinik Öncesi Bilimler, Patoloji Anabilim Dalı, [0000-0001-8138-5851](tel:0000-0001-8138-5851), sevdainan@nku.edu.tr

protein levels. In addition, SAC decreases global DNA methylation levels and DNA methyltransferase activity, leading to the re-expression of tumor suppressor genes. This study aims to elucidate the molecular mechanisms of carcinogenesis by investigating the effects of DADS and SAC compounds on tumor cell proliferation, induction of apoptosis, and invasion and metastasis processes in ovarian cancer cells.

Key Words: Apoptosis, Diallyl Disulfide, Ovarian Cancers, Proliferation, S-Allylcysteine.

06-09 Mayıs 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakkongre.com

SABİT KANATLI İHA OTONOM UÇUŞUNUN PERFORMANS MALİYET DEĞERLENDİRMESİ

Tolunay DAĞ* & Tuğrul OKTAY**

Özet: İnsansız hava araçlarının sistemleri kendi bünyesinde uçuş kontrol bilgisayarı bulunduran, uzaktan kumanda veya otonom uçuş yapabilen hava araçlarıdır. Otonom manevra (kontrol yüzeyleri veya itki sistemi) ve dış etkenler (bozucu rüzgarlar, türbülans vb.) sonucunda uçuş rotasından ayrılan İHA'lar kontrolcü sistemi sayesinde kararlılığını koruyarak denge pozisyonunda uçuşuna devam edebilecek şekilde tasarlanırlar. Bu çalışma sabit kanatlı çift süpürme ve çift dihedral açılı insansız hava aracının kontrolcü kazanç parametrelerinin değişmesi sonucunda uçuş performansına etkisi üzerine odaklanmıştır. PID katsayılarının alt ve üst sınırlar arasındaki değişimi sonucunda insansız hava aracının otonom uçuş maliyetinin değişimi değerlendirilmiştir. $5^\circ - 15^\circ$ süpürme ve $5^\circ - 15^\circ$ dihedral açılı insansız hava aracının K_p , K_i ve K_d kazanç katsayılarının değişimi sonucunda maliyet (J) değerine etkisi incelenmiştir. Maliyetin düşürülmesi uçuş performansını ve enerji tüketimini de olumlu etkileyeceğinden bu değerlerin değişimini etkileyen parametreler son derecede önemlidir. Bu çalışmada ise kontrolcü kazanç katsayıları otonom uçuş performansı üzerinde karakteristik bir rol üstlenmektedir. Sistemin performansı bakımından belirleyici olan bu parametrelerin değişimi çift süpürme ve çift dihedral açısı konseptine sahip hava aracının toplam otonom uçuş maliyeti üzerindeki etkisi değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çift Dihedral, Çift Süpürme Açısı, Otonom Uçuş Performansı, PID.

PERFORMANCE COST EVALUATION OF FIXED-WING UAV AUTONOMOUS FLIGHT

Abstract: Unmanned aerial vehicles are aircraft that contain a flight control computer within their own structure and can be operated remotely or autonomously. UAVs that deviate from their flight path as a result of autonomous maneuvers (control surfaces or propulsion system) and external factors (disturbing winds, turbulence, etc.) are designed to maintain stability and continue flying in a balanced position thanks to their control system. This study focuses on the effect of changing the control gain parameters on the flight performance of a fixed-wing, double-swept, double-dihedral angle unmanned aerial vehicle. The change in the autonomous flight cost of the unmanned aerial vehicle as a result of the change in the PID coefficients between the lower and upper limits was evaluated. The effect of the variation in the K_p , K_i , and K_d gain coefficients on the cost (J) value of the UAV with $5^\circ - 15^\circ$ sweep and $5^\circ - 15^\circ$ dihedral angle was examined. Since reducing the cost will also positively affect flight performance and energy consumption, the parameters affecting the variation of these values are extremely important. In this study, the controller gains coefficients play a characteristic role in autonomous flight performance. The effect of the variation of these parameters, which are decisive in terms of system performance, on the total autonomous flight cost of the aircraft with a double sweep and double dihedral angle concept has been evaluated.

Key Words: Autonomous Flight Performance, Double Dihedral, Double Sweep Angle, PID.

* Araştırma Görevlisi, İskenderun Teknik Üniversitesi, Havacılık ve Uzay Bilimleri Fakültesi, Havacılık ve Uzay Mühendisliği, Uçak Yüksek Mühendisi, 0000-0003-1514-5336, tolunay.dag@iste.edu.tr (Sorumlu Yazar)

** Prof. Dr., Erciyes Üniversitesi, Havacılık ve Uzay Bilimleri Fakültesi, Uçak Mühendisliği, 0000-0003-4860-2230, oktay@erciyes.edu.tr

9. UTAK SARAYBOSNA
KİŞİSEL SERGİLER
9. UTAK SARAJEVO SOLO EXHIBITIONS

06-09 Mayıs 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakkongre.com

Bünyamin ÖZGÜLTEKİN*

Yeniye arayan ve deneyen bir Sanatçı

Bünyamin ÖZGÜLTEKİN'in sanatı bugün Türkiye'de uygulanan en çağdaş ve en aktüel sanat anlayışlarından birini ifade etmektedir. Çünkü; çağdaş ve aktüel sanat istemi, sanatı belli sanat disiplinleri içinde uygulamayı değil de, sanat disiplinler arası duvarları ortadan kaldırarak asıl sanata, özsel sanata varmayı amaçlamaktadır.

İşte Özgültekin'in yapıtları böyle bir üniversal sanat isteminin ürünleri olarak ortaya çıkmaktadır. Şöyleki; bu yapıtlar konvansiyonel anlamda bir resim, bir heykel, bir grafik değildir. Onlar bütün bu disiplinlerin dışında güçlü bir tinsel aktivitenin ve kreatif bir imajınasyonun sanatsal ürünleridir. Bu anlamda bir sanattır (Art). Bu açıdan baktığımız zaman bugün öncü olarak karşılaştığımız sanat anlayışları içinde Özgültekin'in sanat anlayışı bu niteliklere katılan çağdaş teknolojik konsepsiyonu ile kendine özgü bir yere sahiptir.

Prof.Dr. İsmail TUNALI

ÖZGÜLTEKİN'in yeni arayışlar ve deneyler şeklinde gelişen bu sanatsal çizgiye nasıl geldiğine bakıyoruz. Birey olarak yaratıcı, sanat kuramlarını çok iyi özümsemiş, uzun yıllar yurt dışında sanat eğitimciliği yapmış. Joseph BEUYS gibi dönemin yetiştirdiği ünlü sanatçılarla beraber çalışmış. Bütün birikimlerin yanı sıra 20. Yüzyılın bilim ve teknoloji ile de yakından ilgileniyor. Kullandığı malzemelerin yapısını ve hangi tekniklerin bu malzemeye uyduğunu çok iyi biliyor. Sanatçı yapıtlarında genellikle plegsıglas ve immetariel malzeme ışığı kullanılıyor. Yaşam ışık gücü ile anlam kazanıyor onun yapıtlarında. Işığın renkler üzerindeki transformasyonu yeni oluşumlar ortaya koyuyor. Işık besinini dışarıdan almakla birlikte kaynak olarak her zaman yapıtlarında varlığını koruyor.

Prof. Dr. Ayla ERSOY

* Profesör Doktor, Topkapı Üniversitesi, ORCID: 0000-0003-2625-7683, bunyaminozgultekin@topkapi.edu.tr

06-09 Mayıs 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakkongre.com

İZ-DÜŞÜM

Arzu PARTEN ALTUNCU

Özet: Arzu Parten “İz-Düşüm” adlı kişisel sergisinde doğadan topladığı organik materyallere müdahalelerde bulunarak üç boyuta doğru açılan, yüzeyi aşındıran ve dönüştüren bir seri ortaya koymaktadır. Bu rölyefimsi yüzeyler aracılığıyla sanatçı, doğanın sunduğu biçimsel ve dokusal çeşitliliği yalnızca temsil etmekle kalmaz; aynı zamanda onu yeniden kurar, parçalar ve farklı bir varoluş düzlemine taşır. Bu süreçte doğadan alınan her kesit, ilk bakışta rastlantısal bir seçim gibi görünse de, aslında sezgisel bir yönelim ve dikkatle belirlenmiş bir müdahale alanına işaret eder. Sanatçının üretim pratiğinde rastlantısallık, edilgen bir karşılaşma değil, aksine dönüştürücü bir potansiyel olarak ele alınır. Doğadan koparılan parça, kendi bağlamından ayrıldığı anda hem özgün izlerini taşımaya sürdürür hem de yeni bir oluşumun eşğine yerleşir. Bu eşik, malzemenin yalnızca fiziksel varlığını değil, aynı zamanda taşıdığı anlam katmanlarını da yeniden yapılandırır. Böylece ortaya çıkan yüzeyler, doğrudan temsilin ötesine geçerek, izleyiciyi algısal bir aralıkta konumlandırır; tanıdık olan ile yabancı olan arasındaki sınırlar belirsizleşir. Sanatçının müdahalesi, doğanın kendi içkin düzenini silmek yerine, onu farklı bir bağlamda görünür kılar. Beyaz monokrom olarak tasarlanan seri ile hem bütünsellik, hem de yabancılaşma aynı zamansalda birleşir. Ortaya çıkan formlar, doğaya ait olma hissini tamamen kaybetmeden, alışıldık bağlamlarından uzaklaşarak yeni bir görsel ve düşünsel alan yaratır. Bu alan, izleyiciyi yalnızca bakmaya değil, aynı zamanda yüzeyle kurduğu ilişkiyi yeniden düşünmeye davet eder. Dokusal çağrışımların güçlü olduğu bu yüzeylerde, iz kavramı hem fiziksel hem de kavramsal bir katman olarak öne çıkar. Böylelikle her bir iş, doğadan alınmış bir parçanın kendi izini taşımaya devam ederken, aynı anda farklı bir oluşumun ve yeni bir doğa tasavvurunun parçası haline gelir.

Anahtar Kelimeler: İz, Toplama, Doğa, Beyaz.

TRACE TRANSPOSITION

Abstract: Arzu Parten Altuncu presents a body of work in her solo exhibition “*Trace-Projection (İz-Düşüm)*” in which she intervenes in organic materials collected from nature, producing a series that expands toward three dimensions while eroding and transforming the surface. Through these relief-like surfaces, the artist not only represents the formal and textural diversity offered by nature, but also reconstructs, fragments, and relocates it into a different plane of existence. In this process, each fragment taken from nature may initially appear as a random selection; however, it points to an intuitive orientation and a carefully determined field of intervention. Within the artist’s practice, randomness is not treated as a passive encounter but rather as a transformative potential. Once detached from its natural context, the fragment continues to carry its inherent traces while simultaneously positioning itself at the threshold of a new formation. This threshold reconstructs not only the physical presence of the material but also the layers of meaning it embodies. Consequently, the resulting surfaces move beyond direct representation and situate the viewer within a perceptual interval where the boundaries between the familiar and the unfamiliar become blurred. Rather than erasing the intrinsic order of nature, the artist’s intervention renders it visible within a new context. The series, conceived in white monochrome, brings together both wholeness and estrangement within the same temporal plane. The emerging forms retain their connection to nature while distancing themselves from their conventional contexts, thereby creating a new visual and conceptual field. This field invites the viewer not only to observe but also to reconsider their relationship with the surface. In these works, where tactile associations are particularly strong, the notion of trace emerges as both a physical and conceptual layer. Each piece thus continues to carry the imprint of the natural fragment from which it originates, while simultaneously becoming part of a new formation and an alternative conception of nature.

Key Words: Trace, Collecting, Nature, White

**9. UTAK SARAYBOSNA
ULUSLARARASI SERGİ
ORTAK İZLER**

**9th UTAK SARAJEVO INTERNATIONAL EXHIBITION
SHARED TRACES**

06-09 Mayıs 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakongre.com

BOŞLUĞA ÇIĞLIK

Arzu Çakır ATIL*

Özet Heykel üç boyutla, kütle ve boşlukla ilgili en iyi deneyimi sunan, mekânsal farkındalığı sağlayan bir sanat dalıdır. Kütlesel özelliklerin birincil önem taşıdığı geçmiş yıllar göz önüne alındığında, 20. yüzyılda heykel, boşluğu kütle üzerinden tanımlama zorunluluğunu aşar, önüne geçer ve artık kütlenin varlık bulabilmesi neredeyse boşluğa bağlıdır. Sadece katı/dolu nesnelere değil ışık ve boşlukta bir maddedir. Modern fiziğin maddeye bakışı, Rönesans temelli perspektifin yıkılmasında önemli bir etmendir ve sanat artık görünür olmayana görselleştirmeye dönüşür. Empresyonistlerle başlayan ışık ve hareket, doğrudan ışık kaynağı ve ışık kaynaklarını hareket ettiren dışarıdan bir kuvvetle yapılan çalışmalarla, kinetik sanata ulaşır. 1960 lı yıllarda, bilgisayarla dijital resim, tasarım yapabilmek artık mümkündür. Bir anlamda kinetik sanat dijital sanatın başlangıcıdır diyebiliriz. Günümüzde gelişen dijital teknolojiler sanatçıların değerlendirmesi adına geniş bir alan sunuyor. Aynı zamanda sanatın dijitalleşmesi, makine-insan ilişkisi açısından her zaman tartışmaya açık bir konu olmaya devam ediyor. Sergilediğim bu çalışma, boşluğa vurgu yapan iki heykelimin görselini, havai fişeklerin önüne konumlandırığım dijital bir deneme. Kutlamalarda kullanılan havai fişekler bir metafor. Çığlık, bu patlamalarla çıkan seslerle bastırılıyor. İki formun içinden boşluğa gönderilen, duyulmayan sessiz çığlıklar gibi. Neşe-hüzün, gürültü-sessizlik, aydınlık-karanlık bir arada. Benim algımı açık tutmak ve üç boyutun somut deneyimi açısından önemli bir fırsat gördüğüm heykel üretimimde tartıştığım iç-dış, boş-dolu, sabit-hareketli yapılar gibi.

Anahtar Kelimeler: Heykel, Boşluk, Dijital Sanat, Hareket

SCREAM INTO THE VOID

Abstract: Sculpture is an art form that offers the best experience with three dimensions, mass, and void, providing spatial awareness. Considering past years where mass characteristics held primary importance, in the 20th century, sculpture transcends the necessity of defining void through mass; now, the existence of mass is almost entirely dependent on void. Not only solid objects, but also light and void are matter. Modern physics' view of matter is a significant factor in the dismantling of Renaissance-based perspective, and art transforms into the visualization of the invisible. The influence of light and movement, beginning with the Impressionists, leads to kinetic art through works created directly using a light source and an external force moving those light sources. By the 1960s, it was possible to create digital paintings and designs using computers. In a sense, kinetic art can be considered the beginning of digital art. Today, developing digital technologies offer a wide field for artists to explore. At the same time, the digitalization of art remains a subject of ongoing debate regarding the relationship between machines and humans. This work I'm exhibiting is a digital experiment where I've positioned a visual representation of two sculptures emphasizing emptiness in front of fireworks. The fireworks used in celebrations are a metaphor. The scream is suppressed by the sounds of these explosions. Like silent screams sent into the void from within the two forms, unheard. Joy- sorrow, noise- silence, light-darkness coexist. Like the inside-outside, empty-full, fixed-moving structures that I discuss in my sculpture production, which I see as an important opportunity to keep my perception open and to experience three dimensions concretely.

Key Words: Sculpture, Space, Digital Art, Movement

* Prof., Dokuz Eylül Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Heykel, Heykel Anasanat Dalı, 0000-0002-9564-0910, arzu.cakir@deu.edu.tr

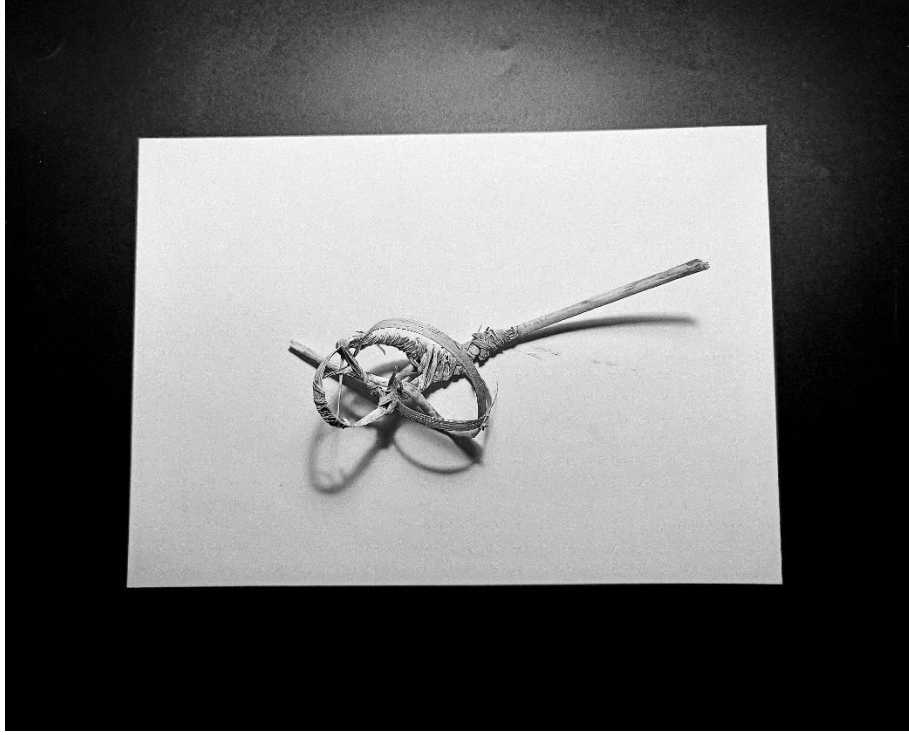
06-09 Mayıs 2026

utakongre@gmail.com

Yüz Yüze

www.utakongre.com

Arzu PARTEN ALTUNCU

UMUT KAPISI & DOOR OF HOPE

Ayşen ERTE

06-09 Mayıs 2026

utakongre@gmail.com

Yüz Yüze

www.utakongre.com

L'ESCARGOT BLUE & L'ESCARGOT MARRON

Ayterim UZUNDURUKAN

Bige GÜRSES

Bu çalışma, yüzey üzerinde beliren izler aracılığıyla süreklilik ve döngü fikrini araştırır. Tekrar eden çizgisel hareketler ve katmanlaşan dokular, başlangıcı ve sonu belirsiz bir akış hissi yaratır. Yüzeyde dolaşan form ve çizgiler, birbirine eklenerek kesintisiz bir hareket önerir; bu hareket kimi zaman yoğunlaşır, kimi zaman silinir gibi olur, ancak tamamen yok olmaz. Çalışma, döngüsel bir zaman anlayışını çağırır. Geçmişte bırakılmış bir iz, yeni bir katmanla yeniden üretilir; her tekrar, öncekinin hem devamı hem de dönüşmüş bir hâlidir. Bu bağlamda yüzey, birikimlerin ve silinmelerin birlikte var olduğu dinamik bir alan hâline gelir; iz, süreklilik içinde değişen ama kopmayan bir hat olarak varlığını sürdürür.

DUYGULARIN SENFONİSİ & KADIN

Birsen YURTTAŞ

06-09 Mayıs 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakkongre.com

BAG TO NATURE SERİSİ 2026 – I & BAG TO NATURE SERİSİ 2026 - II

Derya BARAN*

Özet: Seri, işlevini tamamlamış nesnelere çöp yapmak yerine, onları dönüştürüp, birer sanat yapıtı olarak yeniden değerlendirmek amacıyla 2024 yılında 15 adet üretilerek başladı. Böylece gündelik/atık malzeme tercihi ile kolaj tekniğinde üretilen eserler ileri dönüşüm olarak kayıt altına alınmakta, yeni bir değer üreterek daha yaşanabilir bir çevre için katkı sağlamaktadır. Çalışmalarda kağıt çanta, fon kartonu ve zarf gibi malzemeler kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kolaj, Nesne, Atık nesne, İleri dönüşüm.

BAG TO NATURE SERIES 2026 – I & BAG TO NATURE SERIES 2026 - II

Abstract: The series began in 2024 with the production of 15 pieces, with the aim of transforming objects that had served their purpose rather than discarding them, and re-evaluating them as works of art. Thus, the works—created using everyday and waste materials through the collage technique—are documented as upcycling projects, generating new value and contributing to a more liveable environment. Materials such as paper bags, cardboard and envelopes have been used in the works.

Key Words: Collage, Object, Found object, Upcycling.

* Dr.Öğr.Ü., Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Heykel Bölümü, ORCID ID: 0000-0002-5827-9468. deryabaran@gmail.com

06-09 Mayıs 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakkongre.com

“TEKİRDAĞ BALIKÇI İSKELESİ “

Ebru ALGÜL

Özet: Bu çalışma, gravür tekniğinin ifade olanaklarını kullanarak birey ve toplum arasındaki ilişkileri görsel bir anlatı üzerinden irdelemeyi amaçlamaktadır. Gravür sanatı, tarihsel olarak çoğaltılabilirlik özelliğiyle bilginin ve estetik üretimin yaygınlaşmasında önemli bir rol oynamış; aynı zamanda sanatçının düşünsel dünyasını katmanlı bir biçimde yansıtmasına imkân tanımıştır. Bu bağlamda eser, hem teknik hem de kavramsal açıdan çok katmanlı bir okuma önerir. Çalışmada kullanılan çizgisel yapı ve doku ilişkileri, bireyin toplumsal yapı içerisindeki konumunu simgesel bir dil aracılığıyla ifade etmektedir. Gravür yüzeyinde oluşturulan kontrastlar, gerilim ve denge unsurlarını bir arada sunarak izleyicide sorgulayıcı bir algı oluşturmayı hedefler. Kompozisyonun merkezinde yer alan formlar, kimlik, aidiyet ve yabancılaşma gibi temaları çağrıştırırken; çevresel öğeler bu temaların toplumsal bağlamını güçlendirmektedir. Teknik açıdan eser, geleneksel gravür yöntemlerinin çağdaş yorumuyla üretilmiştir. Oyma, çizme ve yüzey aşındırma süreçleri, sanatçının bilinçli müdahaleleriyle biçimlenmiş; rastlantısallık ile kontrol arasındaki denge korunmuştur. Bu süreç, eserin hem fiziksel hem de düşünsel üretim aşamasını görünür kılmaktadır. Sonuç olarak bu gravür çalışması, bireysel deneyim ile toplumsal gerçeklik arasındaki etkileşimi estetik bir düzlemde tartışmaya açmaktadır. İzleyiciyi yalnızca görsel bir deneyime değil, aynı zamanda düşünsel bir sorgulamaya davet eden eser, çağdaş sanat pratiği içerisinde gravürün hâlâ güçlü bir ifade aracı olduğunu ortaya koymaktadır. Bu yönüyle çalışma, hem teknik geleneğe bağlı kalmakta hem de güncel kavramsal tartışmalara katkı sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Gravür Sanatı, Toplumsal Kimlik, Görsel Anlatı, Aidiyet, Yabancılaşma, Çağdaş Sanat.

“TEKIRDAG FISHING PIER”

Abstract: This study aims to examine the relationships between the individual and society through a visual narrative using the expressive possibilities of engraving techniques. Historically, engraving art has played a significant role in the dissemination of knowledge and aesthetic production due to its reproducibility; it has also allowed the artist to reflect their intellectual world in a layered manner. In this context, the work proposes a multi-layered reading, both technically and conceptually. The linear structure and textural relationships used in the work express the individual's position within the social structure through a symbolic language. The contrasts created on the engraving surface aim to create a questioning perception in the viewer by presenting elements of tension and balance together. The forms at the center of the composition evoke themes such as identity, belonging, and alienation; while the environmental elements strengthen the social context of these themes. Technically, the work was produced with a contemporary interpretation of traditional engraving methods. The processes of carving, drawing, and surface etching are shaped by the artist's conscious interventions; a balance between randomness and control is maintained. This process makes visible both the physical and intellectual production phases of the work. As a result, this engraving opens up a discussion on the interaction between individual experience and social reality on an aesthetic level. Inviting the viewer not only to a visual experience but also to an intellectual inquiry, the work reveals that engraving remains a powerful means of expression within contemporary art practice. In this respect, the work both adheres to technical tradition and contributes to current conceptual discussions.

Key Words: Engraving Art, Social Identity, Visual Narrative, Belonging, Alienation, Contemporary Art.

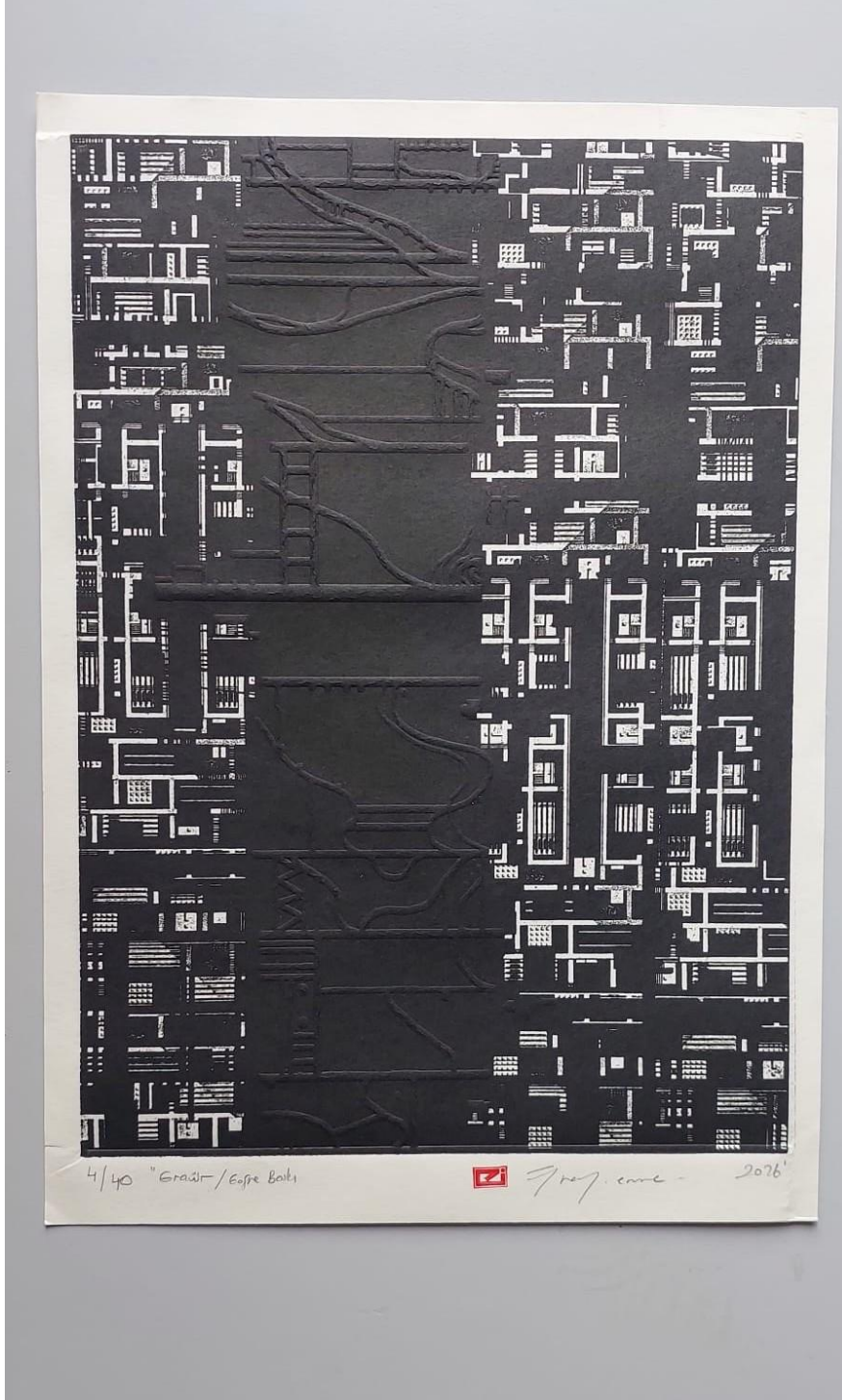
DBH

"Tekirdag Balkeci Iskelesi"

Ebu April '26

ÖRTÜK BELLEK

Emre İNAN

İSİMSİZ

Fatma Duygu SİNAN

06-09 Mayıs 2026

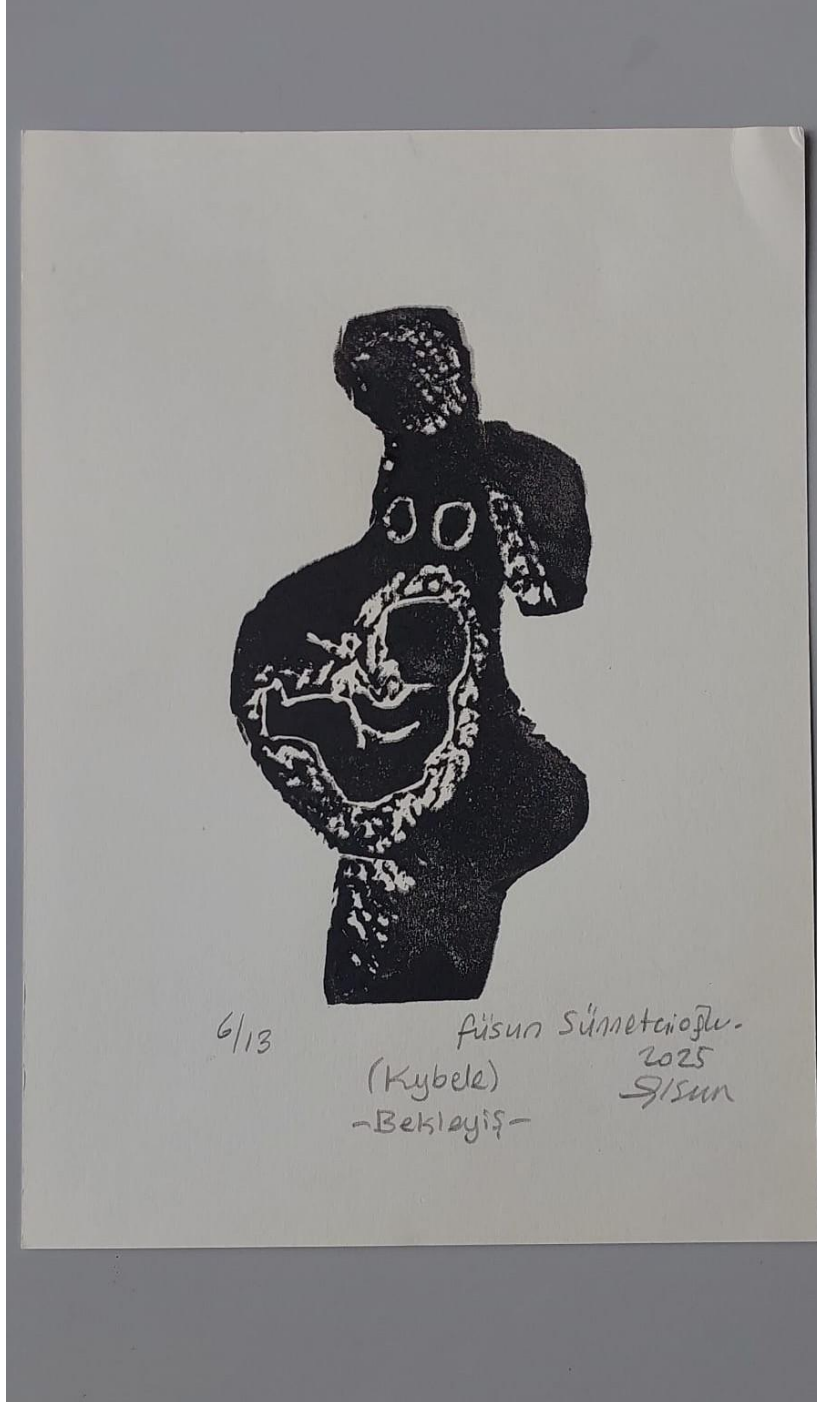
utakongre@gmail.com

Yüz Yüze

www.utakkongre.com

KYBELE-BEKLEYİŞ

Füsun SÜNNETÇİOĞLU

06-09 Mayıs 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakkongre.com

KADIN

Güler Yıldız GÜRÜZ

SONBAHAR

Gülseren BUDUMLU İLDEŞ

1/3 Grauür (Aquatinta) "Son Bahar" Budumlu İldeş 2026

06-09 Mayıs 2026

utakongre@gmail.com

Yüz Yüze

www.utakkongre.com

İSİMSİZ

Hatice BENGİSU

06-09 Mayıs 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakkongre.com

ŞEHRE BAKIŞ

İpek ŞENEL ÖZAYTEN*

Özet: Bu çalışma, kentsel belleğin parçalı ve katmanlı yapısını incelikli bir çizgisel dil aracılığıyla görünür kılar. Kompozisyon iki ayrı mekânsal düzenin karşılaşması üzerine kuruludur: bir yanda yoğun, dikey yükselen modern yapılaşma; diğer yanda daha yatay, tarihsel izler taşıyan mimari dokular. Bu karşıtlık, yalnızca fiziksel bir ayırım değil, aynı zamanda zamanın ve dönüşümün izlerini taşıyan bir gerilim alanı yaratır. Çizginin kesintili, titreşimli ve yer yer yoğunlaşan karakteri, kentin sabit değil, sürekli değişen ve yeniden kurulan bir yapı olduğunu hissettirir. Özellikle merkezde yer alan eğik form, iki farklı dünyayı birbirine bağlayan ya da ayıran kırılma hattı gibi çalışır. Bu form, bir köprü, bir yıkım anı ya da dönüşüm sürecinin kendisi olarak okunabilir. Üst kısımda dağılan küçük çizgisel kümeler ise kalabalık, hareket ya da parçalanma duygusunu çağrıştırarak kompozisyona dinamik bir akış kazandırır. Boşlukların bilinçli kullanımı, izleyiciye nefes alanı sunarken, çizgilerin yoğunlaştığı bölgeler görsel odak noktaları oluşturur. Bu çalışma, kenti yalnızca bir mekân olarak değil; hafıza, değişim ve süreklilik arasında salınan canlı bir organizma olarak ele alır.

Anahtar Kelimeler: Kent Estetiği, Hafıza, Çizim, Değişim.

A VIEW OF THE CITY

Abstract: This drawing reveals the fragmented and layered structure of urban memory through a delicate linear language. The composition is built upon the encounter of two distinct spatial orders: on one side, densely packed, vertically rising modern buildings; on the other, more horizontal architectural forms that carry traces of historical fabric. This contrast creates not only a physical separation but also a field of tension shaped by time and transformation. The discontinuous, vibrating, and at times intensified character of the line suggests that the city is not fixed, but constantly shifting and being reconfigured. The diagonal form at the center functions as a fracture line that both connects and divides these two worlds. It can be interpreted as a bridge, a moment of collapse, or the process of transformation itself. The dispersed clusters of small linear marks in the upper area evoke a sense of crowd, movement, or fragmentation, adding a dynamic flow to the composition. The deliberate use of empty space offers the viewer room to breathe, while the denser areas of line create focal points. Rather than presenting the city merely as a physical setting, this work approaches it as a living organism oscillating between memory, change, and continuity..

Key Words: Urban Aesthetics, Memory, Drawing, Change.

* Dr.Öğr.Üyesi, Kafkas Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, Resim Bölümü, 0000-0003-3091-4180, ipeksenell@gmail.com (Associated Proffesor, Kafkas University Faculty of Fine Arts, Department of Painting, 0000-0003-3091-4180, ipeksenell@gmail.com)

06-09 Mayıs 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakkongre.com

RESİM ATÖLYESİ 330

Melihat TÜZÜN*

Özet: Bu çalışma grubu, Resim Atölyesi 330 kapsamında üretilmiş eskizler, poşatlar ve ön çalışmalar üzerinden, üretim sürecinin izlerini görünür kılmayı amaçlar. Tamamlanmış bir sonuçtan ziyade, düşüncenin oluşum anlarına ve arayış süreçlerine odaklanır. Bellek, hafıza ve mekan ilişkisi, çalışmaların ortak kavramsal zeminini oluşturur. Kişisel ve kolektif deneyimlerden beslenen bu üretimlerde mekan, yalnızca fiziksel bir çevre değil; hatırlama, fragmanlar ve tekrar eden imgeler aracılığıyla geçmiş ile şimdi arasında kırılğan bağlar kurulur. Farklı teknik ve ifade biçimlerine sahip bu çalışmalar, ortak bir tema etrafında bireysel yaklaşımların çeşitliliğini yansıtır. Süreç odaklı bu üretimler, eskiz ve ön çalışmanın yalnızca bir hazırlık aşaması değil, bağımsız bir ifade alanı olarak da değerlendirilebileceğini ortaya koyar. Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Güzel Sanatlar Tasarım ve Mimarlık Fakültesi Resim Bölümü Resim Atölyesi 330, **Prof. Melihat Tüzün, Arş. Gör. Bige Gürses ve Arş. Gör. Dr. Enis Malik Duran** gözetiminde ve rehberliğinde atölye çalışmalarını sürdürmektedir. Her öğrenci özgün kişisel yaratım sürecini geliştirerek, sanatçı bir birey olarak atölye sürecini tamamlar. **Barışcan Seval, Beyza Nur Tuğlu, Dilara Değirmenci, Dilara Karanfil, Rana İzem Boyraz, Sena Gençdoğan, Şevval Uğurlu, Zehranur Elçi** sergide yer almışlardır.

Anahtar Kelimeler: Resim, Atölye, Hafıza, Bellek, Mekan.

PAINTING WORKSHOP 330

Abstract: This working group aims to make visible the traces of the production process through sketches, drafts, and preliminary studies produced within the scope of Painting Workshop 330. It focuses on the moments of formation and the search processes of thought rather than a completed result. The relationship between memory, recollection, and space forms the common conceptual ground of the works. In these productions, which are nourished by personal and collective experiences, space is not only a physical environment; fragile links are established between the past and the present through remembrance, fragments, and recurring images. These works, which have different techniques and forms of expression, reflect the diversity of individual approaches around a common theme. These process-oriented productions reveal that sketching and preliminary work can be considered not only a preparatory stage but also an independent field of expression. Painting Workshop 330 of the Painting Department, Faculty of Fine Arts, Design and Architecture, Namık Kemal University, Tekirdağ, continues its workshop activities under the supervision and guidance of **Prof. Melihat Tüzün, Research Assistant Bige Gürses, and Research Assistant Dr. Enis Malik Duran**. Each student completes the workshop process as an individual artist, developing their unique personal creative process.

Key Words: Painting, Workshop, Memory, Space.

* Prof. Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, GSTMF, Resim Bölümü, Resim, ORCID, mtuzun@nku.edu.tr (Prof., TNKU, GSTNF, Painting, ORCID, mtuzun@nku.tr).

Barişan SEVAL

Beyza Nur TUĞLU

Dilara DEĞİRMENCİ

Dilara DÖNMEZDEMİR

Dilara KARANFİL

Lara SEZER

Rana İzem BOYRAZ

Şevval UĞURLU

Sude Özgür SEZGİN

Zehranur ELÇİ

LALELER

Mikail SEVİNDİK

06-09 Mayıs 2026

utakongre@gmail.com

Yüz Yüze

www.utakongre.com

Nebahat şİMşEK

06-09 Mayıs 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakkongre.com

AĞAÇ

Nurten ERDOĞAN

06-09 Mayıs 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakkongre.com

YEŞİL DEVİNİM

Pınar ALAÇAL*

Özet: Yeşil Devinim, ilk bakışta dingin görünen bir yüzeyin altında durmaksızın süren içsel bir hareketi hissettirir. Yeşil tonlar burada yalnızca doğayı çağırıştırmaz; büyümenin, çözülmenin ve yeniden oluşmanın sessiz döngüsünü taşır. Bu alan, izleyiciyi dışarıdan bakılan bir görüntüden çok, içine girilen bir ruh hâline davet eder. Kuş formu belirgin değildir; dağılır, silinir, yeniden kurulur. Bu belirsizlik, onun bir varlıktan çok bir his olduğunu düşündürür. Uçuş artık bir kaçış değil, içte gerçekleşen bir dönüşümdür. Kanat izleri, bir yere varmayı değil; yolda olmanın kendisini anlatır. Eser, kesin bir anlam sunmaz çünkü her bakışta yeniden kurulur. İzleyici, bu akışın içinde kendi sessiz hareketiyle karşılaşır. Yeşil Devinim, dış dünyayı anlatmaktan çok, insanın içinde fark edilmeden süren değişimi görünür kılan, derin ve içten bir deneyim alanıdır.

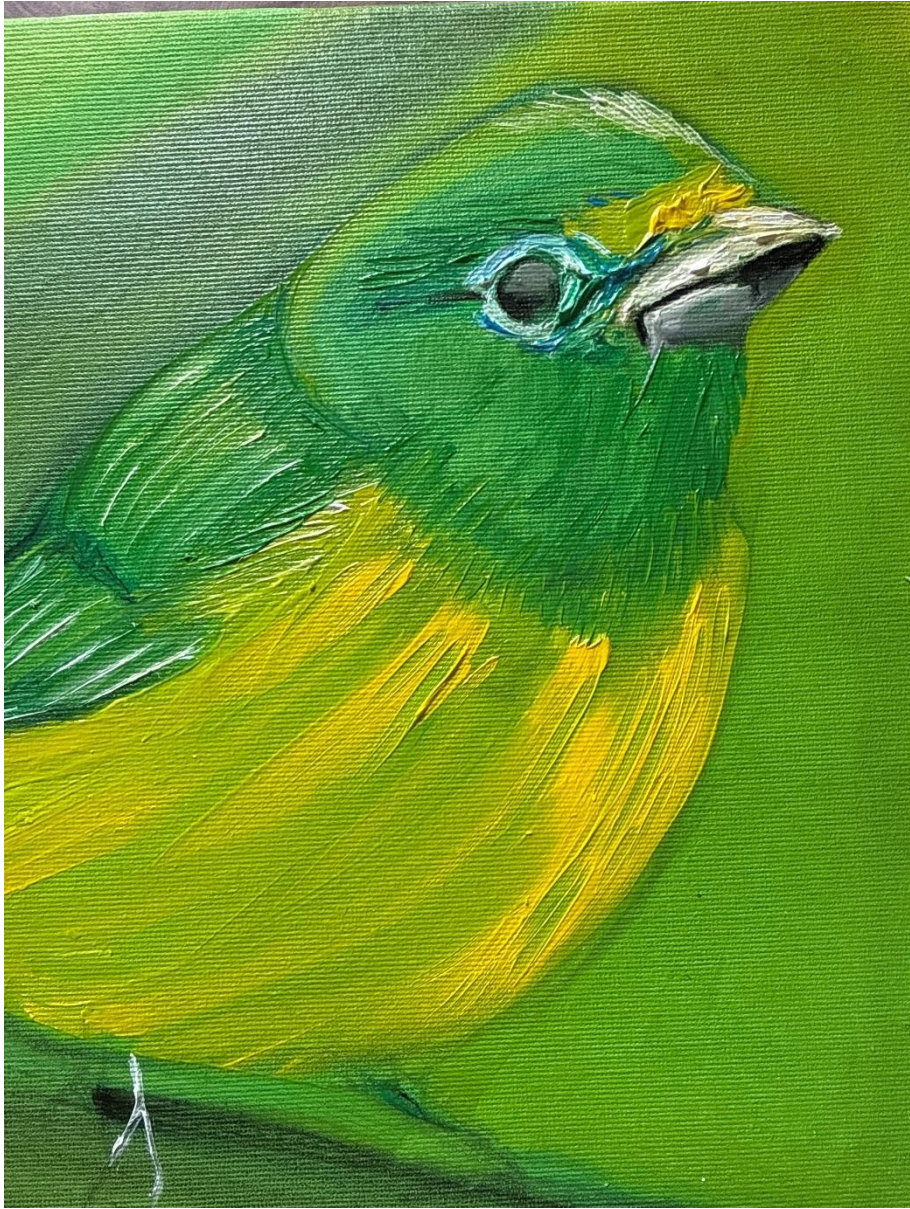
Anahtar Kelimeler: A4 Kâğıt Üzerine Karışık Teknik Akrilik, Epoksi.

GREEN MOVEMENT

Abstract: Green, Movement conveys an inner motion that continues endlessly beneath a surface that at first appears calm. The shades of green here do not merely evoke nature; they carry the silent cycle of growth, dissolution, and renewal. This space invites the viewer not to observe from the outside, but to enter a shifting state of being. The bird form is not clearly defined; it disperses, fades, and reassembles. This ambiguity suggests that it is not a fixed being, but rather a feeling. Flight is no longer an escape, but an inner transformation. The traces of wings do not point to arrival, but to the experience of being on the way itself. The work offers no fixed meaning, because it is recreated with every glance. Within this flow, the viewer encounters their own silent movement. Green Movement is less about depicting the outer world and more about revealing the subtle, often unnoticed transformation that takes place within the human interior.

Key Words: Mixed Media on A4 Paper: Acrylic and Epoxy.

*Güzel sanatlar grafik tasarım lisans , (pinalacal@hotmail.com)

06-09 Mayıs 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakongre.com

ÇATALHÖYÜK'TEN

Selma ŞAHİN*

Özet: Eserde, günümüzden yaklaşık olarak M.Ö. 7400-6200 yıllarına kadar uzanan, dünyanın en eski ve en büyük Neolitik yerleşim alanı olarak bilinen Çatalhöyük'e ait, görsel kültürel bellek unsurları, linol baskı tekniği ile görselleştirilmiştir. Bu eser, Çatalhöyük'ün insanlığı büyüleyen gizemli kültürel belleğine sanat yoluyla dikkatlerin çekilmesi açısından önemlidir. Linol baskı tekniği ile çok renkli olarak yapılmış olan "Çatalhöyük'ten" adlı eser, 15x22x5cm. ebatlarındadır. Bu eser aracılığı ile, Çatalhöyük kültürel belleğine sanat yolu ile dikkatler çekilmeye çalışılmıştır. Eserde linol baskı tekniğinin zengin plastik anlatım olanaklarından yararlanılmıştır. Eserde, Çatalhöyük'te oturur vaziyette kollarını ve bacaklarını yana açmış olan mühür formu kompoze edilmiştir. Bu form içerisinde, Çatalhöyük'te kültürel bellek olarak; duvar resimlerinden av sahnesinden insan figürlerine ve tapınak duvarlarını süsleyen boyalı el baskılarına ait görseller betimlenmiştir. Linol baskı tekniği ile renkli olarak yapılmış olan eserin renk seçiminde, antik belleğe de bağlı kalınarak Çatalhöyük'e ait kültürel unsurlar, çağdaş bir anlatımla yorumlanmıştır. Daha pastel renkler tercih edilmiştir. Antik mühür formu ve görsel imgeler, renklerin bakı aşamasında yumuşak ton geçişleri ile kaynaştırılmasının verdiği etkilerle gerçeğe yakın görsel doku etkileri sağlanmıştır. Antik mühür formu, Çatalhöyük'ü anlatan yazıtların oluşturduğu çizgisel doku etkileri ile, plastik açıdan zengin bir anlatım sunmuştur. Eserde genel olarak bakıldığında, antik kültürel dokunun verilmiş olduğu görülmektedir. Eserde bu nedenle görsel antik doku etkilerinin hakim olduğu görülmektedir.

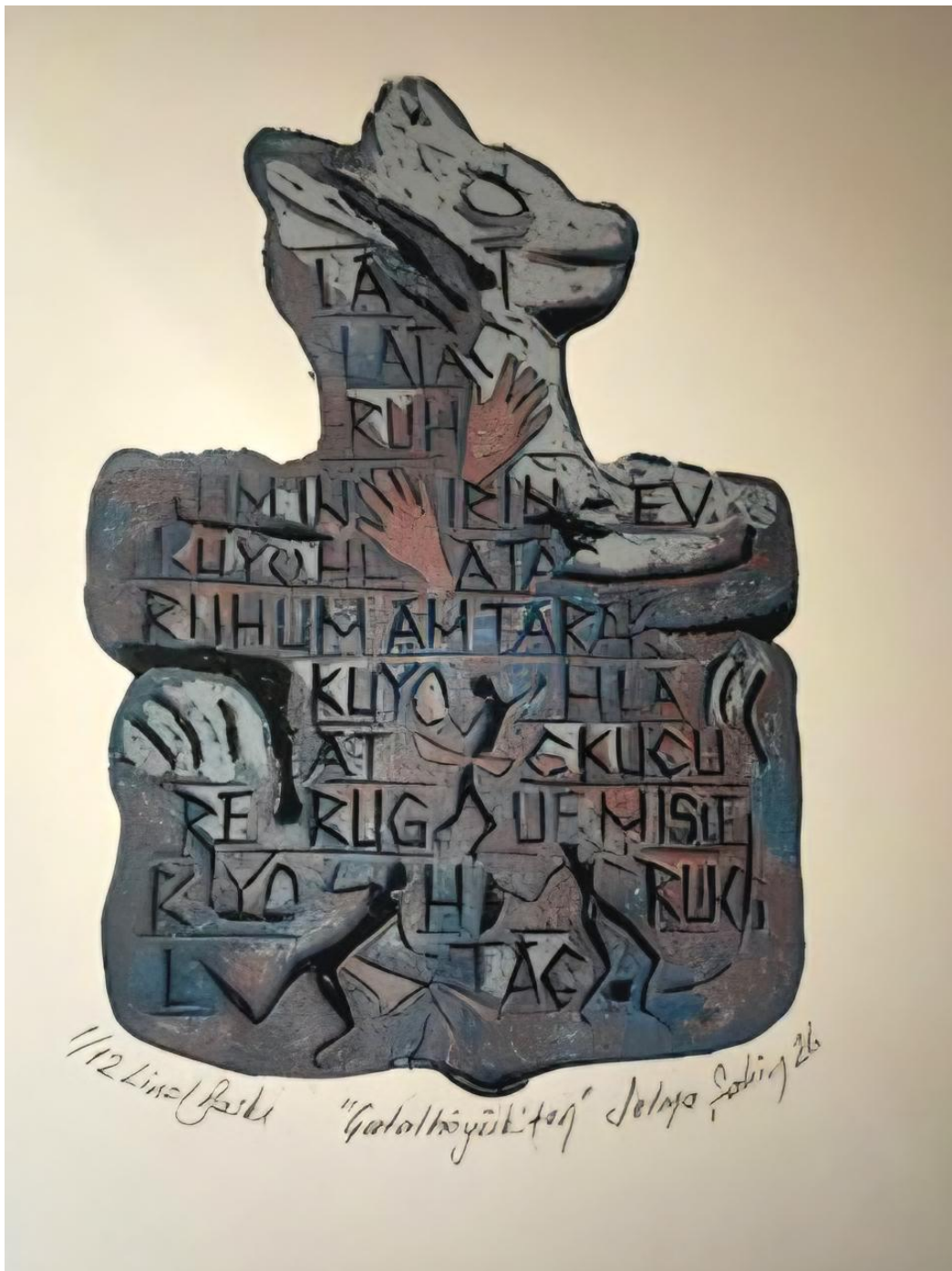
Anahtar Kelimeler: Çatalhöyük, Görsel Kültür, Kültürel Bellek, Linol Baskı.

FROM ÇATALHÖYÜK

In this work, visual cultural memory elements of Çatalhöyük, known as the oldest and largest Neolithic settlement in the world, dating back to approximately 7400-6200 BC, are visualized using the linoleum printing technique. This work is important in terms of drawing attention to the mysterious cultural memory of Çatalhöyük, which fascinates humanity, through art. The work titled "From Çatalhöyük," made in multi-color using the linoleum printing technique, measures 15x22x5cm. Through this work, an attempt has been made to draw attention to the cultural memory of Çatalhöyük through art. The rich plastic expression possibilities of the linoleum printing technique have been utilized in the work. In the work, a seal form from Çatalhöyük, seated with arms and legs spread to the sides, is composed. Within this form, as cultural memory in Çatalhöyük; The artwork depicts images from wall paintings, hunting scenes, human figures, and painted handprints adorning the temple walls. The color selection, created using the linoleum printing technique, reflects the cultural elements of Çatalhöyük, interpreting them with a contemporary narrative while remaining connected to ancient memory. Pastel colors are preferred. The ancient seal form and visual images are blended with soft tonal transitions during the printing process, creating realistic visual texture effects. The ancient seal form, with its linear texture effects reminiscent of inscriptions describing Çatalhöyük, offers a rich visual representation. Overall, the artwork clearly conveys the ancient cultural fabric, resulting in a dominant visual ancient texture.

Key Words: Çatalhöyük, Visual Culture, Cultural Memory, Linoleum Print

* Unvan, Çalıştığı Kurum, Birim, Bölüm, Alan, ORCID, mail adresi (Title, Institution, Unit, Department, Field, ORCID, e-mail address).

06-09 Mayıs 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakongre.com

FOTO-FORM 02/04/2024

SEVGİ AVCI*

Özet: Çalışma, sanatçının kamusal alanlarda, örneğin kent sokaklarında ve parklarda, bitkilerle ilgili doğal malzemeler kullanarak (yaprak, tohum, polen vb.) performatif bir şekilde ürettiği kısa ömürlü, geçici plastikleri belgeleyen dijital fotoğraflardan oluşmaktadır. Dış mekânda günışığı altında renkli, hacimli formları odak alan bu fotoğraflar aracılığıyla sayısal resimler yaratmak hedeflenmiştir. Sanatçı bu eserlerini foto-form olarak adlandırmaktadır. Bulduğu konumda birçok farklı görüş açısı sunan üç boyutlu form, sanatçı tarafından bir fotoğraf objektifiyle seçilen tek bir açıdan görünür hale getirilmektedir. Dolayısıyla, hacim ve renk yoluyla ifadeyi dijital alana indirgeyen bu yaklaşım, fotoğraf sanatının olanaklarından yararlanarak renkleri asla solmayacak kalıcı bir dijital görüntü oluşturmayı mümkün kılar. Öte yandan fotoğrafçılık tekniği açısından fotoğrafa konu olan formun özel üretim şekli nedeni ile dijital fotoğraf herhangi bir müdahale olmaksızın orijinal haliyle korunmuştur. Bu eserde sanatçı, belirli zamanlarda meydana gelen doğal bir olay olan polen tanelerini toplayıp süpürerek geçici bir kalp formu oluşturmak suretiyle yaşam döngümüzü ifade ediyor.

Anahtar Kelimeler: Sayısal Resim, Fotoğraf Sanatı, Kamusal Alan, Geçici Form, Doğal Malzemeler.

PHOTO-FORM 02/04/2024

Abstract The work consists of digital photographs documenting ephemeral, temporary plastics that the artist performatively produces in public spaces, such as city streets and parks, using natural materials related to plants (leaves, seeds, pollen, etc.).The aim is to create digital paintings through these photographs, which focus on colorful, voluminous forms in outdoor sunlight. The artist refers to these works as photo-forms. The three-dimensional form, which offers many different viewing angles from its location, is made visible by the artist from a single angle selected with a photographic lens. Thus, this approach, which reduces expression through volume and color to the digital realm, leverages the possibilities of photography to create a permanent digital image whose colors will never fade. On the other hand, in terms of photographic technique, due to the specific production of the form being photographed, the digital photograph has been preserved in its original state without any intervention. In this work, the artist expresses our life cycle by collecting and sweeping up pollen grains, a natural phenomenon that occurs at specific times, and creating a temporary heart shape.

Key Words: Digital Painting, Art of Photograph, Public Space, Temporary Form, Natural Materials.

* Prof., Dokuz Eylül Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Heykel Bölümü, Plastik Sanatlar, 0000-0002-8473-0291, svgavci@gmail.com (Prof., Dokuz Eylül University, Faculty of Fine Arts, Sculpture, Plastic Arts, 0000-0002-8473-0291, svgavci@gmail.com).

06-09 Mayıs 2026

utakongre@gmail.com

Yüz Yüze

www.utakongre.com

SEAGULLS ON THE WAVE

Yeşim ÖNDE

BİLİNÇALTI DALGALANMALARI

Yıldız ARUN

MAVİ DÜNYA

Zehra BOZER

E.A. I/X

Zehra BOZER 2026

06-09 Mayıs 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakongre.com

ORGANİK PARAZİT

Sibel ALEMDAR ÇATALBAŞ*

Özet:“Organik Parazit”, monobaskı tekniğinin rastlantısallığını ve iz üretme potansiyelini merkeze alarak doğa ile yüzey arasındaki geçirgen ilişkiyi sorgulamaktadır. Eserde beliren bitkisel formlar ve uğur böceğini çağrıştıran leke, doğrudan betimleyici olmaktan çok, çoğalan ve yüzeye tutunan organik izler olarak ortaya çıkmaktadır. Bu izler, bir yandan yaşamın kırılma anlarını imlerken, diğer yandan doğanın kendini sürekli yeniden üreten yapısını görünür kılmaktadır. “Parazit” kavramı burada yalnızca biyolojik bir olguya değil, aynı zamanda görsel bir stratejiye işaret eder: yüzeye yerleşen, yayılan ve onu dönüştüren müdahaleler. Monobaskının tekil ve geri döndürülemez doğası, bu yayılma ve tutunma hâlini güçlendirir; her iz hem bir oluş hem de bir kayıp anını barındırmaktadır. Kompozisyondaki dağılma ve akış etkisi, organik yapıların kontrol edilemez büyümesini çağrıştırdıkça, yüzeydeki boşluklar bu yayılmaya direnç gösteren alanlar olarak okunabilir. Bu bağlamda “Organik Parazit”, doğa, iz ve yüzey arasındaki sınırların bulanıklaştığı; yaşamın hem üretken hem de istilacı karakterinin aynı anda hissedildiği bir görsel düşünme alanı sunmaktadır. Ayrıca eser, iz ile beden arasındaki sınırı belirsizleştirerek izleyiciyi yalnızca görsel değil, duyuşsal bir okuma alanına davet eder. Yüzeyde biriken ve silinen lekeler, doğanın süresiz ama ısrarlı varoluşunu hatırlatırken, her müdahale aynı zamanda bir iz bırakma ve yok etme eylemi olarak görünürlik kazanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Monobaskı, Organik form, İz, Rastlantısallık, Yüzey, Leke.

ORGANIC PARASITE

Abstract: “Organic Parasite” explores the permeable relationship between nature and the surface, focusing on the randomness and trace-producing potential of the monotype technique. The plant-like forms and the blotch reminiscent of a ladybird that appear in the work emerge not so much as direct depictions, but rather as organic traces that multiply and cling to the surface. Whilst these traces signify the fragility of life, they also reveal nature’s structure of constant self-regeneration. The concept of ‘parasite’ here refers not only to a biological phenomenon but also to a visual strategy: interventions that settle upon, spread across, and transform the surface. The singular and irreversible nature of the monobaskin reinforces this state of spreading and clinging; each trace contains both a moment of becoming and a moment of loss. The effect of dispersion and flow within the composition evokes the uncontrollable growth of organic structures, whilst the voids on the surface can be read as areas resisting this spread. In this context, “Organic Parasite” presents a visual field of thought where the boundaries between nature, trace and surface become blurred; where the productive and invasive character of life is felt simultaneously. Furthermore, by blurring the boundary between trace and body, the work invites the viewer into a realm of not merely visual but sensory interpretation. The stains that accumulate and fade on the surface serve as a reminder of nature’s discontinuous yet persistent existence, whilst every intervention simultaneously emerges as an act of both leaving a trace and erasing it.

Key Words: Monoprint, Organic form, Trace, Randomness, Surface, Stain.

* Öğr.Gör.Dr., Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Çorlu Meslek Yüksek Okulu, Endüstri Ürünleri Tasarımı, Sanat Tasarım, ORCID: 0000-0003-2600-618X, sibelalemdar@nku.edu.tr.

**UTAK-SARAYBOSNA
06-09 MAYIS / MAY 2026**

**UTAK-SARAJEVO
06-09 MAY / MAY 2026**

E-ISBN: 978-625-96784-5-0